ספר

צאינה וראינה

עם

נופת צופים

חלק שני

ווילנא

ЦЕЕНА УРЕЕНА,

Переводъ Пятикнижія на жаргонъ.

Съ прибавленіемъ „Науфетъ Цуфимъ“.

Съ Виленскаго изданія 1883 г.

Два тома въ трехъ частяхъ. Ч. II.

Дозволено цензурою 9 ноября 1888 года Вильна.

ВИЛЬНА.
Въ типографіи С. I. Фина, А. Г. Розенкранца
и М. Шрифтзетцера.
На Лидскомъ переулкѣ домъ № 2596/12
1889.

ספר

צאינה וראינה

על

חמשה חומשי תורה

עם

הפטרות וחמש מגילות ותרגום למגילות

בלשון אשכנז׳ עברי טייטש.

עשהו האלוף היקר החסיד כמהו׳ יעקב במהו׳ יצחק סק״ק יאנאווא

גם האבין מיר איצט גידרוקט נאך יעדער סדרה דעם הייליגן ספר

נופת צופים

וואס ער איז ארויש גיקליבין פון זוהר הקדוש מהתנא הקדוש רשב״י זלה״ה

אין דיזער הדפסה איז צו גיקומען זייער פיל נייש וואס ווערין אוים גירעכינט אין דער הקדמה אויף דעם צווייטין זייט.

ווילנא

בדפוס של ר׳ ש״י פין. ור׳ א״צ ראזענקראנץ. ור׳ מ״מ שריפטזעטצער.

שנת תרמ״ט לפ״ק

אקורצע הקדמה.

דיזער ספר **צאינה וראינה** אדער **טייטש חומש** איז זייער באוואוסט, אונ ער איז זייער פיל מאל גידרוקט געווארין, דאך איז אזא איין צאינה וראינה נאך ביז איצט ניט גיוועזן, אין דיזען מאל איז פאר מערט אונ פאר בעסערט געווארין מיט זייער פיל נייע זייער נייטיגע:

א) מיר האבין נאך יעדער סדרה גישטעלט דעם ספר **נופת צופים** וואס ביז דיא צייט זיינען זייא גיוועזן צווייא באזונדערע ספרים, אין פערשידענע בענדער, אונ איצט האבין מיר גידרוקט אלץ צו זאמען אין איין באנד צו פאר בעסערין אונ פאר גרינגערין דעם נוץ.

ב) אלע פסוקים פון תנ"ך, אונ גמרות, אונ זוהר הקדוש, אונ דאש גלייכין אלע לשון הקודש ווערטער, וואס ווערין גיבראכט סייא אין טייטש חומש אונ סייא אין נופת צופים, האבין מיר אלץ גידרוקט מיט נקודות.

ג) גם האבין מיר בייא יעדין חודש גידרוקט איין לוח אויף פופציג יאהר, מען זאל ווישין ווען עש גיפאלט דער מולד, אונ וועלכער טאג איז ראש חודש, אונ ווען עש גיפאלט יום טוב, חנוכה, פורים, תעניתים, חמשה עשר, ל"ג בעומר, אונ ארבע פרשיות, גם וועלכע סדרות לייענט מען צוא זאמען, אונ ווען באזונדער, אונ אלס דייטליך אויף עברי טייטש.

ד) מיר האבין גידרוקט אלע ציורים, וואס זיינען גידרוקט גיוועזן פון אלע מאל.

ה) גם דיא הדפסה בכלל איז זייער שיין, מיר האבין יעדער עמוד גידרוקט אין צווייא שפאלטין, אין שמאלע שורות, כדי עש זאל זיין לייכט צוא לייענען, אונ גוטין פאפיר. מיר האפין אז דער צאינה וראינה וועט אלעמען גיפעלין זיין.

המדפיסים.

הפטרת שבת ראש חודש

איצונד וועלין מיר שטעלין דיא הפטורה פון שבת ראש חודש אונ פון מחר חודש אונ פון ארבע פרשיות אונ פון אלע ימים טובים:

כה אמר יי השמים כסאי אזו האט גאט גיזאגט דער הימיל איז מיין שטול אונ די ערד איז דאס ביינקיל פון מיינע פיס דרום דארף איך ניט אייער בית המקדש וועלכעס איז דאש הויז וואש איר זאלט בויען צו מיר דאס עס זאל ראוי זיין צוא מיין שכינה אונ וועלכעס איז דאש ארט פון מיין רואונג דען די הימיל אונ ערד האב איך בשאפין אונ זיי זיינען דא אונ דאש וואש איך האב גמאכט רוען מיין שכינה צווישין אייך אז איר האט מיך צוא גיהערט דאש איז גיוועזן ווייל מיין שטייגער איז דאש איך קוק צו דעם עני אונ צוא דעם וואש האט איין צוא בראכינע גימיט אונ איילט אויף מיינע רייד צוא טאן זיי אבער היינט וויל איך אייך שוין ניט אונ דער נביא האט אונז אין דיא פסוקים גיוויזין וויא דער מענטש זאל זיך פירן אין זיין הויז צוא געבין צדקה אונ צוא מכבד זיין ארימע לייט צו געבין זייא עסין אונ עס זאל זיך אים דאכטין דאש הויז וואס ער האט גבויט איז ניט זיין נאר גאטש דאש זאגט דער נביא גאט זאגט וועלכעס הויז ווילשטו מיר בויען איך זאל דרינען וואונען מיין הויז איז אויף דעם הימיל נאר ווען דו ווילשט איין הויז בויען איך זאל בייא דיר וואונען זאלשטו אין דעם הויז אריין נעמען ארימע לייט אונ ארימע אורחים אונ זיי זייא מכבד וועל איך גיוויס ביי דיר וואנען דאש זאגט די גמרא · הרוצה שיתקיימו נכסיו יטע בהן אדר דער מענטש וואש וויל זיינע נכסים זאלין אים איין קיום האבין זאל ער אין זייא באזעצין גאט וואש ער הייסט אדיר דאש דער מענטש זאל זאגין דאש הויז איז ניט זיין נאר גאטש · דאש זאגט דער פסוק אין פרשת מצורע ובא אשר לו הבית ווער עש זאגט אויף דעם הויז עש איז זיין אונ וויל קיין אורחים דרינען ניט אריין נעמען אונ וויל צוא זיין שכן ניט לייען פון זיין הויז אזו שיקט גאט אויף דעם הויז צרעת וואש דאש איז נוהג גיוועזן פאר צייטין אז דער בית המקדש איז גישטאנען אזו איז גיקומען דער כהן אין דעם הויז אונ האט גיהייסין ארויש טראגין אלע כלים אונ קליידר פון דעם הויז זייא זאלין ניט טמא ווערין אין דעם הויז אונ מען האט דאש אלין גישטעלט

אויף דער גאס · אזו האט מען גיזעהן די כלים שטיין וואש ער האט זיי גילייקנט פאר זיינע שכנים אונ דאש האט אלץ גאט גיטאן ווייל ער האט קיין אורחים ניט גיוואלט אריין לאזין אין זיין הויז אונ האט זיינע שכנים ניט גיוואלט אנטלייען עש שטייט אם יי לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו דאש איז טייטש דער וואש זאגט ניט דאש גאט האט דאש הויז גיבויט אזו איז אום זיסט די וואש מידין זיך צוא בויען דאש הויז דען דאש הויז וועט קיין קיום ניט האבין ער מוז זאגין דאש הויז איז פון גאט אליין אונ ניט זיין אונ דר מענטש מוז וויסן דאש ער איז גלייך וויא איינער וואש דינגט זיך אן בייא איין בעל הבית צו וואנען אויף איין יאר · אונ גאט איז דר בעל הבית פון דעם הויז אונ עש איז גיוויס דאש פון דריי זאכין וועגין קען דר מענטש זיך ניט אן דינגן ביי איין בעל הבית איינם ווייל ער ווייס דאש ער וועט זיין האנדיל ניט קענן פירן ביי דעם בעל הבית ער וועט אים מסיג גבול זיין אין זיין האנדיל אויך האט ער מורא זיין געלט ארויש צו ווייזין פר דעם בעל הבית פון וועגן דאש אנדרע איז ער קען זיך ביי דעם בעל הבית ניט אן דינגען ווייל ער האט איין גרויש הויז גיזינד מיט פיל קינדער אזו וועט דר בעל הבית שרייען די קינדר מאכין אים איינג דאס דריטע ער האט מורא דער בעל הבית זאל ניט אויש זאגין וויא ער איז זיך נוהג מיט זיין עסין אונ וואו ער פאר טוט זיין געלט אונ אויך ווען ער איז קארג מיט עסין וויל ער ניט דאס לייט זאלין וויסין וויא ער איז זייער קארג אונ דרום דינגט ער זיך ניט אן בייא קיין בעל הבית נאר ער בויט זיך איין הויז אונ דיא דריי זאכין האט דער פסוק גיוויזין · צום ערשטין זאגט ער גאט איז דר בעל הבית פון דעם הויז אבר דר מענטש דארף קיין מורא ניט האבין מיט זיין פרנסה פאר גאט · גאט וועט זיין פרנסה ניט אוועק נעמען דען גאט גיט איטליכין זיין פרנסה דאש זאגט דער פסוק שוא לכם משכימי קום כלומר עש העלפט ניט דיין פריא אויף שטיין צוא נאך גיין דיין פרנסה ווען גאט וויל ניט העלפין אבער דער וואש פאר לאזט זיך אויף גאט אזו שיקט אים גאט זיין פרנסה ווען ער שלאפט

אויף זיין בעט דאש איז טייטש בו יפו לידידו שנא
אזוא ניט גאט פרנסה צו זיין גיליבטין ווען ער
שלאפט נאך · דאש אנדערע איז ער דארף זיך
ניט צוא פארכטין אויב ער האט פיל קינדער
דאש דער בעל הבית וועט שרייען ווי מאכן אים
איינג דרויף זאגט דר פסוק · הנה נחלת יי בנים
שכר פרי הבטן כלומר דער בעל הבית איז גאט
אונ אלע קינדר איז צוא גאט אזו וויא די גמרא
זאגט דריי חברותות זיינען אין דעם מענטשין
גאט אונ דער פאטער אונ מוטער אונ אז דער
מענטש שטארבט זאגט גאט צו די לייט נעמט
איך אייער חלק דאש איז דר גוף אונ איך וועל
מיר נעמען מיין חלק דאש איז די נשמה · אונ
ווייל גאט האט איין חלק אין איטליכן קינד
איז ער גלייך וויא איין פאטר דאש זיינע קינדר
זיינען אים ניט מיאוס אונ מאכין אים ניט איינג
דרום דארף זיך דער מענטש ניט צו פארכטין
מיט זיינע פיל קינדער ווען גאט איז דער בעל
הבית · דאש דריטע איז מען פארכט זיך דער
בעל הבית זאל אים ניט אוים ליידין דאס ער
איז קארג אדר איין פרעסער אבר אז גאט איז
דר בעל הבית דארף מען קיין מורא ניט האבן
ער וועט ניט אויש זאגין וואש דער מענטש
טוט · אזו וויא מיר גיפינן דאש איין חכם האט
גיזאגט צוא איינם וואש האט אים מבזה גווען
אונ האט אויף אים ביזז גירעט פר לייט · זאגט
דר חכם מיר דארפין גאט לויבין טאג אונ נאכט
וואש ער ווייש אלע אונזרע עבירות אונ זאגט
קיינם ניט אויש אונ איין מענטש ווען ער זעהט
איין קליינע עבירה אויף זיין חבר זאגט ער זיא
באלד אויש פאר לייט צו פר שעמן אים דאש
זאגט דר פסוק · כי ידברו את אויבים בשער כלומר
ווען גאט איז דר בעל הבית זאגט ער ניט אויש
וואש דר מענטש טוט דאש זיינע פיינט וועלן
פון אים ריידן אויף דעם מארק וואו מען ברעט
איטליכין וויא אזוא ער איז זיך נוהג דאש איז
טייטש בשער ווי ריידין מיט וואש פר איין מאס
זיי עסין אדער טרינקען · דאש זאגט דר פסוק
כחצים ביד גבור דאש רכילות וואש דיא בעלי
בתים ריידין ווען זייא זאמלען זיך צו טיף אין
מארק אונ שמועסין פון איטליכין אין שטאט ·
דאש איז גלייך וויא איין פייל וואש שיסט פון
ווייטין · אזוא אויך רכילות טרעפט פון ווייטין
דעם מענטשין וואש מען רעט אויף אים ביזז ·

אונ ווייל מיר האבן גיוויזין דאש דער מענטש
זאל זאגין אויף זיין הויז דאס דאש הויז איז פון
גאט ניט זיינש דרום איז דר מענטש מחויב
אריין צוא נעמען די קרובים פון גאט דאס זיינן
דיא עניים אזוא וויא אין פסוק שטייט אם כסף
תלוה את עמי את העני אזוא רופט דער פסוק דיא
עניים דאש זיי זיינן דאש פאלק פון גאט אונ
אזו אויך זאגט דער פסוק אין ישעיה כי נחם יי
עמו ועניו ירחם גאט וועט טרייסטין זיין פאלק אונ
זיינע עניים וועט ער דר בארימן רופט ער די
עניים זיין פאלק אונ דר סדר איז ווען איין עושר
האט רייכע קרובים טוט ער זיך צו זיי בהעפטין
אבר ווען ער האט ארימע קרובים פר לייקנט
ער זייא אבער גאט טוט פר קערט די ארימע
לייט האלט ער פאר רעכטע קרובים אונ טוט
זיך צוא זיי באהעפטין אזו וויא דר פסוק זאגט
אין דר הפטורה ואל זה אביט אל עני ונכה רוח צוא
דעם טוא איך קוקין צו איין עני אונ צו דעם
וואש האט איין צו בראכינעם גימיט דר מדרש
זאגט דר עני שטייט אויף זיין טיר אונ גאט
שטייט אויף זיין רעכטער האנט דען וויא באלד
דר עני קומט אין איין הויז גייט אים גאט נאך
אין דעם הויז אונ דר וואש וויל דיא עניים
ארויש טרייבין פון זיין הויז איז גלייך וויא ער
טרייבט ארויש דעם בעל הבית פון דעם הויז
אונ די עניים זיינען זיין פאלק דאש זאגין דיא
חכמים אין פרקי אבות יהי ביתך פתוח לרוחה ויהיו
עניים בני ביתך איז קשה וואש דארף ער זאגין
דיין הויז זאל זיין ברייט אפין אונ עניים זאלין
דריגען זיין קען דען ניט זיין דאש עניים זאלין
דרינן זיין ווען דאש הויז וועט זיין צו גימאכט
דר תירוץ איז אזו זאגט דער פסוק דוא זאלשט
דיין טיר ברייט עפענן דאש דר שטן זאל אין
דיין טיר ניט שטיין דען ווען דר שטן וועט אין
דיין טיר שטיין וועט די טיר איינג זיין דאס דו
וועשט ניט קענן אריין גיין אין דיין טיר דען
עש איז איין סכנה צו גיין ביי דעם שטן אבר
ווען עניים זיינען אין דיין הויז אזו קומט דער
שטן ניט אין דיין הויז ווייל גאט שטייט אויף
דיין טיר · אונ דאש וואש מיר זאגין דאש דר
שטן שטייט אויף דר טיר וואו קיין עניים זיינן
ניט דא גיפינען מיר דאש אין איטליכר סעודה
וואו איין שמחה איז קומט דר שטן אונ שטעלט
זיך אויף דר טיר אונ זעהט אויב עניים זיינען

דא אין דעם הויז אונ אויב קיין עניים זיינן ניט אין דעם הויז גייט דער שטן אויף דעם הימיל אונ זאגט פאר גאט דאש קיין עניים זיינן ניט אין דעם הויז אזו צערינט גאט אזוא וויא מיר גיפינן ביי אברהם אבינו דאש ער האט גמאכט איין סעודה צו זיין זון יצחק אונ האט פיל געסט מכבד גיוועזן אונ האט אליין פר זיי בדינט אונ שרה האט אויך קיין צייט ניט גיהאט ווייל זיא האט פיל קינדער גיזייגט דען די שרות פון די אומות האבין ניט גיוואלט גלויבין דאש שרה זאל איין קינד האבן אויף דר עלטער זיי האבין גיזאגט שרה האט גינומען איין פרעמד קינד פון דער גאס אונ זאגט עש איז איר קינד דרום האבין זיי מיט זיך גיבראכט זייערע זייגענדיגע קינדער אן די אמען צו זעהן אויב שרה האט מילך אין אירע בריסט אן צו זייגין די קינדער אזו האט שרה אלע קינדער זייגין גינעבין אונ דר שטן איז גיקומן אונ האט זיך גימאכט פר איין ארימן אונ האט זיך גישטעלט אויף דר טיר אונ האט גיבעטין איין שטיקיל ברויט • אונ קיין מענטש האט זיך צו אים ניט גקערט • דען אברהם האט קיין צייט ניט גיהאט • אונ שרה האט אויך קיין צייט ניט גיהאט • אזו איז דר שטן גיגאנגן פר גאט אונ האט גיזאגט דוא האשט אברהם זייער גילויבט אונ היינט האב איך ביי אים ברויט גיבעטין אונ ער האט מיר ניט גיגעבין אונ ער האט ניט קיין עניים אין זיין הויז • אזוא באלד האט גאט פר מישט דיא סעודה אונ האט גיהייסין יצחק צו דער עקידה ברייננן אונ שרה איז גישטארבין אז מען האט איר גיזאגט אז מען האט יצחק שיר גיקוילעט אויף דר עקידה פון דאנען לערנען מיר אז ווען קיין עניים זיינן ניט אין הויז איז דר שטן אין דר טיר אונ מאכט איינג אין דר טיר אונ עש איז אסכנה צו גיין אויף דער טיר דאש האבין דיא חכמים גיזאגט יהי ביתך פתוח לרוחה ויהיו עניים בני ביתך דיין טיר זאל ברייט אפין זיין דאש דר שטן זאל אויף דיין טיר ניט שטיין דרום געם עניים אין דיין הויז אזו וועשטו דער מיט דעם שטן פאר טרייבין שוחט השור מכה איש • דער וואש קוילעט פון איך איין אקם פאר איין קרבן דר האט פרייער גיהרגת דעם בעל הבית פון דעם אקם אונ האט דעם אקם אוועק גגזולת דרום זובח השה עורף כלב דער וואש קוילעט איין שאף פאר איין קרבן איז פאר מיר גלייך וויא ער האט אפ גיהאקט דעם קאפ פון איין הונט אונ דר וואש ברייננט אויף איין מנחה איז פאר מיר גלייך וויא ער האט אויף גיבראכט דאש בלוט פון איין חזיר אונ דער וואש דעמפפט ווייריך איז גלייך וויא ער ברייננט מיר איין מתנה פון אום רעכט זיי האבין אויש דר ווילט אין זייערע וועגן-אונ אין זייערע אום ווערדיקייט האט זייער ווילין באגערט אונ איך וועל אויש דר ווילין אין זייער גישפעט אונ זייער פארכט וואש זיי האבין מורא דער פאר וועל איך עש ברייננען צו זיי דאש וועט זיין ווייל איך האב גירופין צו זיי דורך מיינע נביאים זיא זאלין זיך אום קערין צו מיר אונ קיינער האט מיר ניט גיענטפערט צו זאגין איך וועל מיך אום קערין איך האב גירעט אונ זייא האבין ניט צו גהערט מיינע רייד אונ זייא האבין גיטאן דאש וואש בייז איז אין מיינע אויגין אונ אין דעם וואש איך האב ניט גיוואלט האבין זייא אויש דער ווילט זאגט דער נביא שמעו דבר יי' הערט צוא גאטש רייד איר צדיקים וואש איר איילט צו זיינע רייד די ווש האבין אייך פר וואגילט אונ האבין גיזאגט צו אייך ישראל איר זייט אום ריין אונ פון אונזערט וועגין וועט גאט מער גערליכט ווערין וויא פון אייך אבער עש איז ניט אזו נאר מיר וועלין זעהן אין אייער שמחה אונ זייא וועלין פאר שעמט ווערן קול שאון מעיר דען דאש קול פון זייער ברומונג איז גיקומען פאר גאט פון וועגין זייערע בייזע מעשים וואש זייא האבין גיטאן אין גאטש שטאט דאש איז ירושלים אונ איין קול גייט ארייש פון דעם היכל אונ איז מקטרג אויף דיא וואש האבין אים חרוב גימאכט דרום וועט ארויש גיין גאטש קול צו באצאלין איין בצאלונג צו זיינע פיינט בטרם תחיל ילדה איידר ציון וועט חייטיגין וועט זיא גיווינען כלומר אירע קינדער וואש זיא איז פאר ווישט אונ פאר וואגילט גיווארין פון דיא וועלין זייא איין גיזאמילט ווערין אין איר אונ עש וועט זיין גלייך וויא זיא האט זייא אן ווייענעש גיוואונען דען אלע עובדי כוכבים וועלין זייא ברייננען צו איר בטרם יבא חבל לה אונ איידער עש וועט קומען איין ווייטיג צוא איר וועט זיא גיווינען איין זון דאש מיינט מען דער מלך המשיח זאגט ישעיה מי שמע כזאת

ווער

וער האט אזו איין וואונדער געהערט וויא דר
וואונדער איז אונ ווער האט אזו איין וואונדער
געזעהען קאן דען איין אשה וויינעניש קריגין
צו געווינען אין איין טאג פיל קינדער אדער קען
דען איין גאנץ פאלק געבארין ווערין אין איין
מאל אזוא וויא דא איז געשעהען דאש ציון האט
געווייטיגט אונ האט געוואונען אירע קינדר אין
איין מאל אבער אין אמת איז דאש קיין חידוש
ניט האני אשביר ולא אוליד וועל איך גאט דען
זעצין איין אשה אויף דער בראך שטול אונ
וועל זיא ניט מאכין געווינען כלומר וועל איך
דען אן הויבן איין זאך אונ וועל ניט אויש לאזן
איך גאט בין דאך דער וואש מאכט געווינען
אלע געווינערינש אונ צו ציון זאל איך אויף
האלטין פון צו געווינען אירע קינדער זאגט דיין
גאט שמחו את ירושלים וגילו בה כל אהביה פרייט
אייך מיט ירושלים אונ פרייט אייך מיט איר
אלע ליב האבער פרייט אייך מיט איר איר
אלע וואש איר האט געטרויערט אויף איר אז
זיא איז חרוב גווען למען תינקו ושבעתם משוד תנחומיה
ווייל איר וועט זייגין אונ וועט אייך אן זעטין
פון דיא ברוסט פון איר טרייסטונג אונ איר
וועט אייך תענוגים אן טאן פון איר כבוד וואש
וועט קומען צו איר כי כה אמר יי דען אזו האט
גאט געזאגט איך וועל נייגין צוא ירושלים פיל
שלום אזוא וויא איין טייך אונ אזו וויא איין
טייך וואש פלייצט גיך אזו גיך וועל איך צוא
איר נייגין דעם כבוד ׳ אונ איר וועט זייגין
דאש גוטש אויף דיא זייטין פון אייערע דער
ציהערש וועט איר געטראגין ווערין אונ אויף
זייערע קניא וועט איר געשפילט ווערין אזו וויא
מען שפילט זיך מיט איין קינד מען זאל עש
פריילך מאכין אונ וויא איין מענטש וואש זיין
מוטער טוט אים טרייסטין אזו וועל איך גאט
אייך טרייסטין וראיתם ושש לבכם אונ איר וועט
דאש אלץ זעהען אונ אייער הארץ וועט זיך
פרייען אונ אייערע ביינער וועלין געשטארקט
ווערין אונ עש וועט גיוואושט ווערין די גבורה
פון גאטש האנט צו זיינע קנעכט די צדיקים אז
ער וועט טאן נקמות אין דיא רשעים אונ ער
וועט צערנען אויף זיינע פיינט כי הנה יי באש יבא
דען גאט וועט קומען מיט צארין פון פייער אונ
מיט איין גרוישין שטורעם ווינט המתקדשים
והמטהרים אל הגנות וואש בריישין זיך אן אונ

ריינינין זיך צו דינען עבודת כוכבים אין דיא
גערטנער אונ גייען איין חברותה נאך דער
אנדערער צו דינען עבודת כוכבים אין מיטין
גארטין די וועלין אלע מיט אנאנדר איין גיטאן
ווערין אונ דאפיר גאט ואנכי מעשיהם ומחשבותיהם
אונ איך גאט מוז דאש טאן ווייל זייערע מעשים
אונ זייערע מחשבות זיינען געקומען פאר מיר
ושמתי בהם אות אונ איך וועל אין זייא טאן איין
צייכין פון איין מכה אונ וועל פון זיי איבר לאזין
מענטשין די זאלין דער ציילין מיין כבוד צווישן
די פעלקער והביאו את כל אחיכם אונ דיא עובדי
כוכבים וועלין ברייננען אייערע ברידר ישראל
פאר איין מתנה צוא גאט מיט פערד אונ מיט
רייט וועגין אונ מיט קארעטעם אונ מיט מויל
אייזלען אונ מיט שאף וועלין זיי ברייננען זייא
אויף מיין הייליגין בארג ירושלים אזוא זאגט
גאט אזו וויא די ישראל ברייננען איין מנחה
אין איין ריינע כלי אין גאטש הויז אזוא וועלין
דיא עובדי כוכבים ברייננען דיא ישראל פאר
איין מנחה צו גאט וגם מהם אקח לכהנים ללוים אונ
פון זייא וועל איך אויך נעמען צוא כהנים אונ
לוים דען איך ווייש ווער עש איז איין כהן
אדער איין לוי אפילו די וואש זיינען צו מישט
געווארין צווישן די עובדי כוכבים אזוא זאגט
גאט כי כאשר השמים החדשים דען אזו וויא דיא
נייע הימלען אונ ערד וואש איך וועל בשאפין
וואש זייא וועלין שטיין פאר מיר אונ וועלין
איין קיום האבין אזו וועט שטיין אייערע קינדר
אונ אייער נאמן ׳ דער תנחומא שרייבט איין
עובדת כוכבים האט געפרעגט צו רבי יוסי בן
חלפתא עש שטייט געשריבין אין אייער תורה
דאש דיא ישראל וועלין לעבין אזו לאנג וויא
הימיל אונ ערד וועלין שטיין אונ ישעיה האט
געזאגט די הימיל וועלין פאר דארבין אונ פאר
לארין ווערין אם כן וועלין די ישראל אויך פאר
לארין ווערין האט רבי יוסי איר געענטפערט
ישעיה האט געזאגט די הימיל וועלין ווידער
נייא ווערין דען די זון אונ די לבנה ווערין אלע
טאג נייא באשאפין דען די זון גייט אלע טאג
אונטער אין מערב אונ וואשט זיך אין ים
אוקינוס אונ איר ליכט ווערט פאר לאשין אונ
בלייבט אזו איין גאנצע נאכט אונ אין דר פריא
וואשט זיא זיך ווידער אין נהר דינור וואש ער
איז לויטער פייער אונ זיא נעמט זיך אן ווידער

ליכט

ליכט און לייכט אויף דער גאנצער וועלט און אזו אויך די לבנה און די שטערין און אזו אויך וועלין די הימלען ווידער נייא באשאפין ווערין און אז משיח וועט קומען וועט זיי גאט בנייען מיט פיל גרעשערע ליכט והיה מדי חודש בחדשו און עש וועט זיין פון ראש חודש צו ראש חודש און פון שבת צוא שבת, וועלין אלע מענטשין קומען צו בוקין זיך פאר מיר אזו זאגט גאט און זיי וועלין ארויש גיין און וועלין זעהען אין דיא נפים פון דיא מענטשין וואש האבין אין מיר גאט ווידער גישפעניגט דאש זייערע ווערים וועלין נים טויט ווערין און זייער פייער אין גיהנם וועט נים פאר לאשין ווערין און זייא וועלין זיין איין שאנד צו אלע מענטשין דער תנחומא זאגט וויא לאנג גיווערט דאש גיהנם צו די רשעים צוועלף חדשים אזוא וויא מיר גיפינען דאש די מצרים האבין צוועלף חדשים מכות גילטין. די גמרא זאגט אין ראש השנה דאש פייער פון דעם גיהנם איז אום מאנטיג באשאפין גיווארין און עש ווערט אייביג נים פאר לאשין און די רשעים נידערין אין גיהנם מיט זייער גוף און ווערן גמשפט צוועלף חדשים דר נאך ווערט זייער גוף פאר לארין און דיא נשמה ווערט פאר ברענט אויף אש און דער ווינט פאר שפרייט דאש אש אונטער די פים פון די צדיקים דאש זאגט די וועלט איין שפראך ווארט דאש אייגער זאגט צום אנדערין ווען די וועשט העכער פון מיר אין גן עדן קומען וועסטו מיר מיט אש מיינע אויגין פאר שיטין און גאט זאגט צו ישראל וואש גייען אויף אין בית המקדש נאר דריי מאל אין יאר אבער אז משיח וועט קומען וועט איר אלע חודש אויף גיין אין בית המקדש אזו וויא אין פסוק שטייט

והיה מדי חודש בחדשו וגו׳:

הפטרת מחר חודש

ווען ראש חודש איז אום זונטאג לייענט מען אום שבת דער פריער דיא הפטורה:

ויאמר לו יהונתן מחר חודש. יהונתן האט גיזאגט צו דוד מארגין איז ראש חודש און דער סדר איז דאש אום ראש חודש עסין אלע שרים בייא דעם טיש פון דעם מלך און דוא וועשט ווערין דער מאנט דאש מיין פאטער וועט אויף דיר פרעגין וואו דוא בישט ווארום דיין ארט וועט ליידיג בלייבין וואו דו פלעגשט צו זיצין און אין דעם דריטין טאג פון היינט זאלשטו דיך זייער באהאלטין דען דענשט מאל וועט מען דיך זייער זוכין און דר נאך זאלשטו ווידר קומען אין דעם ארט וואו דו בישט באהאלטין גיוועזען היינט ביום המעשה אום ערב ראש חודש וואש מען מעג טאן איין מלאכה אבער אום ראש חודש טוען ווייבער קיין מלאכה נים דען מען האט זייא דאש פאר איין יום טוב גיגעבין ווייל זיי האבין נים גיוואלט געבין זייער אויער רינגעלעך צו מאכין דאש עגל און דוא זאלשט זיך זעצין ביי דעם אבן האזל דאש איז איין שטיין וואש ער איז איין צייכין צו די וואש גייען אין וועג און איך וועל דרייא פיילין ווארפין צוא דעם שטיין און דעם סימן זאלשטו האבין אויב דו דארפשט אנטלויפין און אויב נים איך וועל שיקין דעם יונג און וועל אים זאגין גייא גיפין דיא פיילין אויב איך וועל אים זאגין דיא פיילין זיינען פון דיר און אהער צו אזו זאלשטו אליין ארויש גיין פון דיין באהאלטין ארט און זאלשט נעמען די פיילין און זאלשט קומען צוא מיר און זאלשט קיין מורא נים האבין דען עש איז שלום צוא דיר און עש איז נים דא קיין שום זאך וואש דו זאלשט דער פאר מורא האבין אבער אז איך וועל זאגין צום יונג דיא פיילין זיינען פון דיר און ווייטער אזו זאלשטו אוועק גיין דען גאט האט דיך אוועק גישיקט און ער היישט דיר אנטלויפין כדי דוא זאלשט ניצול ווערין פון מיין פאטער און די זאך וואש מיר האבין גירעט איך און דוא כלומר וואש מיר האבין מיט אנאנדער כורת ברית גיוועזען זאל גאט זיין איין עדות צווישין מיר און צווישין דיר ביז אייביג ויסתר דוד בשדה האט זיך דוד באהאלטין אין פעלד און עש איז גיוועזען ראש חודש האט זיך דער מלך גיזעצט בייא דעם ברויט צו עסין וישב המלך און דר מלך האט זיך גיזעצט אויף זיין ארט וואו ער פלעגט תמיד זיצין נאהענט בייא דער וואנט איז יהונתן אויף גישטאנען פון זיין ארט דען עש איז נים קיין דרך ארץ צוא זיצין אן גילעהענט לעבין איין פאטער דען זיי פלעגין זיצין אן גילעהענט אויף בעטלעך ביי דער סעודה און אז דוד איז גווען פלעגט ער זיצין צווישין יהונתן און צווישין שאול אבער היינט אז דוד איז נים גיוועזען האט

זיך יהונתן ניט גיזעצט אויף זיין ארט האט זיך
אבנר גיזעצט לעבין שאול אונ יהונתן האט זיך
גיזעצט לעבין אבנר · אונ עש איז ווארן לידיג
דאש ארט פון דוד האט שאול ניט גירעט אין
דעם טאג דען ער האט זיך גיטראכט עש איז
איין מקרה דאש ער איז ניט ריין אונ האט זיך
גיטויבלת דרום איז ער ניט גיקומען צו דער
סעודה דאש ער זאל ניט מטמא זיין די סעודה ·
ויהי ממחרת החודש אונ עש איז גיוועזן אין דעם
אנדערין טאג ראש חודש איז ווארין גימינערט
דאש ארט פון דוד האט שאול גיפרעגט צו זיין
זון יהונתן ווארום איז ניט גיקומען דער זון פון
ישי ניט נעכטין ניט היינט צוא דער סעודה ·
ויען יהונתן האט יהונתן גיענטפערט צו שאול ער
האט פון מיר רשות גינומען צו גיין קיין בית
לחם אונ ער האט גיזאגט איך בעט דיך שיק
מיך אוועק דען איין שעכטונג פון קרבנות איז
צו מיין משפחה אין דער שטאט בית לחם ·
אונ מיין עלצטער ברודער אליאב האט מיר
גיבאטין איך זאל דארטין זיין אונ היינט אויב
איך האב גיפונען חן אין דיינע אויגין לאז מיך
אנטרינען אונ וועל זעהען מיינע ברידער איבר
דעם איז ער ניט גיקומען צו דעם טיש פון דעם
מלך · ויחר אף שאול ביהונתן איז שאול ברוגז
גיווארין אויף יהונתן אונ האט אים גיזאגט דוא
בישט דער זון פון איין אשה וואש האט אין זיך
עזות דען איך ווייס דאש וואש דו טוסט אויש
דער ווילין אין דעם זון פון ישי איז דאש דיר
איין שאנד אונ דיין מוטער דען מען וועט זאגן
ווען דו האשט ליב דעם וואש איך האב פיינט
מוזטו ניט זיין מיין זון אונ דאש וואש שאול
האט גיזאגט דיין מוטער האט אין זיך עזות איז
איבער דעם דען עש איז איין מעשה גיוועזן דאש
איינער האט גינומען איין קעפס ווייב אונ ער
איז גיוועזן איין לוי אונ האט גיוואונט אויף דעם
בארג פון אפרים · אונ דאש קעפס ווייב איז
גיוועזן פון בית לחם אונ דאש קעפס ווייב האט
גיטאן אויף אים צערענען אונ איז אוועק גיגאנגען
צו איר פאטער קיין בית לחם · אונ איז גיזעסין
ביי איר פאטער פיר חדשים · איז דר מאן נאך
איר גיגאנגען · אונ האט מיט זיך גינומען איין
יונג אונ איין פאר אייזלען · אונ איז גיקומן צום
שווער איז דער שווער זייער פריליך גיווארין
אונ האט אים מכבד גיוועזן דרייא טעג · אונ ער
האט נאך גימוזט בלייבין דעם פערטין טאג
אונ אין דעם פינפטין טאג איז ער אוועק
גיגאנגען מיט זיין קעפס ווייב אונ מיט זיין יונג
אונ זיי זיינען גיקומען אין דער שטאט גבעה ·
אונ האבין זיך גישטעלט אויף דער גאס דען
קיינער האט זייא ניט גיוואלט אריין לאזין אין
הויז אריין · איז גיקומען איין זקן אונ האט זייא
גיבעטין זיי זאלין צו אים אריין גיין איבר נאכט
זייא וועלין גינוג האבין עסין אונ טרינקען איז
דער מענטש גיגאנגען מיט זיין ווייב מיט דעם
זקן צוא אים אהיים אונ אז זייא האבין אפ
גיגעסין אונ זיינען פריליך גיוועזן האבין זיך
איין גיזאמילט דיא לייט פון גבעה ארום דעם
הויז אונ זאגין צום זקן גיב אונז ארויש דעם
מענטשין איז דער בעל הבית צו זייא ארויס
גיגאנגען אונ זאגט מיינע ליבע לייט איך בעט
אייך טוט דעם מענטשין ניט דען עש איז
איין גרויסע חרפה אזוא צוא טאן נייערט איך
וועל אייך מיין טאכטער געבין אונ דאש
קעפס ווייב פון דעם מענטשין · האט דער
מענטש גינומען דאס קעפס ווייב אונ האט זיא
גיגעבין צו די לייט אויף די גאנצע נאכט אונ אז
עש איז טאג גיווארין איז די אשה גיגאנגען
אויף איר הארבערג אונ פאלט אויף דער גאס
פאר דר טיר אונ איז גישטארבין אזו האט דר
מאן זיא גינומען אונ האט זיא גילייגט אויף זיין
אייזיל אונ האט זיא גיבראכט אין זיין שטאט
אונ האט גינומען איין מעסער אונ האט זיא צו
שניטין אויף צוועלף שטיקער אונ האט גישיקט
צו איטליכין שבט פון ישראל איין שטיק אונ
כל ישראל האבין זיך פר וואונדערט אונ האבין
גיזאגט אזו איין מעשה איז נאך ניט גישעהן
זינט אונזערע עלטערין זיינן ארויש גיגאנגן פון
מצרים אזו האבין זיך איין גיזאמילט כל ישראל
אין דער שטאט מצפה פיר הונדערט טויזנט
מאן מיט בלויזע שווערדין אונ דער מענטש
האט דר ציילט די מעשה פאר כל ישראל האבין
כל ישראל גיזאגט עש זאל קיין מענטש ניט
אהיים גיין ביז מיר וועלין די זאך אויס פארשטין
אונ זיי האבין גישיקט צו שבט בנימין צו זאגין
ווארום האט איר אזוא איין בייזע מעשה גיטאן
דרום גיט אונז ארויש די רשעים פון דר שטאט
גבעה אונ מיר וועלן זיי טייטין אונ שבט בנימין
האבן ניט גיוואלט קיין מענטשן געבין צו טייטן

אונ

אונ האבין זיך איין גיזאמילט אלע פון זייערע שטעט אונ זיינען גיקומן אין דר שטאט גבעה צו האלטין מלחמה מיט כל ישראל אונ זייא זיינען גיווען זעקס אונ צוואנציג טויזינט מאן אונ פון דער שטאט גבעה איז גיווען זיבין הונדערט מאן אונ כל ישראל זיינען גיווען פיר הונדערט טויזינט אונ שבט בנימין איז ארויש גיגאנגען פון דער שטאט גבעה אונ האבין גיהרגת פון ישראל צוויי אונ צוואנציג טויזינט אזו האבין די ישראל גיוויינט אונ גיטרויערט אונ האבין גיפרעגט אין די אורים ותומים אויב זיי זאלין ווידר גיין מלחמה האלטין מיט שבט בנימין האט גאט זייא גיענטפערט זיי זאלין גיין איז ווידער גיקומען שבט בנימין אונ האבין פון ישראל גיהרגת אכצעהן טויזינט מאן אזו האבן זיך איין גזאמילט כל ישראל אונ האבן תשובה גיטאן אונ האבין גיפאסט אונ האבין גבראכט קרבנות צו גאט אונ פנחס בן אלעזר הכהן האט ווידער גיפרעגט אין די אורים ותומים האט גאט גיענטפערט היינטיגין טאג גייט אויף בנימין איר ווערט זייא איין נעמן אונ די ישראל האבין גשטעלט מענטשן הינטער דר שטאט אז שבט בנימין ווערט ארויש גיין פון דר שטאט זאל מען די שטאט אן צינדין אין פייער אונ די ישראל האבין זיך גיוויזין גלייך וויא זיי אנטלופין פאר שבט בנימין אונ שבט בנימין זיינען ארויש גיגאנגען פון דער שטאט צו נאך יאגין זיי אונ די מענטשין וואש זיינען גישטאנן הינטער דר שטאט האבין דיא שטאט אן גיצונדין אונ דיא ישראל האבין גיהרגת שבט בנימין אונ עס איז פון זייא אנטרונען גיווארין זעקס הונדערט מאן אונ דיא ישראל האבין גישווארין דאס קיינער זאל זייא ניט געבין קיין טאכטער פאר איין ווייב אונ דער נאך האבין זייא חרטה גיהאט אונ האבין זייער גוויינט אונ האבין גזאגט וואס האבין מיר גיטאן דאש מיר האבין גמאכט פר לירין איין גאנצין שבט פון ישראל אונ דיא שטאט גלעד איז ניט גיקומען העלפין צו ישראל האבין די ישראל גישיקט צוועלף טויזינט מאן אונ זייא האבין גיהרגת אלע זכרים פון דער שטאט גלעד אונ אלע ווייבער וואש האבין גיוואוסט פון איין מאן האבין זיי אויך גיהרגת אונ זייא האבין אין דער שטאט גיפונען פיר הונדערט בתולות וואש האבין ניט גיוואוסט פון קיין מאן האט מען גילאזט לעבין אונ מען האט ניט גיטאן וויא ביי א די טעכטער פון מדין דאש מען האט זייא דורך גיפירט פאר דעם בלעך אונ דיא אשה וואש האט גיוואוסט פון איין מאן איז איר פנים גיווארין גרין אונ געל פון דאנען זאל מען אפ לערנען מען זאל קיין מענטשין ניט מבייש זיין אונ אפילו ווען ער האט בייז גיטאן זאל מען אים דאש ניט אויף ווארפין אונ די פיר הונדערט בתולות האט מען גיבראכט קיין שילה אונ דיא ישראל האבין גישיקט צו דיא וואש זיינען איבער גיבליבין פון שבט בנימין אונ האבין צוא זייא גיזאגט קומט צו אונז מיר וועלין שלום מאכין אונ זייא האבין זייא גיגעבין די פיר הונדערט בתולות פון דער שטאט גלעד פאר ווייבער אונ עש איז זייא ניט גינוג גיווען דען זייא זיינן גיווען זעקס הונדערט מאן אזו האבין די ישראל אויס גיטראכט איין עצה דען עש פלעגט אלע יאר איין יום טוב זיין אין שילה דאש דיא בתולות פלעגין גיין טאנצין אין די וויין גערטנער האבין זייא גיזאגט צו שבט בנימין איר זאלט אריין שפרינגען אין די וויין גערטנער אונ איטליכער זאל חאפין איין בתולה פאר איין ווייב אונ ווען דער פאטער פון דער בתולה ווערט קומען פאר אונז קלאגין ווערין מיר דאש פאר ענטפערין האבן שבט בנימין אזו גיטאן אונ האבין גחאפט בתולות פון דעם טאנץ איטליכער וויא עש איז אים וואול גיפעלין אונ שאול המלך איז אויך איבר גיבליבין פון שבט בנימין אונ איז גיווען זייער שיין אונ זייער הויך אונ ער איז אויך גיקומען צום טאנץ אונ איטליכע בתולה וואלט גערין ער זאל זיא נעמען אונ זייא האבין זיך אלע פיר גישטעלט ער זאל זיי נעמען צו טאנצין נאר שאול איז גיווען איין ביישן אונ האט זיך גישעמט צו נעמען איין בתולה צו טאנצין איז גיווען איין בתולה וואש האט זיך ניט גישעמט אונ האט שאול אן גינומען צו טאנצין אונ שאול האט זיא פאר איין ווייב גינומען אונ האט מיט איר גיהאט דעם זון יהונתן דאש האט שאול גזאגט צו יהונתן בן נעות המרדות דו ביסט גיראטן אין דיין מוטער וואש זיא האט מיך אן גינומען אזו בישטו אויך מיט עזות אנטקעגין מיר אונ וועמען איך האב פיינט האשטו ליב דען עש היינגט אלץ אן אין דער מחשבה פון דער

מוטער

טוטער כי כל הימים אשר בן ישי חי דען כל זמן דער זון פון ישי וועט לעבן וועסטו ניט זיין אן געבריים מיט דיין מלוכה אונ דרום שיק אונ נעם אים צו מיר דען ער איז חייב מיתה · ויען יהונתן האט יהונתן געענטפערט צו זיין פאטער שאול ווארום זאל דוד ווערין געטייט וואס האט ער געטאן ויטל שאול את החנית האט שאול אויף געהויבן די שפיז אויף אים צו דער שלאגין אים אזו האט יהונתן געוואוסט דאש עש איז שוין פאר בליבן ביא זיין פאטער צו טייטין דוד ויקם יהונתן מעם השולחן איז יהונתן אויף געשטאנן פון דעם טיש מיט גרים צארין אונ האט ניט געגעסן דעם אנדערן טאג אין חודש קיין ברויט ווארום ער איז טרויעריג געוואורין איבער דוד דאש זיין פאטער האט אים פאר שעמט איבר דוד ויהי בבקר אונ עש איז געווען אין דער פריא איז יהונתן ארויש געגאנגען אין פעלד אין דער צייט וואש דוד האט אים אפ געשטעלט אונ איין קליינער יונג איז געווען מיט אים אונ יהונתן האט געזאגט צו זיין יונג לויף געפין דיא פיילין וואש איך וועל דא ווארפין אונ דער יונג איז געלאפין אונ יהונתן האט געווארפין איין פייל זיא זאל גיין ווייטער פון דעם יונג אונ דער יונג איז געקומען ביז אין דעם ארט פון דער פייל וואש יהונתן האט צום ערשטין געווארפין האט יהונתן נאך איין פייל געווארפין אונ זאגט צום יונג פאר וואר די פייל איז פון דיר אונ ווייטער אונ יהונתן האט גערופין צום יונג אייל דיך ניט זאם דיך האט דער יונג אויף געקליבן די פיילין אונ האט זיי געבראכט צו יהונתן זיין האר אונ דער יונג האט גאר ניט געוואושט נאר יהונתן אונ דוד האבין די זאך געוואוסט האט יהונתן געגעבן זיין געוועהר צום יונג וואש איז געווען מיט אים אונ זאגט צו אים גייא ברייננ אין שטאט אריין דער יונג איז געגאנגען אין שטאט אריין אונ דוד איז אויף געשטאנן פון דרום זייט שטיין אונ איז געפאלין אויף זיין פנים צו דער ערד אונ האט זיך געבוקט דרייא מאל אונ זיי האבין זיך געקושט איינער דעם אנדערין אונ האבן געוויינט איינר איבער דעם אנדערין ביז דוד האט מער געוויינט ויאמר יהונתן לדוד האט יהונתן געזאגט צו דוד גייא צו שלום דיא שבועה וואש מיר האבין ביידע געשווארין ביא דעם נאמען פון גאט זאל גאט זיין איין עדות צווישין מיר אונ צווישין דיר אונ צווישין מיינע קינדער אונ צווישין דיינע קינדער ביז אייביג :

הפטרת פרשת שקלים

ויכרות יהוידע את הברית אונ יהוידע הכהן האט כורת ברית געווען צווישין דעם מלך יהואש אונ צווישין דעם פאלק ישראל דען די מעשה איז אזו געווען עש איז געווען איין מלך אחזיה אונ זיין מוטר האט געהייסן עתליה אונ דער אחזיה איז געשטארבין אונ האט געלאזין עטליכע קינדר האט עתליה געהרגת אלע קינדר פון אחזיה אונ איז מיט געוואלד איין מלכה געווארן איבר ישראל · נאר יהושבע דיא שוועסטר פון אחזיה האט אוועק געגנבת איין זון פון אחזיה ער האט געהייסן יהואש אונ האט אים בהאלטן אויף דעם בוידים פון קדשי קדשים מיט זיין אם פר עתליה אונ זעקס יאר איז ער דארטין געווען באהאלטין אונ דיא עתליה איז זעקס יאר איין מלכה געווען איבר ישראל אונ אין זיבעטן יאר האט יהוידע הכהן געמאכט מיט דעם פאלק מען זאל דר שלאגין עתליה אונ מען זאל מאכן קיניגין יהואש אונ מען האט יהואש אויש געצויגין פון קדשי קדשים אונ מען האט אים געמאכט פר איין מלך אונ זייא האבין געשריען אונ געקלאפט מיט זייערע הענט אונ האבין געזאגט עש זאל לעבין דער מלך יהואש אונ עתליה האט געהערט דאש געשרייא אונ איז געקומן אין בית המקדש אונ האט געזעהן שטיין דעם מלך מיט זיין קרוין אונ מיט פיל פאלק אויף אלע זייטן אונ מיט טרומייטין אונ מיט גרויש שמחה האט זיא צו ריסין אירע קליידער אונ יהוידע האט געבאטין מען זאל זיא הרגענן אזוא באלד האט מען זיא ארויש געשלעפט פון דעם מקדש אונ מען האט זיא געהרגת אונ יהוידע האט כורת ברית געווען מיט דעם מלך יהואש ויבואו כל עם הארץ אונ גאר דאש פאלק פון דער לאנדר זיינען געקומן אונ האבין צוא שטויסין דיא צורת עבודת כוכבים אונ האבין געהרגת דעם כהן פון דר עבודת כוכבים וואש האט געהייסן מתן אונ יהוידע הכהן האט גינומען דאש פאלק אונ זיי האבין געפירט דעם מלך פון דעם בית המקדש צוא דער מלוכה הויז אונ האבין אים געזעצט אויף דעם מלוכה שטול אונ גאר דאש פאלק האבין זיך זייער געפריים וואש יהואש איז

איין

איין מלך גיווארין בן שבע שנים יהואש במלכו זיבין יאר איז יהואש אלט גיוועזן אז ער איז איין מלך גיווארן אונ פערציג יאר האט ער גיקיניגט אין ירושלים ויעש יהואש הישר בעיני יי אונ יהואש האט גיטאן וואש גוט איז אין גאטש אויגין כל זמן יהוידע האט אים גילערינט צו גוטין אבער וויא באלד יהוידע איז גישטארבין זיינן גיקומען די ישראל אונ די שרים אונ האבין אים גזאגט דוא בישט גיוועזן זעקס יאר אויף דעם קדשי קדשים וואו דר כהן גדול גייט אהין אריין איין מאל אין יאר אום יום כפור אונ איז דארטין נאר איין שעה גיוועזן מיט גרויש סכנה · אונ דוא בישט דארטין גיוועזן זעקס יאר אונ עש איז דיר נישט גישעהען קיין שום זאך מוזטו זיין איין גאט אונ ער האט גלאזט מען זאל אים האלטין פר איין גאט אונ מען זאל זיך בוקין צוא אים ויאמר יהואש אונ יהואש האט גיזאגט צוא דיא כהנים גאר דאש זילבר וואש מען ברייננט אין בית המקדש דען צווייא האלבע שקלים האט איטליכער ישראל גיבראכט אלע יאר אין בית המקדש אריין איין האלבער שקל איז גיוועזן איין אויש לייזונג פאר זיין לייב פאר דעם וואש מען האט אים גיציילט אונ דער פון האט מען גיבראכט אלע קרבנות ציבור אונ נאך איין האלבין שקל האט מען גיבראכט איין נדבה אין בית המקדש צו פר ריכטין דעם בית המקדש יקחו להם הכהנים אזוא האט דער מלך גיזאגט צו די כהנים נעמט איך דאש זילבער אונ איר זאלט דער מיט פאר ריכטין דעם בית המקדש · ויקרא אונ דער מלך האט גירופין צוא יהוידע אונ האט צו אים גיזאגט ווארום האבן דיא כהנים נים פר ריכט דעם בית המקדש פון דעם געלט דרום זאל מען זייא מער דאש געלט נים געבין ויאותו הכהנים האבין די כהנים גוואלט זיי זאלין ניט נעמן דאש געלט אונ זאלין נים פר ריכטין דאש בית המקדש ויקח יהוידע אזוא האט יהוידע גינומן איין קאסטין אונ האט דרינן גימאכט איין לאך צוא ווארפין דרינען דאש זילבר ווער עש האט גבראכט אין בית המקדש אונ אז דר קאסטין איז פול גיווארין מיט געלט אזוא איז גיקומען דער סופר פון דעם מלך אונ דר כהן גדול אונ האבין איבער גיציילט דאש זילבר אונ מען האט דאש זילבר גינעבין צוא דיא וואש טוען איין מלאכה דהיינו צוא דיא וואש האקין האלץ אונ שטיינער אונ צוא דיא וואש מויערין אין בית המקדש ולא יחשבו את האנשים אונ מען האט קיין חשבון נים גינומען פון די מענטשין וואש האבין דאש געלט גיהאט אין זייער האנט דען זיי האבין באמונה גיטאן · פון דאנען לערנן די חכמים אפ מען זאל קיין חשבון נים אפ נעמן פון איין גבאי צדקה מען זאל נים זאגין זיי האבין נים רעכט גיטאן מיט דעם צדקה געלט כסף אשם וכסף חטאות ווען איין מענטש האט אפ גישייד געלט צו קויפן איין קרבן אשם אדר איין קרבן חטאת · אונ עש איז איבר גיבליבין פון דעם געלט · האט מען דאש נים גיגעבין צוא פאר ריכטין דעם בית המקדש · נאר מען האט דאש גיגעבין צוא דיא כהנים צו קויפין דר פר קרבנות צו מקריב זיין ווען דר מזבח איז ליידיג גיוועזן:

הפטרת פרשת זכור

ויאמר שמואל אל שאול שמואל האט גיזאגט צוא שאול המלך גאט האט מיך גישיקט צו מאכין דיך פאר איין מלך דרום איז רעכט דוא זאלשט הערין די רייד פון גאט דו זאלשט איין נקמה טאן אין עמלק · כה אמר יי צבאות אזו האט גיזאגט גאט דער האר איבער אלע חיילות איך גידיינק וואש עמלק האט גיטאן צו ישראל אין וועג אין זיין אויף גיין פון מצרים עתה לך והכיתה את עמלק דרום גייא היינט אונ זאלשט שלאגין דעם עמלק · אונ זאלשט פאר ווישטין אלץ וואש צוא אים איז · אונ זאלשט דיך נים דר בארימן איבר אים אונ זאלשט אים טייטן פון איין מענטש ביז איין אשה אונ פון יונגע קינדר ביז זייגינדיגע קינדר פון איין אקס ביז איין שאף פון איין קעמל ביז איין אייזיל · אונ דרום האט גאט גיהיישין די בהמות אויך אום ברייננן ווארום דיא עמלקים זיינן גיוועזן מכשפים אונ האבין זיך פר שטעלט פאר בהמות וישמע שאול את העם אונ שאול האט גימאכט איין זאמלן דאש פאלק אונ האט זייא גיציילט דורך שעפעלאך ער האט גיהיישין איטליכר זאל זיך נעמן איין שאף פון דעם מלך נאך דעם האט מען איבר גיציילט די שאף דען עש איז אסור צו ציילין די ישראל ביי דיא קעפ אונ זיי זיינן גיוועזן צוויי הונדערט טויזנט פוס גייער אונ צעהן טויזנט מיט דיא מענטשין פון יהודה איז שאול גיקומן ביז אין דר שטאט

פון

פון עמלק ניהב בנחל אונ האט מלחמה גיהאלטין אין טאל · די חכמים זאגין ויהב בנחל מיינט מען שאול המלך האט זיך אפ גילערינט פון עגלה ערופה וואש זיא ווערט גיהרגית אין טאל ווען מען גיפינט איין הרג אונ מען ווייסט ניט ווער עש האט אים גיהרגית האט מען גידארפט ברייגגען איין עגלה ערופה · דער פון האט זיך שאול איין קל וחומר אפ גילערינט ווען פון איין נפש וועגין האט מען גידארפט ברייגגען איין עגלה ערופה מכל שכן איבר אזו פיל נפשות אונ ווען דיא גרוישע האבין גיזינדיגט וואש האבין דיא קליינע קינדער גיזינדיגט אונ ווען מענטשין האבין גיזינדיגט וואס האבין דיא בהמות גיזינדיגט איז איין בת קול ארויס גיגאנגן אונ האט גיזאגט אל תהי צדיק הרבה דוא זאלשט ניט מער צדיק זיין וויא גאט האט דיך גיבאטין אונ אז ער האט גיהרגית דיא שטאט נוב מיט די כהנים איז גיקומן איין בת קול אונ האט גיזאגט אל תרשע הרבה דוא זאלסט ניט זיין קיין גרוישר רשע ויאמר שאול אל הקיני אונ שאול האט גיזאגט צום קיני דאש זיינן דיא קינדר פון יתרו גיי אוועק פון צווישן עמלק ווארום טאמר וועל איך דיך פאר דארבין מיט אים אונ דוא האשט גיטאן חסד מיט דיא ישראל אין זייער אויף גיין פון מצרים דען פון זיין סעודה האבין הנאה גיהאט משה אונ אהרן אונ אלע זקנים פון ישראל דרום איז גלייך וויא ער האט מהנה גיוועזן כל ישראל ויך שאול את עמלק אונ שאול האט גישלאגין עמלק פון חוילה ביז אין דיין קומען קיין שור וואש איז פר מצרים אונ ער האט באצוואונגן אגג דעם מלך פון עמלק לעבעדיגר הייד אונ גאר דאש פאלק האט ער פאר ווישט צו דר שארף פון דער שווערד אונ שאול מיט דעם פאלק האבין זיך דער בארימט אויף אגג אונ אויף דיא בעשטע שאף אונ רינדער אונ אויף דעם אלעם גוטין אונ זייא האבין ניט גיוואלט פר ווישטין אונ אלין וואש איז גיוועזן מבוזה אונ שלאף דאש האבין זיי פר ווישט ויהי דבר יי אל שמואל אונ עש איז גיוועזן דיא רייד פון גאט צו שמואל צו זאגין איך האב חרטה וואש איך האב גימאכט שאול פר איין מלך ווארום ער האט אפ גיקערט פון מיין דינשט אונ האט ניט מקיים גיוועזן מיינע רייד · האט עס צוא שמואל זייער גיגרימט אונ ער האט גישריען צו גאט אגאנצע נאכט אונ שמואל האט זיך גיפעדערט צו גיין אנטקעגין שאול אין דר פריא אונ עש איז ווארין גיזאגט צו שמואל דאס שאול איז גיקומן קיין כרמל אונ ער שטעלט זיך דארטין איין ארט כלומר מאכין איין מזבח צו מקריב זיין דרויף קרבנות אונ האט ארום גירינגילט אונ איז איבר גיפארן קיין גלגל אונ שמואל איז גיקומען צוא שאול האט שאול צו אים גיזאגט גיבענטשט בישטו צוא גאט איך האב מקיים גיוועזן דיא רייד פון גאט האט שמואל גיזאגט אונ וואש איז דאש קול פון די שאף אין מיינע אויערין · אונ דאש קול פון די רינדר וואס איך הער · האט שאול גיזאגט פון עמלק האבן זייא גבראכט וואש דאש פאלק האבן זיך דר בארימט אויף די בעשטע שאף כדי צו שעכטין זיי צוא גאט דיין גאט אונ דאש איבעריגע האבן מיר פר ווישט האט שמואל גיזאגט צו שאול ווארט איך וועל דיר זאגין וואש גאט האט גירעט צו מיר די דאזיגע נאכט האט שאול צו אים גזאגט רייד · האט שמואל צוא אים גיזאגט ווען דוא בישט קליין אין דיינע אויגין בישטו דאך דער עלצטר פון אלע שבטים פון ישראל אונ גאט האט דיך גיזאלבט פר איין מלך אויף ישראל אונ גאט האט דיך גיבאטין צו פר וויסטין דעם עמלק אונ ווארום האשטו ניט גיהערט אין דעם קול פון גאט אונ בישט גיפלויגין צום זאק רויב אונ האשט גיטאן וואש שלעכט איז אין גאטס אויגין · האט שאול גיזאגט צוא שמואל איך האב צו גיהערט אין גאטש קול אונ בין גיגנגן אין גאטש וועג וואש ער האט מיך גישיקט אונ האב גיבראכט אגג מלך עמלק אונ דעם עמלק האב איך פאר ווישט אונ דאש פאלק האבין גינומען פון דעם רויב שאף אונ רינדר איידער מען האט זייא מחרים גיוועזן צו קוילין זיי פאר גאט אין גלגל · האט שמואל גיזאגט וויל דען גאט אין עולות אונ אין זבחים אזו וויא צו צו הערן אין דעם קול פון גאט עש איז בייא גאט בעסער מען זאל אים צוא הערין מער פון איין גוטן זבח · צו פאר נעמן אין גאטש רייד איז ביי אים בעסר פון דעם חלב פון די ווידר דען אזו וויא עש איז איין עבירה צוא פרעגן אין כישוף אזו איז איין עבירה צו ווידר שפעניגן אין די רייד פון גאט אונ אזו וויא עש איז איין עבירה צו נאך גיין נאך אפ געטר אזו איז איין

עבירה דער וואש מערט אויף די רייד פון גאט
אונ ווייל דו האשט ממאס גיוועזן די רייד פון
גאט דרום האט דיך גאט ממאס גיוועזן פון צו
זיין איין מלך · האט שאול גיזאגט צוא שמואל
איך האב גיזינדיגט דען איך האב עובר גיוועזן
אויף די רייד פון גאט אונ אויף דיינע רייד אונ
דאש איז גיוועזן ווייל איך האב מורא גיהאט
פר דעם פאלק דרום האב איך זיי צו גיהערט
רש"י שרייבט כי יראתי את העם דאש מיינט מען
אזו איך האב מורא גיהאט פאר דואג האדומי
וואש ער איז אזו חשוב וויא גאר דאש פאלק
אונ היינט פאר טראג מיינע זינד אונ קער זיך
אום מיט מיר אונ איך וועל מיך בוקין צו גאט ·
האט שמואל גיזאגט צו שאול איך וועל מיך
ניט אום קערין מיט דיר ווייל דו האשט ממאס
גיוועזן דיא רייד פון גאט דרום האט דיך גאט
ממאס גיוועזן פון צו זיין איין מלך אונ שמואל
האט זיך אוועק גיקערט צוא אוועק גיין האט
שאול אן גינומן איין עק פון זיין העמדיל אונ
האט דאש צו ריסין אדר שמואל האט אן גינומן
אין דעם העמדיל פון שאול אונ האט דאס צוא
ריסן עש זאל אים זיין פר איין סימן דער וואס
וועט אפ רייסין זיין עק קלייד דר וועט זיין איין
מלך נאך אים אונ דרום אז דוד האט אים אפ
גיריסין דאש עק קלייד האט שאול גיזאגט צוא
אים איך ווייש דאס דוא וועשט איין מלך זיין
אונ שמואל האט צו אים גיזאגט גאט האט צוא
ריסין דיא מלוכה פון ישראל פון דיר אונ האט
זיא גיגעבין צו דיין חבר וואש איז בעסר פון
דיר אונ אויב דו וועסט זאגין איך וועל תשובה
טאן עס וועט דיר אבער ניט העלפין דען גאט
וועט ניט צו נעמן די מלוכה וואש ער האט זיא
אים גיגעבין וגם נצח ישראל לא ישקר ווארום דער
שטארקער גאט פון ישראל וועט ניט לייקענען
אונ וועט קיין חרטה ניט האבין ער זאל ניט
געבין דיא טובה צו דעם וואש ער האט זיא צו
גיזאגט ווארום ער איז ניט קיין מענטש ער זאל
חרטה האבין · האט שאול גיזאגט איך האב
גיזינדיגט דאך האלט מיר ערליך אנטקעגין דיא
עלצטע פון מיין פאלק אונ אנטקעגין די ישראל
אונ קער זיך אום מיט מיר אונ איך וועל מיך
בוקין צוא גאט · האט זיך שמואל אום גיקערט
נאך שאול אונ שאול האט זיך גיבוקט צו גאט
ויאמר שמואל האט שמואל גיזאגט גינעהענט צוא
מיר אגג דעם מלך פון עמלק איז אגג צוא אים
גיגאנגן מיט שמחה צום טויט דען דער טויט
איז אים ליבר גיוועזן פון צו לעבין אין דר שביה
אדער מעדנות איז טייטש בינדין ער איז גיבונדין
גיוועזן מיט קייטין האט אגג גיזאגט עש האט
צו מיר אפ גיקערט דער ביטערער טויט ויאמר
שמואל האט שמואל גזאגט אזו וויא דיין שווערד
האט פר ווארפין די ווייבר פון זייערע מאנען
דאש דו האשט זיי גימאכט צוא אלמנות דורך
דעם וואש דוא האשט גיהרגת זייערע מאנען
אזו אז דו וועשט גיטייט ווערין וועט דיין מוטר
ווערן פאר ווארפין פון קינדער מער פון אלע
ווייבער · האט שמואל צו שפאלטין דעם אגג
אויף פיר חלקים פאר גאט אין גלגל וילך שמואל
הרמתה איז שמואל גיגאנגן קיין רמה אונ שאול
איז אויף גיגאנגן צו זיין הויז קיין גבעת שאול:

הפטרת פרשת פרה

ויהי דבר יי אלי לאמר גאט האט צו מיר יחזקאל
גיזאגט דו מענטש ווען דיא ישראל זיצין
אויף זייער ערד אונ האבן זיא פאר אום רייניגט
מיט זייערע בייזע מעשים אזו וויא דיא טומאה
פון איין נדה אזו זיינען זייערע וועגין פאר מיר
אין מיינע אויגין אונ דרום זיינען זיא גיגליכין
צו איין נדה דאש אזוא וויא איין נדה האפט
דר מאן דאש זיא וועט זיך טובל זיין אונ וועט
קומען צוא אים אזוא אויך האפט גאט דאש
ישראל וועלין תשובה טאן אונ וועלין זיך אום
קערין צו אים ואשפוך חמתי אונ איך גאט האב
פאר גאסין מיין צארין אויף זיי פון וועגין דעם
בלוט וואש זיי האבין פר גאסין אונ מיט זייערע
אפ געטער האבין זייא זייער לאנד פאר אום
רייניגט אונ איך וועל זיי פאר שפרייטן צווישן
דיא עובדי כוכבים פון וועגין זייערע בייזע
מעשים ויבוא אל הגוים אונ זייא וועלין קומען
צווישין די פעלקער אונ מיין נאמען וועט פאר
שוועכט ווערין דורך זיי דאש די עובדי כוכבים
וועלין זאגין איך האב מער קיין כח ניט צוא
העלפין די ישראל אונ איך וועל מיך דר בארימן
איבער ישראל פון וועגין מיין היליגין נאמען
ער זאל ניט פאר שוועכט ווערין לכן אמור לבני
ישראל דרום זאג דוא יחזקאל צום הויז גיזינד
פון ישראל ניט פון אייערט וועגין וועל איך אייך
אויש לייזין נאר פון מיין היליגין נאמען וועגין
ער

ער זאל ניט ווערין פאר שוועכט צווישין דיא עובדי כוכבים אונ איך וועל אייך איין זאמלען צוא מיר פון אלע לענדער אונ אויב איר וועט זיך טראכטין וואש וועט זיין דאש גאט וועט אונז אום קערין אונ וועט ברייגגען אין אונזער לאנד דאש לאנד קען ניט ליידין קיין עבירות אזו וועלין מיר ווידער פאר טריבין ווערין דען עש קען ניט זיין דאש דער מענטש זאל ניט זינדיגין ווייל ער האט ביי זיך דעם יצר הרע דרום זאגט גאט וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים איך וועל אויף אייך שפריינגען ריינע וואשער צוא ריינגין אייך איך וועל אייך געבין איין נייע הארץ דאש איר וועט צו הערין אלץ וואש איך האב גיבאטין אונ וועל אפ טאן דעם יצר הרע פון אייך אונ וועל אייך געבין איין ווייך הארץ וְאֶת רוּחִי אֶתֵּן בְּקִרְבְּכֶם אונ מיין גוטן ווילין וועל איך געבין צווישין אייך דאש איר וועט צוא הערין מיין גיבאט אונ וועט מער ניט זינדיגין דרום פארכט אייך ניט דען איר וועט שוין מער ניט פאר טריבין ווערין פון אייער לאנד אונ איר וועט דרינען זיצין ביז אייביג אונ איך וועל אייך העלפין פון אייערע עבירות אונ איך וועל רופין צום קארין אונ וועל אים מערין דאש איר וועט מער קיין הונגער ניט ליידין אונ וועל אייך געבין גוטע פירות כדי איר זאלט שוין מער קיין חרפה ניט איין נעמען פון די עובדי כוכבים פון וועגין הונגער אונ איר וועט גידיינקן אייערע בייזע וועגן אונ אייערע בייזע מעשים וואש איר האט גיטאן אונ איר וועט זאגין גאט האט רעכט גיטאן וואש ער האט אונז פאר טריבין פון אונזער לאנד דען מיר האבין פיל בייזע מעשים · זאגט גאט לֹא לְמַעַנְכֶם אֲנִי עֹשֶׂה ניט פון אייערט וועגין וועל איך דאש טאן נאר מען זאל ווישין צווישין דיא עובדי כוכבים דאש איך בין גאט דרום שעמט אייך פון וועגין אייערע עבירות איר הויז גיזינד פון ישראל כֹּה אָמַר ה׳ אזו האט גאט גזאגט אז איך וועל אייך ריינגין פון אייערע עבירות אזו וועל איך בויען אייערע שטעט וואש זיינען גיוועזן פאר וויסט איצונד וועלין זיי זיין גיבויעט פאר אלע לייט אונ די לייט וועלין זאגין דאש לאנד איז גיוועזן פאר ווישט אונ היינט איז דאש גיבויעט אזו שיין וויא דר גן עדן וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם אונ די פעלקער וועלין ווישין דאש איך גאט האב גיבויעט די פאר וויסטע שטעט כֹּה אָמַר ה׳ אזו

זאגט גאט איך וועל נאך מער גיפארשט ווערין צום הויז גיזינט פון ישראל איך וועל זיי מערין אזו וויא שאף אונ זיי וועלין זיין פיל אזוא וויא די היילינגע שאף וואש מען ברייננגט קיין ירושלים אום יום טוב אזו וועלין זיין דיא שטעט וואש זיינען חרובה מיט פיל לייט אונ זיי וועלין ווישין דאש איך בין גאט · דער תנחומא שרייבט כְּטֻמְאַת הַנִּדָּה דרום גלייכט דר פסוק זיי צו דער טומאה פון איין נדה אונ ניט צו דר טומאה פון איין מת ווייל מיט איין נדה מעג איין כהן זיין מיט איר אין איין חדר אבער מיט איין מת טאר איין כהן ניט זיין אין איין הויז דרום אויך ווען ישראל וואלטין גיגליכין גיוועזן צו איין מת אזו וואלט גאט ביי זייא ניט גיוועזן אבער אז ער האט זיי גיגליכן צו איין נדה אזו איז גאט אויך בייא זייא אין זייערע צרות אונ האפט דאש זיי וועלין תשובה טאן אונ וועלין פרום ווערין אזו וויא איין מאן האפט דאש זיין ווייב איין נדה וועט זיך טובל זיין אונ מותר ווערין עש שטייט אין פסוק וַיָּבוֹא אֶל הַגּוֹיִם אונ ניט וַיָּבוֹאוּ צו ווייזין דאש גאט איז צווישין די פעלקער צו זיין מיט די ישראל אין גלות · די גמרא זאגט אין סוכה זיבין נעמן האט דר יצר הרע גאט האט אים גירופין רע דוד האט אים גירופין טמא שלמה האט אים גירופין שונא ווייל ער איז איין רעכטער שונא צו אלע לייט · ישעיה האט אים גירופין מכשול ווייל ער מאכט שטרויכלען אלע לייט יחזקאל האט אים גירופין אבן ווייל ער ליגט אויף דעם וועג פון דעם מענטשין אזו וויא איין שטיין צו מאכין פאלין אים אין עבירות · יואל האט אים גירופין צפוני ווייל ער איז פאר בארגן ביי דעם מענטשין כדי דר מענטש זאל זיך פר אים ניט היטין צֹאן אָדָם דער תנחומא שרייבט ער גלייכט די ישראל צו שאף אזוא וויא שאף צו ברעכין גוטע בוימער אין גארטין אונ דר האר טוט זיי ניט אזו אויך האטשע די ישראל טוען פיל עבירות שטראפט זיי גאט ניט פיל · אונ ער גלייכט זיי ווידער צו איין מענטשין אז זיי זיינען פרום באצאלט ער זיי שכר אזו וויא עש איז ראוי צו באצאלין איין מענטשין וואש האט שכל אבער שטראפין שטראפט ער זייא נאר אזו וויא מען שטראפט שאף וואש האבין קיין שכל ניט :

דיא הפטורה איז תארין גיזאגט אז משיח העט קומען זאל זיך דער נשיא אזו פירין אונ עש איז גיוואוסט דאש משיח וועט קומען אום ניסן דרום לייענט מען דיא הפטורה דעם שבת וואש פאר ראש חודש ניסן אונ צו צייטין איז שבת ראש חודש ניסן אזו לייענט מען דיא הפטורה אין שבת ראש חודש:

כל העם הארץ גאר דאש פאלק פון דעם לאנד זאלין געבין די דאזיגע תרומה צום נשיא אונ דר נשיא זאל ברייננגען איין קרבן אום יום טוב אונ אום ראש חודש אונ אום שבת צוא פאר געבין אויף כל ישראל ׃ כה אמר יי׳ אזו זאגט גאט אום ראש חודש ניסן זאל דר כהן נעמען איין אקס וואש ער האט אין זיך קיין מום נים אונ זאלשט דר מיט ריינינגין דעם בית המקדש ולקח הכהן אונ דר כהן זאל נעמן פון דעם בלוט אונ זאל שפריינגען אויף דעם ביי שטידיל פון דעם בית המקדש אונ אויף די ווינקלען פון דר עזרה אונ אויף דעם בייא שטידיל פון דעם איננווייניגשטין הויף וכן תעשה בשבעה בחודש אונ אזו זאלשטו טאן זיבין טאג אין חודש אונ דאש האט מען דרום גיטאן ווייל מען האט אן גיהויבין ברייננגען קרבנות אין ערשטין טאג אין ניסן אונ פאר שמחה וועט איינר אריין גיין אין דעם ארט וואו מען טאר נים דרום זאל מען ברייננגן קרבנות צו פאר געבן אויף זיי אונ דעם קרבן פסח זאלט איר שעכטין פערצעהן טאג אין ניסן אונ זיבין טעג זאלט איר מצות עסין ועשה הנשיא אונ דער נשיא זאל אין דעם טאג מאכין איין אקס פאר זיך אונ פאר כל ישראל ושבעת ימי החג אונ זיבין טעג פון יום טוב זאל ער איין עולה ברייננגען צוא גאט זיבין אקסין אונ זיבין ווידער אלע זיבין טעג זאל ער אזוא ברייננגען אונ איין ציקעלע צו איין קרבן חטאת ומנחה איפה אונ איין מנחה זאל ער ברייננגן איין מאס צו איין אקס אונ איין מאס צו איין ווידר אונ בוים איל איין עמער צו דער מאס מעל בשביעי אין זיבעטין חודש דאש איז תשרי פופצעהן טעג אין חודש זאלט איר זיבין טעג סוכות מאכין אונ זאלט קרבנות ברייננגען אזו וויא אום פסח איין חטאת אונ איין עולה אונ איין מנחה אונ בוים איל ׃ כה אמר יי׳ אזו זאגט גאט דר טויער פון דעם איננווייניגשטין הויף זאל זיין צו אלע וועקס טעג אין דר וואך פאר שלאסין אונ אום שבת אונ אום ראש חודש זאל ער ווערין גיעפינט ובא הנשיא אונ דר נשיא זאל קומען דורך דעם אויסין ווייניגשטין טויער אונ זאל שטיין אויף דר טיר אונ דיא כהנים זאלין ברייננגען זיינע קרבנות אונ ער זאל זיך בוקין אויף דר טיר אונ זאל ארויש גיין אונ דר טויער זאל אפין זיין ביז נאכט כדי דר וואש וויל קומן זאל קומען אונ זאל זיך בוקין אין דעם טויער דען דר טויער איז גיווען אנטקעגן טיר פון היכל אונ דאש פאלק זאלין זיך בוקין אום שבת אונ אום ראש חודש ׃ פון דאנען זאל מען אפ לערנן דאש עש איז איין גרוישע מצוה צו בוקין זיך ווען מען קומט אין שול אריין דען עש איז גלייך ווי מען בוקט זיך אין בית המקדש והעולה אונ די עולה וואש דר נשיא ברייננגט אום שבת זאל זיין זעקס שאף אונ איין ווידער אונ איין מנחה זאל ער ברייננגען איין מאס מעל צו איין ווידער אונ צו איין שאף זאל ער ברייננגען איין מנחה וויא ער פאר מאגט אונ איין עמער בוים איל צוא איין מאס מעל וביום החודש אונ אום ראש חודש זאל ער ברייננגען איין אקס אונ זעקס שאף אונ איין ווידער אונ איין מאס מעל צוא דעם ווידער אונ צו די שאף זאל ער מאכין איין מנחה וויא ער פאר מאגט אונ איין עמער בוים איל צו איין מאס מעל ובבוא הנשיא דרך אולם השער יבוא ובדרכו יצא אונ אין דעם וועג וואש דר נשיא וועט אריין גיין אין דעם וועג זאל ער ארויש גיין פון דאנען זאל מען אפ לערנען דאש מען זאל נים ארויש לויפין פון דר שול גלייך וויא די שול איז אים צו שווער גיוועזן אונ ער לויפט באלד ארויש אבער די ישראל אז זייא ווערין קומן אום רגל זאלין זיי דורך איין טויער אריין גיין אין בית המקדש אונ דורך דעם אנדערין טויער זאלן זיי ארויש גיין כדי זיי זאלן זיך ווייזין אויף אלע זייטין אין בית המקדש אונ דר נשיא זאל צווישין זיי גיין אונ אזו זאל זיין די מנחה אין די ימים טובים איין מאס מעל צו איין אקס אונ איין מאס מעל צו איין ווידער אונ צו די שאף אזו וויא ער פאר מאגט אונ איין עמער בוים איל צו דר איפה וכי יעשה אונ אז דר נשיא וועט מאכין איין נדבה איין עולה אדר שלמים אזו זאל מען אים עפענן דעם טויער אזו וויא אום שבת אונ ער זאל ארויש גיין אונ זאל צו שליסין דעם טויער נאך זיך וכבש בן שנתו אונ מען זאל אלע טאג אין דר פריא ברייננגען איין

שאף

שאף וואש איז אלט איין יאר אונ איין מנחה דרויף איין זעקסטיל מאס מעל אונ איין דריט חלק עמער בוים אייל אויש צו מישין די מנחה דאש זאל זיין אשטענדיגע מנחה צו גאט כה אמר יי אזו האט גאט גיזאגט דער נשיא ווען ער וועט געבין איין מתנה צו זיין זון פאר זיין לעבין זאל די מתנה צו אים בלייבין ביז אייביג אבער ווען ער וועט געבין איין מתנה צו זיין קנעכט זאל די מתנה ביי אים זיין ביז יובל אונ אז עש וועט קומען יובל זאל די מתנה זיך אום קערין צום נשיא אונ דר נשיא זאל ניט אוועק נעמען קיין פעלד פון איין ישראל אונ זאל עש געבין צו זיינע קינדער כדי די ישראל זאלין בלייבין איטליכער ביי זיין פעלד אונ ביא זיין גוטש:

הפטרת שבת הגדול

וערבה ליי מנחת יהודה וירושלים עש וועט זיין זיס די מנחה פון יהודה אונ ירושלים אזו וויא אין די ערשטע טעג וקרבתי אליכם למשפט אונ איך גאט וועל גינעהענען צו אייך צוא טאן משפט אונ וועל זיין איין עד צו עדות זאגין אין ישראל אויף זייערע עבירות די גמרא זאגט אין חגיגה רבי יוחנן אז ער איז גיקומען צוא דעם פסוק האט ער גיוויינט אונ האט גיזאגט איין קנעכט וואש דער האר ברייננט אים צום משפט אונ זאגט אליין אויף אים עדות קען ער דען בשטיין אנטקעגין זיין האר רבי לוי זאגט ווען אמענטש משפט ניט רעכט איין גר אדער איין יתום איז גלייך וויא ער משפט ניט רעכט צו גאט דרום שטייט אין פסוק ומטי גר ניט ומטה גר צו נוייזין דאש גאט זאגט ער נייגט אוועק מיין משפט ווען ער משפט ניט רעכט דעם גר אונ איך גאט וועל אליין איין גיכער עדות זיין צו שטראפין צו די וואש טוען כישוף אונ זיינן מזנה אונ גזלנן איין אלמנה אונ איין יתום אונ פארכטין זיך פר מיר ניט אזו זאגט גאט כי אני יי לא שניתי דען איך גאט טוא מיין דעה ניט פר ענדערין פון פריער האטשע איך דר לייגר מיין צארין פון רעשט וועגין בין איך ניט משנה צו ליב האבין ביז אונ צו פיינט האבין גוטש דען האטשע איר שטארבט מיט אייער שלעכטיקייט אונ איך שטראף אייך ניט פאר אייער לעבין דאך זייט איר ניט פאר לענט פון מיר זאיך וועל פון אייך ביצאלט נעמען אין גיהנם ארער אזו איז דער פשט איך האב קיין אומה צווייא מאל ניט גישלאגין נאר איך האב זיא אין איין מאל פאר לענט אבער אייך האב איך גילאזט לעבין נאך פיל פורעניות אונ איר זייט ניט פאר לענט גיווארן אזוא וויא איין אנדרע אומה למימי אבותיכם סרתם מחוקי פון דיא טעג פון אייערע עלטערין האט איר אפ גיקערט פון מיין גיזעץ אונ איר האט זייא ניט גיהיט דרום קערט אייך אום צוא מיר וועל איך מיך אום קערין צוא אייך אונ אויב איר וועט זאגין מיט וואש זאלין מיר תשובה טאן היקבע אדם אלהים וויא גזלת איין מענטש צוא גאט אזוא וויא איר גזלת מיך אונ אויב איר וועט זאגין מיט וואש האבין מיר דיך גיגזלת מיט דעם וואש איר ווילט ניט געבין קיין מעשר אונ תרומה דאש איז גלייך וויא איר גזלת מיך במארה אתם נארים מיט איין קללה ווערט איר גישאלטין איבער דר עבירה אונ איר גזלת מיך דאך איר אלע הביאו את כל המעשר אל בית האוצר ברייננט דעם גאנצין מעשר אין דעם אוצר פון מיין הויז אונ לאז זיין שפייז צו די וואש באדיגן אין מיין הויז ובחנוני נא בזאת אונ פרובט מיך דר מיט זאגט גאט אויב איך וועל אייך ניט עפענן דיא פענצטער פון דעם הימיל אונ וועל אייך געבין ברכה ביז איר וועט אליין זאגין עש איז גינוג די גמרא זאגט אין תענית רבי יוחנן האט גיפונען איין קינד איז גיגאנגן פון זיין רבי האט רבי יוחנן אים גיפרעגט וואש האשטו היינט גילערינט ביא דיין רבי האט דאש קינד גיזאגט עשר תעשר האב איך גילערינט · זאגט דאש קינד צוא רבי יוחנן וואש איז דער טייטש פון דעם פסוק זאגט רבי יוחנן גיב מעשר כדי דוא זאלסט רייך ווערין האט דאש קינד אים גיפרעגט וויא מעג מען פרובין גאט עש שטייט דאך לא תנסו את יי איר זאלט ניט פרובין גאט האט רבי יוחנן גיזאגט ביא מעשר שטייט גישריבין ובחנוני נא בזאת פרובט מיך דער מיט אויב איך וועל אייך ניט רייך מאכין וגערתי לכם באוכל אונ איך וועל אייך אן שרייען אין דעם הייששריק אונ ער וועט ניט פר דארבן די פרוכט פון דר ערד אונ דעם וויין שטאק פון דעם פעלד אזוא זאגט גאט דער האר ואשרו אתכם כל הגוים אונ זייא וועלין אייך לויבין אלע פעלקער דען איר וועט זיין אין דעם לאנד וואש מיין ווילין איז דרינען · דער ילמדנו שרייבט ווען עש לויבין איין מענטשן

זיינע ליב האבער איז דאש קיין חידוש ניט אבער ווען עש לויבין אים זיינע פיינט איז דאש איין חידוש אונ איין כבוד צוא דעם מענטשין דאש ער ווערט גילויבט פון זיינע פיינט חזקו עלי דבריכם איר שטארקט אויף מיר אייערע רייד דאש איר רעט פיל אנטקעגין מיר אונ איר זאגט וואש האבין מיר גירעט אויף דיר אמרתם שוא עבוד אלהים איר האט גיזאגט עש איז אום זיסט צו דינען גאט מיר וועלין קיין שכר דער פאר ניט נעמען אונ וואש וועלין מיר גיווינען ווען מיר וועלין היטין זיינע מצות אונ וועלין גיין איין גיבויגין פאר גאט ועתה אנחנו מאשרים זדים אונ איצונד טוען מיר לויבין דיא רשעים וואש עש גייט זיי גוט אונ זיי האבין גיפרובט גאט אונ האבין גיזאגט מיר וועלין טאן בייז אונ לאמיר זעהן וואש ער וועט אונז טאן אונ זיי זיינן אנטרונן גיווארן דאש עש איז אויף זיי קיין בייז ניט גיקומען אז נדברו יראי יי' איש אל רעהו דענשט מאל אז די רשעים ריידן אזו טוען ריידן גאטש פארכטיגע איינר צום אנדערן דאש זיי זאלן זיך ניט באהעפטין מיט די רשעים אונ גאט פאר נעמט זייערע רייד אונ טוט עש אין איין ספר זכרון פאר זיך צו דיא וואש פארכטין זיך פאר גאט אונ טראכטין אין דעם גרוישקייט פון זיין נאמען והיו לי אמר יי' צבאות אונ זייא וועלין זיין צו מיר צו דעם טאג וואש איך וועל מאכן איין אוצר צו באצאלין איטליכין אויף זיינע מעשים דענשט מאל וועט איר ווישין וואש דער חילוק איז צווישין איין צדיק אונ צווישין איין רשע אונ איך וועל מיך דר בארימען איבער זיי אזו וויא איין פאטער דער בארימט זיך איבער איין זון וואש דינט אים ושבתם וראיתם אונ איר וועט אייך אום קערין אונ וועט זעהען איין חילוק צווישין איין צדיק אונ צווישין איין רשע צווישין דעם וואש דינט גאט אונ צווישין דעם וואש דינט אים ניט כי הנה היום בא דען דיא זון וועט קומען אונ וועט ברענען אזוא וויא איין אויבין אונ אלע רשעים וועלין זיין אזוא וויא שטרויא אונ דיא זון וועט זייא פאר ברענען אונ וועט צו זיי ניט איבער לאזין איין זון אדער איין איינקיל אזוא זאגט גאט דער האר וזרחה לכם יראי שמי אונ עש וועט שיינען צוא אייך איר וואש פארכט אייך פאר מיין נאמען די זון מיט צדקה אונ זיא וועט אייך היילין מיט אירע פליגל אונ איר וועט

ארויש גיין אונ וועט פעט ווערין אזוא וויא די גישטאפטע קעלבער׃ ועסותם רשעים איר וועט צו טרעטין דיא רשעים דאש זייא וועלין זיין אש אונטער די טריט פון אייערע פים אין דעם טאג וואש איך האב מיר גימאכט צו איין אוצר׃ אזוא זאגט גאט דער האר זכרו תורת משה עבדי גידיינקט די תורה פון מיין קנעכט משה וואס איך האב אים גיבאטין אין חורב אויף כל ישראל חוקים אונ משפטים הנה אנכי שולח לכם את אליה הנביא נון איך וועל צו אייך שיקין אליהו הנביא איידער עש וועט קומען דער פארכטיגער טאג פון גאט אונ ער וועט פרום מאכין די פאטער מיט די קינדער׃ דער מדרש בראשית שרייבט גאט וועט אויש ציהען דיא זון פון איר פוטער פאס וואש זיא גייט דרינען אונ עש וועט פאר ברענען דיא רשעים אונ די צדיקים וועלין גיהיילט ווערין דורך דער זון׃ דיא גמרא זאגט אין שבת זכרו תורת משה עבדי רבי לוי זאגט אז גאט האט גיגעבין דיא תורה צו משה אונ משה איז אראפ גיגאנגען פון דעם בארג סיני׃ איז דער שטן גיקומען אונ האט גיפרעגט צו גאט וואו איז דיא תורה האט גאט אים גיענטפערט איך האב זיא גיגעבין אויף דער ערד׃ איז ער גיקומען צו דער ערד אונ פרעגט וואו איז די תורה זאגט דיא ערד גאט ווייסט וואו זיא איז׃ איז ער גיגאנגען צום ים אונ צום תהום אונ צום גיהנם צו זוכין די תורה אונ ער האט זיא ניט גיקענט גיפינען האט גאט צו אים גיזאגט גייא צו משה איז דער שטן גיקומען צו משה אונ זאגט וואו איז די תורה זאגט משה וואש בין איך פאר איין חשוב מען זאל מיר געבין די תורה זאגט גאט צו משה דו זאגסט ליגין האט משה גיענטפערט וויא זאל איך מיך בארימען מיט דער תורה וואש דוא האשט דיך מיט איר אלע טאג גיפרייט אין הימיל אונ איך זאל זאגין דוא האסט זיא מיר גיגעבין האט גאט גיזאגט ווייל דו האסט דיך נידעריג גימאכט דרום זאל דיא תורה ווערין גירופין אויף דיין נאמען אזו וויא אין פסוק שטייט זכרו תורת משה עבדי דער מדרש שוחר טוב שרייבט רבי אבא זאגט ווער עס לערינט תורה ערינסט ווערט דיא תורה גירופין אויף זיין נאמען אזו וויא מיר גיפינען ביי משה דאס ער איז גיווען פערציג טעג אונ פערציג נעכט

אויף

אויף דעם בארג סיני אונ האט גילערינט תורה דרום איז דיא תורה ווארין גירופין אויף זיין נאמען תורת משה די גמרא זאגט אין שבת רבי יהושע בן פזי זאגט פון וועגין רבי יהושע בן לוי פון וועגין בר קפרא דער מענטש וואש איז מקיים דיא דרייא סעודות אום שבת דער וועט ניצול ווערין פון די צרות וואש וועט זיין אין די טעג פון משיח אונ וועט ניצול ווערין פון דעם גיהנם אונ פון דער מלחמה פון גוג ומגוג דר פרקי רבי אליעזר שרייבט רבי יהודה זאגט ווען ישראל וועלין קיין תשובה נים טאן וועלין זיי נים דער לייזט ווערין · אונ זיי וועלין אנדערש קיין תשובה נים טאן סיידין זיי וועלין האבין צרות אונ וועלין קיין פרנסה נים האבין אונ זייא וועלין אנדערש קיין תשובה נים טאן סיידין אליהו וועט קומען אזוא וויא אין פסוק שטייט הנה אנכי שולח לכם את אליה הנביא איך וועל אייך שיקין אליהו הנביא אונ דער נאך שטייט · והשיב לב בנים דאש איז טייטש ער וועט זייא מאכין תשובה טאן :

הפטרת יום ראשון של פסח

ויאמר יהושע אל העם אונ יהושע האט גיזאגט צום פאלק בריים אייך אן דען מארגין אז איר וועט איבער פארין דעם ירדן וועט גאט טאן צווישין אייך וואונדער אונ יהושע האט גיזאגט צו די כהנים טראגט איר דעם ארון פון גאט דען ביז אהער האבין דיא לוים גיטראגין אבער היינט זאלין די כהנים טראגין אונ פארט איבער פר דעם פאלק האבין די כהנים גיטראגן דעם ארון פון גאט אונ זיינען גיגאנגען פאר דעם פאלק ויאמר יי אל יהושע האט גאט גיזאגט צוא יהושע דעם היינטיגין טאג וועל איך אן הויבין צו גרוים מאכין דיך אין די אויגין פון כל ישראל דאש זייא זאלין וויסין אזו וויא איך בין גיוועזן מיט משה אזו וועל איך זיין מיט דיר דען משה האט גישפאלטין דעם ים אונ דו וועסט שפאלטין דעם ירדן בעת ההיא אמר יי אין דער צייט האט גאט גזאגט צו יהושע מאך דיר שארפע שווערדין אונ קער דיך אום אונ זייא מל די קינדער פון ישראל דאש אנדערע מאל דען אין דער נאכט וואש זייא זיינען ארויש גיגאנגען פון מצרים האבין זייא זיך אלע מל גיוועזן אונ היינט זאלכטו מל זיין די וואש זיינען ווארין געבארין אין דער מדבר דען דיא גאנצע פערציג יאר וואש דיא ישראל זיינען גיוועזן אין דער מדבר האבין זיי זיך נים מל גיוועזן ווייל דער צפון ווינט האט נים גיוויים אונ ער איז איין גיזונטער ווינט אונ דיא חכמים זאגין שנית מיינט מען פריעה דען ישראל האבין ביז אהער קיין פריעה נים גיהאט אבער היינט האט זיי גאט גיגעבין דיא מצוה פון פריעה אונ דיא ישראל האבין גינומען די ערלות וואש זיי האבין אפ גישניטין פון זייער לייב אונ האבין פון זיי גמאכט איין גרויסין בארג אונ האבין דאש צו גידעקט מיט אש דאש האט בלעם גיזעהען אונ האט גיזאגט ווער קאן ציילין די מצות פון ישראל וואש זייא טוען מיט דעם אש כלומר מען קען די ישראל נים טאן ווייל זיי האלטין מצות מילה אזו זיינען זייא אפ גיהיט פון זנות דרום האט גאט זייא ליב אונ דרום האט ער צו בלק איין עצה גיגעבין ער זאל די ישראל מאכין זינדיגין מיט זנות אונ ער האט גימאכט פאלין פיל טויזינט פון ישראל אונ די מצוה פון מילה האבן די ישראל גיהאלטין ביז אין דיא צייטין פון אליהו אבער אין זיינע צייטין האבין די ישראל זיך נים גיוואלט מל זיין אזו האט ער גישווארין דאש עש זאל נים גיין קיין טויא אונ קיין רעגין אונ דרום האט איזבל אים גיוואלט הרגנן אונ ער איז אנטלאפין אין דער מדבר צום בארג חורב האט גאט צו אים גזאגט וואש טוסטו דא האט ער גזאגט איך האב גיטוזט אנטלויפין ווייל איך האב איין נקמה גיטאן אין ישראל ווייל זייא האלטין נים קיין מצות מילה האט גאט גיזאגט דוא ביסט אלע צייט זיך מקנא פון מיינט וועגין אין שטים אז די ישראל האבין מנה גוועזן אזו האסטו גיהרגת איין נשיא פון ישראל איבער זנות אונ איצונד אז די ישראל ווילין קיין מצות מילה נים האלטין האשטו אויך אין זייא איין נקמה גיטאן דרום וועסטו זוכה זיין דאס ביי איטליכן ברית מילה זאלין דיא ישראל דיר איין באזונדערע שטול שטעלין · דען אליהו איז גיוועזן פנחס וואש ער האט איין נשיא גיהרגת פון זנות וועגין · אונ ער האט גילעבט פיל הונדערט יאר · אונ דער נאך איז ער לעבעדיגער הייד אין הימיל ארין אונ פון וועגין די צווייא נקמות וואש ער האט גיטאן דרום האט ער זוכה גיוועזן דאש מען זאל אים איין באזונדערע שטול שטעלן ביי איטליכן

ברית מילה וזה הדבר אשר מל יהושע אונ דאש
זיינען די רייד וואש דורך זייא האט יהושע
מל גיוועזן דיא ישראל דען ער האט זייא איין
גינומען מיט גוטע רייד כדי זייא זאלין זיך מל
זיין אונ האט צו זייא גיזאגט אויב איר ווילט
ירשנן דאש לאנד מוזט איר אייך מל זיין דען
אויף דעם תנאי האט גאט צו גיזאגט צו אברהם
ער זאל געבין דאש לאנד צו זיינע קינדער אויב
זייא וועלין זיך מל זיין דרום זאלט איר אייך
מל זיין · גאר דאש פאלק וואש זיינען ארויש
גיגאנגען פון מצרים די זכרים אלע לייט פון דר
מלחמה זיינען גישטארבין אין דער מדבר אין
דעם וועג אז זייא זיינען ארויש גיגאנגען פון
מצרים · כי מולים היו דען זייא זיינען גיוועזן
גימלת גאר דאש פאלק וואש זיינען ארויש
גיגאנגען פון מצרים · אונ גאר דאש פאלק וואש
זיינען ווארין גיבארין אין דר מדבר · די האבן
זיך ניט מל גיוועזן ווייל דער צפון ווינט האט
ניט גיוועיט די האט יהושע מל גיוועזן אונ זייא
זיינען גיזעסין אויף זייער ארט ביז זיי זיינן פאר
היילט גיווארין פון דער מילה · ויאמר יי אל יהושע
האט גאט גיזאגט צו יהושע · היינט האב איך
אפ גיטאן די חרפה פון מצרים פון אפ אייך ·
דען די שטערין זעהער פון פרעה האבין גיזאגט
מיר זעהען איין רויטין שטערין שטין אנטקעגן
ישראל אין דער מדבר אונ דאש באטייט בייז
אויף זיי דען ער איז איין סימן אויף דם · אבר
היינט אז דיא ישראל האבין זיך מל גיוועזן אונ
עש איז פון זייא אפ גיגאנגען בלוט איז דיא
חרפה ווארין אפ גיטאן אונ יהושע האט דאס
ארט גירופין גלגל ביז אין דעם היינטיגן טאג
כלומר די חרפה איז ווארין אפ גיוועלצערט פון
ישראל: ויחנו בני ישראל בגלגל אונ די בני ישראל
האבין גירועט אין גלגל אונ האבין גימאכט
דעם קרבן פסח אין פערצעהן טאג אין חודש ·
ויאכלו מעבור הארץ אונ זיי האבין גיגעסין פון דר
תבואה פון דעם לאנד אין דעם אנדערין טאג
פסח דאש איז זעכצעהען טאג אין ניסן וואש
מען איז מקריב אין אים דעם עומר אזו האבין
זייא פריער מקריב גיוועזן דעם עומר אונ דער
נאך האבין זייא גיגעסין פון דער נייער תבואה
מצות אונ גיברענטע זאנגען: וישבות המן ממחרת
אונ דער מן האט אויף גיהערט אין דעם אנדערן
טאג פסח אז זיי האבין גיגעסין פון דר תבואה
פון דעם לאנד אונ די ישראל האבין שוין קיין
מן ניט גיהאט דרום האבין זייא גיגעסין פון דער
תבואה אבר ווען עש זאל גיוועזן זיין נאך מן
וואלטין זיי בעסר גיגעסין מן דען ער איז בעסר
גיוועזן פון דער תבואה · ויהי בהיות יהושע ביריחו
אונ אז יהושע איז גיוועזן אין פלאץ פון יריחו
האט ער אויף גיהויבין זיינע אויגין אונ האט
גיזעהען דאש איין מאן שטייט אנטקעגין אים
אונ איין בלויזע שווערד איז אין זיין האנט איז
יהושע צו אים גיגאנגען אונ האט גיזאגט צו
אים · צוא ביסטו גיקומען אונז העלפין · אדער
דו בישט גיקומען העלפין צו אונזערע פיינט ·
האט דער מאן גיזאגט צו יהושע ניט אזו וויא
דוא מיינסט דאש איך בין איין מענטש נייערט
איך בין איין מלאך אונ איין האר איבער דעם
חיל פון גאט דאש זיינען די ישראל אונ דאש
איז גיוועזן דער מלאך מיכאל איך בין היינט
גיקומען צו העלפין אייך איין צו נעמען די שטאט
יריחו דען קיין מענטש קאן זיא ניט איין נעמען
איז יהושע גיפאלין אויף זיין פנים צו דער ערד
אונ האט זיך גיבוקט אונ האט צו אים גיזאגט
וואש רעט מיין האר צו זיין קנעכט האט דער
מלאך צו אים גיזאגט ציא אפ דיינע שיך פון
דיינע פיס ווארום דאש ארט וואש דו שטייסט
דרויף איז הייליג האט יהושע אזו גיטאן · אונ די
שטאט יריחו איז גיוועזן פר שלאסן פר ישראל · עס
האט ניט גיקענט קיינר ארויס גיין אונ ארין קומן:

הפטרת יום שני של פסח

וישלח המלך יאשיהו אונ דער מלך יאשיהו האט
גישיקט אונ האט איין גיזאמלט צו זיך
אלע זקנים פון יהודה אונ ירושלים אונ דר מלך
איז גיגאנגען אין בית המקדש אונ אויך די כהנים
אונ דיא נביאים · אונ גאר דאש פאלק פון קליין
ביז גרויש אונ ער האט פאר זיי גילייענט די ספר
תורה אין בית המקדש · אונ דער מלך איז
גישטאנען אויף דר בימה אונ האט גימאכט איין
ברית אונ איין שבועה מיט ישראל דאש זייא
זאלין גיין אין גאטס וועגין מיט דעם גאנצין
הארצין ויצו המלך את חלקיהו אונ דער מלך האט
גיבאטין צו חלקיה כהן גדול אונ צו די אנדערע
כהנים וואש זיינען מיט אים גיוועזן אונ צו דיא
הארין וואש זיינען גיוועזן גיזעצט אין ב"ה צוא
אויש ציהען אלע כלים וואש זיינן ווארין גימאכט

צו דער עבודת כוכבים אונ מע' זאל זייא פאר ברענן חוץ דער שטאט אין דעם טאל קדרון אונ מען זאל דאש אש טראגין אין בית אל וואש דארטין איז גיוועזן זייער עיקר עבודת כוכבים אונ מען זאל פר שטערין די מענטשין אונ די כומרים וואש האבן באדינט צוא דער עבודת כוכבים אונ זייא האבין אויש גיצויגין דעם ליגדין בוים וואש איז גיוועזן אין בית המקדש אונ מען האט אים פאר ברענט חוץ דר שטאט אונ מען האט דאש אש גיווארפין אויף די קברים פון דיא מענטשין וואש האבין צו אים גידינט אונ מען האט צוא שטויסין אלע הייזער וואש מען האט דריגען עבודת כוכבים גידינט אונ די ווייבר וואש האבין גיוועבט אום היינגען צוא דעם ליגדין בוים דאש אלץ האט מען גימאכט פר לירין ויבא את כל הכהנים אונ דר מלך האט גיבראכט אלע כהנים פון דעם לאנד יהודה צו מטמא זיין אלע מזבחות פון זייערע עבודת כוכבים אונ מען האט אהין גיווארפין אלע נבילות אונ טריפות צו ווייזן דאש זייער עבודת כוכבים איז טמא: אך לא יעלו כהני הבמות אונ אלע כהנים וואש האבין מקריב גיוועזן אויף דיא במות צוא דר אפ גאט די האט דער מלך ניט גלאזט מקריב זיין אין בית המקדש צו גאט גלייך וויא זיי האבין איין מום· אבר איין חלק האבין זייא גינומן אין דיא קרבנות גלייך מיט אלע כהנים· ויצו המלך אונ דער מלך האט גיבאטין מען זאל מאכין איין קרבן פסח צוא גאט אזו וויא עש שטייט אין דר תורה דען די ישראל האבין שון איין לאנגע צייט קיין קרבן פסח ניט גיבראכט נאר אין דעם אכצעהנטין יאר צום מלך יאשיהו האבין זיי גיבראכט איין קרבן פסח אונ אלע עבודת כוכבים אונ אלע בילדער וואש איז גיוועזן אין לאנד יהודה אונ אין ירושלים האט דר מלך אויש גיראמט כדיי ער זאל די תורה האלטין· וכמוהו לא היה לפניו מלך אונ אזוא איין מלך וויא יאשיהו איז גיוועזן איז ניט גיוועזן פר אים אונ ניט נאך אים אשר שב אל יי' וואש ער האט תשובה גיטאן צוא גאט מיט זיין גאנצין הארצין דען ער איז פריער שלעכט גיוועזן אונ אטייל חכמים זאגן ער איז אלע זיינע צייטן איין צדיק גיוועזן ער איז קיין מאל ניט שלעכט גיוועזן אונ וואש דען איז דער טייטש אשר שב אל יי' דאש מיינט מען דיא אלע דינים וואש יאשיהו האט גיפסקנט פון דעם מאל אן אז ער איז מלך גיווארין ביז ער איז אלט גיווארין אכצעהן יאר האט ער איטליכין געלט אום גיקערט פון זיין בייטיל ווייל ער האט מורא גיהאט טאמער האט ער ניט רעכט גיפסקנט פון דאנן זאל מען אפ לערנן מען זאל רעכט משפטן דען משיח וועט קומן פון וועגן רעכט משפט אמן:

הפטרת שבת חול המועד של פסח

כה אמר יי' אזו זאגט גאט דר האר נאך מער וועל איך ווערן איבר גיבעטן צו ישראל דורך זייער תפלה דאש איך וועל זיי מערין אזו ווי די שאף וואש מען ברייגנט קיין ירושלים צו מקריב זיין אין די רגלים דריי מאל אין יאר אזו וועלן זיין די ווישטע שטעט פול מיט שאף אונ מיט מענטשן אונ זיי וועלין ווישין דאש איך בין גאט· זאגט יחזקאל· היתה עלי יד יי' עש איז גיוועזן אויף מיר די נבואה פון גאט אונ דר ווילין פון גאט האט מיך ארויש גיצויגין אונ האט מיך גיבראכט אין איין פעלד פול מיט ביינער די ביינר זיינן גוועזן פון די לייט פון שבט אפרים וואש זיינן ארויש גיגאנגן פר דר צייט פון מצרים האבין זיי די לייט פון גת גיהרגת אונ ער האט מיך ארום גיפירט ארום די ביינר· ווייל יחזקאל איז איין כהן גוועזן דרום האט ער ניט גיטארט גיין אויף די ביינער אונ גאט האט צו מיר גיזאגט דו בן אדם וועלין לעבעדיג ווערין דיא דאזיגע ביינער האב איך יחזקאל גזאגט גאט דר האר דו ווייסט: ויאמר אלי הנבא על העצמות האלה האט גאט צו מיר גיזאגט זאג נביאות אויף די ביינר· אונ זאלשט צוא זיי זאגן איר דארע ביינר הערט צו די רייד פון גאט· אזו האט גאט גיזאגט צו די ביינר איך וועל אין אייך ברייגגן איין רוח אונ איר וועט לעבעדג ווערין ונתתי עליכם גידים אונ איך וועל אויף אייך געבין אדערין אונ פלייש אונ הויט אונ וועל אייך געבין איין רוח אונ איר וועט לעבעדיג ווערין· אונ וועט ווישין דאש איך בין גאט אונ בייא איוב שטייט דאש ער האט פריער גיזאגט דו האשט מיך אן גיקלייד מיט הויט אונ פלייש אונ דר נאך שטייט דו האשט מיך גיטאן ארום רינגלען מיט ביינר אונ אדערן נאר דר תירוץ איז איוב האט גאט גילויבט דרויף וואש ער באשאפט דעם מענטשין אין זיין מוטערש לייב אזו באשאפט גאט פריער דיא הויט אונ דאש

פלייש אונ דר נאך ביינר אונ אדרין אבר דיא ביינר פון יחזקאל זיינן גלייך וויא איין מענטש וואש טוט אויש זיינע קליידר איז דאש קלייד וואש ער טוט אויש צום הינטערשטין דאש טוט ער אן צום ערשטין אזו אויך דר מענטש וואש פוילט אין דר ערד ווערט פריער פר פוילט די הויט אונ דר נאך דאש פלייש אונ דר נאך דיא אדערין דרום ווען זייא ווערין לעבעדיג ווערט אויף זייא פריער דיא אדערין אונ דער נאך דאש פלייש אונ דער נאך דיא הויט ונבאתי כאשר צויתי אונ איך האב נביאות גיזאגט אזוא וויא איך בין וואָרין גיבאטין אונ עש איז גיווארין איין קול אז איך האב נביאות גיזאגט אונ איין רעש דאש דיא ביינער האבין גיקלאפט איינר אין דעם אנדערין אונ זיי האבן גינעהענט די ביינר איינר צום אנדערין אזו וויא זיי זיינן גיוועזן אז זיי זיינן באשאפין גיווארן אונ איך האב גיזעהן אויף זייא אדערין אונ עש איז אויף גיגאנגען אויף זייא פלייש אונ הויט · אונ קיין רוח איז ניט גיוועזן אין זיי האט גאט צוא מיר גיזאגט זאג נביאות אזו האט גאט גיזאגט פון אלע פיר זייטין פון דר וועלט זאלן די נשמות פון די ביינר ארייון קומן אין די ביינר אונ איך האב נביאות גיזאגט אזוא וויא גאט האט מיך גיבאטין אונ עש איז אין זיי גיקומן דר רוח אונ זיי זיינן ווארן לעבעדיג אונ זיינן אויף גישטאנן אויף זייערע פיס איין גרויש חיל האט גאט צוא מיר גיזאגט דיא דאזיגע ביינר זיינן איין סימן נאר אויף דעם הויז גיזינט פון ישראל אין גלות וואש זיי זאגין עש איז ווארין פר דארט אונזרע ביינר עש איז ווארין פר לארין אונזר האפונג מיר זיינן שוין ווארין פר שניטן דאש האט גאט מיט דיא ביינר גיוויזין דאש ער וועט ישראל לעבעדיג מאכין אין דיא טעג פון משיח דרום זאג נביאות אונ זאלשט זאגין צו זיי אזו האט גאט דר האר גיזאגט איך וועל עפענן אייערע קברים.אונ וועל אייך אויף ברייגגן פון אייערע קברים אונ וועל אייך ברייגגן קיין ארץ ישראל אונ איר וועט ווישין דאש איך בין גאט · פון דעם פסוק קען מען אפ לערנען אזוא וויא דיא חכמים וואש זאגין דיא מתים פון חוצה לארץ וועלן זיך ניט קייקלן אונטר דר ערד אז משיח וועט קומן נייערט זייא וועלין אויף שטיין אין זייערע קברים אונ וועלן קומן קיין ארץ ישראל אזוא וויא דא אין פסוק שטייט והעליתי אתכם מקברותיכם עמי והבאתי אתכם אל אדמת ישראל איך וועל אייך אויף ברייגגן פון אייערע קברים אונ וועל אייך ברייגגן קיין ארץ ישראל אונ איר וועט ווישין דאש איך בין גאט אונ איך וועל אייך געבין איין רוח אונ איר וועט לעבין אונ איר וועט ווישין דאש איך גאט האב דאש גזאגט אונ גטאן דר פרקי רבי אליעזר שרייבט דיא הרוגים זיינען גיוועזן וואש נבוכדנצר האט גיהרגת דען ער האט גימאכט איין בילד אונ האט גיזאגט ווער עש וועט זיך ניט בוקן צום בילד זאל חערין פאר ברענט אין פייער האבין זיך די ישראל גיבוקט צו אים · חנניה מישאל ועזריה האבין זיך ניט גיוואלט בוקין צום בילד האט מען זייא אריין גיווארפין אין פייער איז גיקומען מיכאל אונ האט זייא מציל גיוועזן פון דעם פייער האט נבוכדנצר גיזאגט צו ישראל איר האט גיוואוסט דאש איר האט אזוא איין גאט וואש קען אייך מציל זיין פון דעם פייער אונ איר האט זיך גיבוקט צוא דר בילד וואש נישט איז אזו באלד האט ער זיי גיהרגת אונ צוואנציג יאר נאך דעם האט זיי יחזקאל לעבעדיג גימאכט אונ ווייל יחזקאל האט ניט גיגלויבט דאש זיי וועלין ווידער לעבעדיג ווערן דען אז גאט האט אים גיפרעגט וועלין לעבעדיג ווערין די ביינר האט יחזקאל גיזאגט דוא גאט ווייסט דאך כלומר איך גלויב דאש ניט דרום איז ער גישטראפט גיווארין דאש ער איז ניט בגראבן גיווארין אין ארץ ישראל אונ די הרוגים זיינען גיוועזן זעכציג מאל צעהן טויזינט אזו פיל וויא עש זיינען ארויש גיגאנגן פון מצרים אונ זייא זיינן אלע אויף גישטאנן נאר איין מענטש איז איבר גיבליבן דאש ער איז ניט לעבעדיג גיווארן האט יחזקאל גיפרעגט צו גאט ווארום ווערט דר מענטש ניט לעבעדיג האט גאט גזאגט ער האט בייא זיין לעבן ריבית גינומן דרום ווערט ער ניט לעבעדיג וויא אנדרע ישראל אונ דאש האט גאט גיוויזין דאש דר וואש נעמט ריבית דר וועט ניט אויף שטיין אין די טעג פון משיח דען עש איז איין גרוישע עבירה צוא נעמען ריבית דער ספר חסידים שרייבט עש שטייט אין דער תורה מען זאל ניט נעמען קיין ריבית נאהינט דר ביי דאש מען זאל ניט ברייגגען אין בית המקדש דיא גאב וואש מען גיט צוא

אין זונה פר איר שכר צו ווייזין דאש דר וואס נעמט ריבית אונ וויל דר פר קויפין מצות צוא ברייגגן איין קרבן אין בית המקדש איז גלייך וויא ער ברייגגט די גאב פון איין זונה די גמרא זאגט אין סנהדרין די מתים זייגן אויף גישטאנגן אונ האבן שירה גיזאגט יי ממית ומחיה גאט טייט אונ מאכט ווידר לעבעדיג מיט זיין חסד אונ זיי האבין ווייבר גינומן אונ האבין קינדר גיהאט אין ארץ ישראל. רבי יהודה בן בתירה זאגט איך בין פון זייא ארויש גיקומען:

הפטרת שביעי של פסח גיפינט מאן נאך פרשת האזינו וידבר דוד:

הפטרת יום אחרון של פסח

דיא הפטורה זאגט מען דרום אום פסח ווייל אין דער הפטורה שטיים וויא גאט האט דער שלאגין דאש חיל פון סנחריב אונ וויא משיח ווערט קומען אונ די מעשה פון סנחריב איז גישעהן אום פסח אונ משיח ווערט אויך קומען אום פסח אונ ווערט אונז טאן נסים אמן:

עוד היום בנוב לעמוד סנחריב דר מלך פון אשור האט גימאכט מידען זיין חיל צו גיין דעם וועג וואש זיי האבין גידארפט גיין אין עלף טעג זיינען זיי גיגאנגען אין איין טאג דען די שטערן זעהר האבין אים גיזאגט אז דו וועשט היינטיגן טאג ניט מלחמה האלטין אויף ירושלים וועשטו זיא ניט איין נעמען אונ אז ער איז גיקומען קיין נוב וואש דאש איז נאהינט גיוועזן פון ירושלים אונ ער האט גיזעהען דאש ירושלים איז קליין האט ער ניט גיפרעגט אויף די שטערין זעהער אונ האט אויף גיהויבין דיא האנט מיט גאוה אנטקעגין ירושלים אונ זאגט אויף אזו איין שטאט האב איך גימאכט שטורימן די דאזיגע חילות לאמיר בעסער דא איבער נעכטיגין אונ מארגין וועט איטליכער פון אונז אין איר ארין ווארפין איין שטיין וועט זיא פול ווערין מיט שטיינער אבער עש איז ניט גיוועזן אזוא וויא ער האט גיזאגט נייערט הנה האדון יי צבאות גאט דר האר איבער חילות האט אפ גיהאקט דיא בעסטע צווייגין פון זיינע בוימר אונ האט זיינע הויכע בוימר אפ גיהאקט דאש מיינט מען זיינע מלכים אונ שרים אונ זיינע גבורים זייגן ווארין גיטייט אין איין נאכט והלבנון באדיר יפול אונ דר וואלד דאש מיינט מען דאש פיל חיל פון סנחרב וועלין פאלין דורך איין שטארקין מלאך דאש ער וועט זיי ארין בלאזין איין פייערגין פארים אין זייער נאז אונ זייא וועלין פאר ברענט ווערין דאש זאגט דער פסוק איר ישראל וועט וועלין זאגין דאש איז איין טרייסטונג צוא חזקיהו אונ צו זיין פאלק דאש זיי וועלין ניט פאלין אין דר האנט פון סנחרב וואש וועט אבער דער סוף זיין פון די ישראל וואש סנחרב האט פר טריבין קיין לחלח וחבור זאגט דר פסוק דר סוף וועט זיין דאש משיח וועט קומען אונ וועט זיי אויש לייזין ויצא חוטר מגזע ישי אונ עש וועט ארויש גיין איין שטעקין פון דעם ווארציל פון דוד בן ישי אונ איין צווייג פון זיינע ווארצלען וועט בליען דאש מיינט מען דער מלך המשיח וואש ער וועט ארויש קומן פון דוד בן ישי ונחה עליו רוח יי אונ עש וועט אויף אים רוען איין רוח נבואה פון גאט אונ איין רוח פון חכמה אונ פר שטאנד אונ איין רוח פון גוטע עצות אונ פון שטארקייט אונ פון ווישין שאפט אונ פון גאטש פארכט אונ ער וועט דר פילט ווערין דורך גאטש פארכט אונ ער וועט ניט משפטין דורך דעם זעהן מיט זיינע אויגין אונ דורך דעם הערין מיט זיינע אויערין נייערט דורך גאטש חכמה וועט ער פר שטיין ווער עש איז גירעכט אונ ווער עש איז אום גירעכט אונ ער וועט משפטין מיט גירעכטיקייט דיא ארימע לייט אונ ער וועט שטראפין מיט ווייכע רייד צו די גוטע פון דעם לאנד אונ ער וועט שלאגין די רשעים פון דער ערד מיט דר רייד פון זיין מויל דאש ער וועט זיי שילטין אונ זיי וועלין שטארבין וגר זאב עם כבש אונ אין די טעג פון משיח וועט זיין גרויש שלום אויף דר וועלט דאש עש וועט וואוגן איין וואלף מיט איין שאף אונ דער וואלף וועט ניט אויף עסין די שאף אונ אלעמפערט וועט הויערין אונ רוען מיט אציקעלע אונ וועט דאש ניט אויף עסין אונ איין קאלב אונ איונגער לייב אונ איין פעטער אקס וועלין רוען אין איינעם אונ איין קליין קינד וועט זייא פירין אונ זיי וועלין דאש קינד ניט מזיק זיין אונ איין קוא מיט איין בער וועלין זיך פאשין אין גראז דאש דר בער וועט שוין מער ניט פאר צוקין קיין בהמות נאר ער וועט עסין גראז אזו וויא איין קוא אונ זיי וועלין ביי אנאנדער מאכין רוען זייערע קינדער אונ וועלין קיין מורא ניט האבין איינער פאר דעם אנדערין אונ איין לייב וועט עסין שטרויא אזו וויא איין רינד אונ וועט מער קיין בהמות ניט

דר

פאר צוקן זיי וועלן ניט טאן קיין שלעכץ אונ
וועלן ניט פאר דארבן אין מיין גאנצין היילינן
בארג דען עס וועט פול ווערן דאש לאנד צו
ווישין גאט גלייך אזו וויא דאש וואשער דעקט
צוא דעם ים אונ מאכט אים פול והיה ביום ההוא
אונ עס וועט זיין אין דעם טאג וועט זיין דער
ווארציל פון ישי דאש מיינט מען דער מלך
המשיח וואש ער קומט ארויש פון ישי וועט ער
זיין איין פענדיל צו די פעלקר דאש אזו וויא אין
איין מלחמה גייען אלע נאך דעם פענדיל אזו
וועלין אלע פעלקר פארשטין צו נאך גיין נאך
דעם מלך המשיח אונ זיין רואונג וועט זיין מיט
כבוד · והיה ביום ההוא אונ עס וועט זיין אין
דעם טאג פון משיח וועט גאט מערין דאש
אנדערע מאל זיין האנט צו קויפין אונ צו אויש
לייזין דאש איבער בלייבונג פון זיין פאלק איין
רעכט אויש לייזונג גלייך וויא ער האט זיי אויש
גילייזט פון מצרים אונ ער וועט אויש לייזין די
וואש וועלין איבער בלייבין פון אשור אונ פון
מצרים אונ פון אלע עובדי כוכבים אונ גאט וועט
אויף הויבן איין פענדיל צו די פעלקער פון איין
סימן וועגין דאש זיי זאלין די ישראל פאר איין
מתנה ברייננען צו גאט אונ ער וועט איין זאמלן
די ישראל פון די פיר זייטין פון דר וועלט אונ
עס וועט ווערין אפ גיטאן די קנאה אונ שנאה
וואש איז פריער גיוועזן צווישן ישראל ועפו בכתף
אונ אפרים מיט יהודה וועלין באנאנד לויפין
צו דיא פלשתים וואש זיצין אין מערב זייט פון
ארץ ישראל אונ זיי וועלן איין נעמן זייער לאנד
אונ צו מואב וועלין די ישראל בארויבין אונ
די בני עמון וועלין פאלגין די ישראל וואש זייא
וועלין זייא זאגין והחרים יי את לשון ים מצרים אונ
גאט וועט אויש טריקענן דעם שטראם פון דעם
ים פון מצרים כדי די ישראל וואש זיינען פאר
טריבין אין מצרים זאלין דורך דעם ים איבער
פארין קיין ארץ ישראל אונ ער וועט אויף הויבן
זיין שלאק אויף דעם טייך פרת מיט איין שטארקן
ווינט אונ וועט דעם טייך שלאגין אויף זיבין
טייכין צו מאכין אין אים זיבין וועגן צו ישראל
והיתה מסלה לשאר עמו אונ עס וועט זיין איין וועג
אין דעם טייך פרת צו דעם איבר בלייבונג פון
אשור אזוא וויא עס איז גיוועזן איין וועג צו
ישראל אין ים סוף אין דעם טאג וואש זיי זיינן
ארויש גינאנגען פון מצרים ואמרת ביום ההוא אונ
דו ישראל וועשט זאגין אין דעם טאג איך טוא
דיך גאט לויבין וואש דוא האשט אויף מיר
גיצערינט אונ האשט מיך פאר טריבן אין גלות
דען דורך דעם איז ווארין פאר געבין מיינע
עבירות אונ איצונד לאז דיך אפ קערין דיין
צארין פון מיר אונ דו זאלשט מיך טרייסטן אונ
אז די גאולה וועט זיין וועט איר זאגין הנה אל
ישועתי גאט איז מיין הילף איך טוא מיך אין
אים פאר זיכערין אונ האב פאר קיינעם קיין
מורא ניט דאש שטארקייט אונ דאש לויבונג
פון גאט איז גיוועזן צו מיר צו איין הילף ושאבתם
מים בששון אונ איר וועט שעפין וואשער מיט
פרייד פון די קוואלין פון הילף כלומר עס וועט
צו אייך אנטפלעקט ווערין נייע סודות אין דר
תורה ווייל אייער שכל וועט גרעשער ווערין
דורך דר הילף פון גאט ואמרת ביום ההוא הודו ליי
אונ איר וועט זאגין אין דעם טאג איינער צום
אנדערין לויבט צו גאט רופט אין זיין נאמן זייט
מודיע זיינע מעשים דר מאנט אים צו לויב דען
זיין נאמען איז שטארק לויבט צו גאט דען ער
האט גיטאן גרוישע זאכין אונ זיין גרוישקייט
איז ווארין גיוואושט אין דער גאנצער וועלט
צהלי ורני יושבת ציון קלינג מיט דיין קול אונ זינג
דו זיצערין פון דר שטאט ציון דאש מיינט מען
דיא ישראל · דען דער גרוישער גאט אונ דער
היילינער גאט פון ישראל רועט אין דיר :

הפטרת יום ראשון של שבועות

ויהי בשלשים שנה זאגט יחזקאל עס איז גיוועזן
דרייסיג יאר אין יובל אין פערטין חודש
דאש איז תמוז · בין איך גיוועזן אין גלות ביא
דעם טייך כבר אונ האב גיזעהען די נבואה פון
גאט היה דבר יי עס איז גיוועזן די רייד פון גאט
צו יחזקאל בן בוזי הכהן אין לאנד כשדים ביי
דעם טייך כבר · אונ איך האב גיזעהען וויא עס
איז גיקומען איין שטורעם ווינט פון צפון זייט אונ
איין גרויסער וואלקין אונ איין פייער האט
גיברענט אין דעם וואלקין אונ איין ליכט איז
גיוועזן ארום דעם וואלקין אונ אין דעם פייער
איז גיוועזן איין מלאך וואש הייסט חשמל · אונ
איין גישטאלט פון פיר חיות איז דריגען ווארין
גיזעהען אונ צו זיי איז גיוועזן איין גישטאלט פון
איין מענטשין אונ פון איין לייב אונ פון איין
אקס אונ פון איין אדלער אונ פיר פנים איז צו

אַיין חַיָה אוּנ פִיר פְּלִיגִיל אִיז צוּ אַיין חַיָה אוּנ זַייעֶרע פִים זַיינֶען גְלַייךְ אָן אַיין גְלִיד אוּנ דִיא טְרִיט פוּן זַייעֶרע פִים זַיינֶען קַיילִיכְדִיגֶע • אוּנ זַיי פִינְקְלֶען אַזוֹ וִויא גִילַייטֶערְטֶע קוּפֶּר אוּנ זַייעֶרע פְּלִיגִיל זַיינֶען פַאר שְׁפְּרַייט פוּן אַיין חַיָה צוּ דֶער אַנְדֶערֶער • אוּנ וֶוען זַיי וִוילִין גַיין דַארְפִין זַייא זִיךְ נִיט אוּם קֶערִין דֶען זַייא הָאבִּין אַיין פָּנִים אוֹיף אַלֶע פִיר זַייטִין אוֹיף וֶועלְכֶער זַייט זַייא וִוילִין גַיין אוּנ אַלֶע פִיר חַיוֹת הָאבִּין אַיין פָּנִים פוּן אַיין מֶענְטְשִׁין אוּנ פוּן אַיין לֵייבּ אוֹיף דֶער רֶעכְטֶער זַייט אוּנ אַיין פָּנִים פוּן אַיין אָקְס אוֹיף דֶער לִינְקֶער זַייט אוּנ אַיין פָּנִים פוּן אַיין אָדְלֶער אוּנ זַייעֶרע פְּלִיגִיל זַיינֶען פַאר שְׁפְּרַייט אִיבֶּער זַייעֶרע פֶּענִימֶער אִיטְלִיכֶר דֶעקְט צוּ דֶעם פָּנִים מִיט צְוַויי פְּלִיגִיל אוּנ מִיט צְוַויי פְּלִיגִיל דֶעקְט עֶר צוּ דֶעם גוּף • אוּנ דָאשׁ גִישְׁטַאלְט פוּן דִיא חַיוֹת אִיז אַזוֹ וִויא בְּרֶענִינְדִיגֶע קוֹילִין אוּנ אַזוֹא וִויא אַיין בְּרַאנְד גֵייט צְווִישִׁין דִי חַיוֹת אוּנ אַיין בְּלִיץ גֵייט אַרוֹישׁ פוּן דֶעם פַייעֶר אוּנ דִי חַיוֹת לוֹיפִין אַהִין אוּנ הֶער אַזוֹ וִויא אַיין בְּלִיץ אוּנ אִיךְ יְחֶזְקֵאל הָאבּ גִיזֶעהֶען רֶעדֶר בַּיי אִיטְלִיכֶר חַיָה אוּנ זַיי הָאבִּין אַיין גִישְׁטַאלְט פוּן קְרִיסְטָאל אוּנ דִי רֶעדֶר זַיינֶען טָאפִּיל אַיין רָאד אִין דֶער אַנְדֶערֶער אוּנ זַיי הָאבִּין אַיין רוּקִין אוּנ אַיין הוֹיךְ אוּנ שְׁטַייעֶן מִיט מוֹרָא אוּנ זַייעֶר רוּקִין אִיז פוּל מִיט אוֹיגִין כְּדֵי זַיי זָאלִין קֶענֶען זֶעהֶען אוֹיף אַלֶע פִיר זַייטִין אוּנ אַז דִי חַיוֹת גַייעֶן גַייעֶן דִי רֶעדֶער מִיט זַיי דֶען דֶער רוּחַ פוּן דִי חַיוֹת אִיז אִין דִי רֶעדֶער אוּנ אִיבֶּער דִי קֶעפּ פוּן דִי חַיוֹת אִיז אַיין הִימִיל מִיט אַיין גִישְׁטַאלְט פוּן ווַייס אַייז אִיז פַאר שְׁפְּרַייט אִיבֶּער זַייעֶרע קֶעפּ פוּן אוֹיבִּין אוּנ אוּנְטֶער דֶעם הִימִיל זַיינֶען זַייעֶרע פְּלִיגִיל בַּאהֶעפְט פוּן אַיין חַיָה צוּ דֶער אַנְדֶערֶער וְשָׁתַּיִם מְכַסּוֹת לָהֵנָּה אֶת גְּוִיֹּתֵיהֶם אוּנ אִיךְ הָאבּ גִיהֶערְט דָאשׁ קוֹל פוּן זַייעֶרע פְּלִיגִיל אִיז אַזוֹא שְׁטַארְק גִיוֶועזֶן אַזוֹ וִויא דָאשׁ קוֹל פוּן פִיל וַואשֶׁער אוּנ אַזוֹ וִויא דָאשׁ קוֹל פוּן דֶעם אַלְמַאכְטִיגִין גָאט אוּנ דָאשׁ קוֹל אִיז גִיגַאנְגֶען פוּן דֶעם הִימִיל וָואשׁ אוֹיף זַייעֶרע קֶעפּ אִיז אוּנ אַז זַיי בְּלַייבִּין שְׁטִיל לָאזִין זַיי אַפּ זַייעֶרע פְּלִיגִיל אוּנ הֶעכֶר פוּן דֶעם הִימִיל אִיז אַיין גִישְׁטַאלְט פוּן אַיין שְׁטוּל פוּן אַיין אֶבֶן טוֹב וָואשׁ הַייסְט סַפִּיר אוּנ אוֹיף דֶער שְׁטוּל אִיז אַיין גִישְׁטַאלְט פוּן אַיין מֶענְטְשִׁין אוּנ אַיין וִוינְט הָאט מִיךְ אוֹיף גִיהוֹיבִּין אוּנ אִיךְ הָאבּ גִיהֶערְט

אַיין קוֹל הָאט גִיזָאגְט בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ דֶער תַּנְחוּמָא שְׁרַייבְּט דָא שְׁטֵייט גִישְׁרִיבִּין פִיר פְּלִיגִיל אִיז צוּ אַיין חַיָה אוּנ אַיין אַנְדֶערֶר פָּסוּק שְׁטֵייט גִישְׁרִיבִּין דָאשׁ זֶעקְס פְּלִיגִיל אִיז צוּ אַיין חַיָה רַבִּי יַעֲקֹב בֶּן זַבְדָא זָאגְט פוּן וֶועגְן רַבִּי אַבָּהוּ דָאשׁ גָאט הָאט צוּ אִיטְלִיכֶער חַיָה גִימַאכְט נָאךְ צְוַויא פְּלִיגִיל נָאךְ דֶעם אַז דִיא יִשְׂרָאֵל הָאבִּין דָאשׁ עֵגֶל גִימַאכְט דֶען דִי חַיוֹת אוּנ מַלְאָכִים הָאבִּין פִים וִויא אַיין קַאלְבּ דְרוּם הָאט גָאט פוּן וֶועגְן דֶעם לִיבְּשַׁאפְט פוּן יִשְׂרָאֵל נָאךְ צְוַויא פְּלִיגִיל גִימַאכְט צוּא צוּ דֶעקִין זַייעֶרע פִים דָאשׁ דִי עֲבֵירָה פוּן דֶעם עֵגֶל זָאל נִיט גִידַאכְט וֶוערְן פַאר גָאט דִי גְמָרָא זָאגְט אִין בְּרָכוֹת רַבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָא זָאגְט פוּן וֶועגְן רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב דֶר וָואשׁ שְׁטֵייט שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה זָאל זַיינֶע פִים בַּיי אַנַאנְדֶער שְׁטֶעלִין אַזוֹ וִויא מַלְאָכִים טוּעֶן דָאשׁ עֶשׁ שְׁטֵייט בַּיי זַיי וְרַגְלֵיהֶם רֶגֶל יְשָׁרָה עֶשׁ שְׁטֵייט אִין פָּסוּק קָרוֹב יְיָ לְכָל קוֹרְאָיו גָאט אִיז נָאהֶענְט צוּ אַלֶע דִיא וָואשׁ רוּפִין אִים רַבִּי לֵוִי זָאגְט פוּן דֶר עֶרְד בִּיז אִין הִימִיל אִיז פִינְף הוּנְדֶערְט יָאר גַאנְג אוּנ אִיטְלִיכֶער הִימִיל אִיז גְרָאבּ פִינְף הוּנְדֶערְט יָאר גַאנְג אוּנ צְווִישִׁין אִיטְלִיכְן הִימִל אִיז אוֹיךְ פִינְף הוּנְדֶערְט יָאר גַאנְג בִּיז אִין זִיבִּיטִין הִימִיל וָואשׁ דֶרוּף זִיצְט גָאט אוּנ אִיז דָאךְ נָאהֶענְט צוּ הֶערִן צוּ דֶעם וָואשׁ טוּט צוּ אִים תְּפִלָּה רַבִּי בְּרֶכְיָה זָאגְט דִי טְרִיט פוּן דִי חַיוֹת אִיז אוֹיךְ הוֹיךְ פִינְף הוּנְדֶערְט אוּנ פוּפְצֶעהֶן יָאר אַזוֹ וִויא דָאשׁ וָוארְט יָשָׁרָה הָאט אִין דֶר צָאל :

הפטרת יום שני של שבועות

וַיְיָ בְּהֵיכַל קָדְשׁוֹ גָאט אִין זַיין הַיילִיגִין הֵיכָל אִיז אָן גִיבְּרַייט צוּ גִיצָאלְט וֶוערִין פוּן דִי רְשָׁעִים אוּנ עֶשׁ וֶועט שְׁטִיל וֶוערִין פַאר אִים דִי גַאנְצֶע וֶועלְט דָאשׁ זִיא וֶועט חָרוּב וֶוערִין תְּפִלָּה לַחֲבַקּוּק הַנָּבִיא עַל שִׁגְיוֹנוֹת חֲבַקּוּק הַנָּבִיא דָאט תְּפִלָּה גִיטָאן אוֹיף דֶעם וָואשׁ עֶר הָאט גִיזִינְדִיגְט אַנְטְקֶעגִין גָאט אוּנ הָאט גִירֶעדְט אוֹיף דֶעם מִדַּת הַדִּין אוּנ אַזוֹ הָאט עֶר גִיזָאגְט יְיָ שָׁמַעְתִּי שִׁמְעֲךָ יָרֵאתִי דוּ גָאט אִיךְ הָאבּ גִיהֶערְט פוּן לַאנְג דַיין הֶערוּנְג דָאשׁ דוּ גֶעמְשְׁט גִיצָאלְט פוּן דִי וָואשׁ דֶער צֶערְנֶען דִיךְ אוּנ פוּן דֶער אוּמָה יִשְׁמָעֵאל טוּשְׁטוּ אַזוֹ לַאנְג לַיידִין דְרוּם הָאבּ אִיךְ מִיךְ גִיפָארְכְטִין דָאשׁ דֶר מִדַּת הַדִּין וֶוערְט חַס וְשָׁלוֹם פַאר עֶנְדֶערְט אִיבֶּר דִי עֲבֵירוֹת פוּן יִשְׂרָאֵל אַיין

שטראף

שטראף וואס דו פלעגשט לאנג שטראפין די
רשעים זאלסטו זיי דער וועקין אין די היינטיגע
יארין וואס מיר זיינען אין איין צרה · אונ אין
דעם רוגז וואס דוא וועסט צערענן אויף דיא
רשעים די עובדי כוכבים זאלשטו דיא ישראל
דער מאנען צו גוטין · דער מדרש זאגט ברחם
האט אין דער צאל וויא אברהם דאש זאגט דר
פסוק ברוגז רחם תזכור אין דיין כעס זאלשטו דר
מאנען דעם זכות פון אברהם צו דער בארימן
זיך איבער אונז · אלוה מתימן יבא דאש טוט דר
נביא דער מאנען די ערשטע מעשים פון גאט
דאש ער זאל דער וועקין דאש ליבשאפט פון
ישראל אונ דאש פורעניות פון די רשעים די
עובדי כוכבים אונ ער זאגט גאט איז גיקומען
פון דרום זייט כלומר פון עשו וואש ער וואונט
אין דרום זייט אונ דר הייליגער גאט איז גיקומען
פון דעם בארג פארן וואס דארט זיצט ישמעאל
אונ האט זייא גיוואלט געבין דיא תורה אבער
זייא האבין ניט גיוואלט זיא צוא נעמען אזוא
האט דר הימל צו גידעקט מיט גאטש שיינקייט
צו ישראל בייא דעם בארג סיני · אונ גאטש
לויב איז פול גיוועזן די גאנצע וועלט אונ איין
ליכט איז גיוועזן אזו וויא דיא ליכט פון ששת
ימי בראשית איין שיינדיגע ליכט פון גאטש
האנט איז גוועזן צו ישראל אונ ער האט אנפלעקט
זיין שטארקע שכינה וואש זיא איז גיוועזן פאר
בארגין ביז אין דער צייט וואש ער האט דיא
תורה גיגעבן · לפניו ילך דבר אז גאט האט גוואלט
געבין די תורה צו ישראל האט ער פאר טריבן
דעם מלאך המות ער זאל ניט מקטרג זיין אויף
ישראל צו זאגין וויא ווילשטו געבין די תורה
צו ישראל זיי וועלין דאש עגל מאכן נאך פערציג
טאג נאר ברענעדיגע מלאכים זיינען מיט אים
גיוועזן אויף דעם בארג סיני עמד וימודד ארץ ער
האט גיווארט צו דעם דור המבול אונ האט זיי
גישטראפט מדה כנגד מדה דען זייא האבין
גיזינדיגט מיט זנות וואש זיא איז הייש אונ ער
האט זייא גישטראפט מיט הייסע וואשער פון
דעם הימיל אונ ער האט גיזעהען דעם דור
הפלגה דאש דורך דעם וואש זייא זיינען אין
איין לשון גיוועזן דורך דעם האבין זיי איין עצה
גיהאלטין צו בויען איין מגדל אונ צו מורד זיין
אין גאט דרום האט ער זייא צו שפרייט אויף
זיבעציג לשונות אונ זיי זיינן צו שפרייט גווארן
די שרים פון די עובדי כוכבים אין די הויך פון
דער וועלט תחת און ראיתי אהלי כושן אז ישראל
האבין גיזינדיגט האב איך גיזעהען אויף דיא
גיצעלטין פון כושן דאש זיי פאר דארבין דיא
ישראל · אונ אז ישראל זיינען ווארין אונטער
טעניג אונ האבן תשובה גיטאן האבן גציטערט
די יריעות פון מדין דאש דו האשט די ישראל
פון זיי גיהאלפין דורך גדעון בן יואש · הבנהרים
חרה ה׳ אין זייערע שרים וואש זיינען פיל וויא
די וואשער פון דעם טייך האט גאט גיצערינט ·
אונ אז וויא דער ים האשטו זיי גילאזט וויסין
דיין גבורה דאש דוא האשט אנפלעקט דיין
שכינה · אונ דיינע רייט וועגין איז גיוועזן צו
ישראל איין הילף · עריה תעור קשתך עש איז
ווארין אנפלעקט דיין גבורה · די שבועה וואס
דו האשט גישווארין צו די שבטים דאש איז
איין זאג וואש האט איין קיום ביז אייביג · דו
האשט זיי גישפאלטין איין שטיין אונ עש איז
פון אים גיגאנגען טייכין וואשער וואש האבין
פאר פלייצט די ערד · ראוך יחילו הרים זיי האבן
דיך דער זעהען די בערג פון ארנון זיינען זייא
ווארין באהעפט איינער צום אנדערין · דיא
שטראם וואשער פון דעם ירדן זיינען אראפ
גיגאנגען אז ישראל זיינען אים איבער גיפארין
אזו איז די אונטערשטע וואשר אפ גילאפין אונ
דיא אויבערשטע וואשר איז גיבליבן שטיין אונ
די ישראל זיינען אין אים טרוקן איבר גיפארין
אלע זיצער פון דער ערד האבין גאט גילויבט
די חיילות פון דעם הימיל האבין גאט גילויבט
די זון אונ די לבנה זיינען גיבליבין שטיין אין
זייער וואונונג דען ביי דער מלחמה פון גבעון
האט יהושע גמאכט שטיין די זון אין גבעון אונ
די לבנה האט ער גמאכט שטיין אין עמק אילון
צו דער ליכט פון דיינע פיילין זיינן דיא ישראל
גיגאנגן · צו דער ליכט פון דער גלאנץ פון דיין
שווערד · מיט צארין טושטו טרעטין אויף דער
ערד מיט גרים צארין טושטו צו טרעטין דיא
עובדי כוכבים דו בישט ארויש גיגאנגען צו דר
הילף פון דיין פאלק צו העלפין דיינע גיזאלבטע
מלכים שאול אונ דוד דוא האשט צו וואונדין
דעם עלצטין פון דעם הויז גיזינד פון דעם רשע
אונ האשט צו ווארפין די הויכע מויערין פון
דיא עובדי כוכבים אונ האשט אנפלעקט זייער
אפ גרונט · נקבת במטיו ראש פרזיו דוא האשט

גילעבער

גילעכערט מיט די שטעקין פון סנחרב וואש ער איז גיקומען מיך ישראל צו שלאגין מיט זייא האשטו גילעכערט דיא הויבט האָרין פון זיינע פיינט שטעט זייא האבין גישטורעמט צו פאר שפרייטין מיך • אונ האבין גיוואלט אויף עסין די ישראל וואש הייסין עם עני אין דער פאר בארגענש • דו האשט גמאכט טרעטין אין דעם היל פון סנחרב וואס איז גיוועזן אזו פיל וויא זאמד פון דעם ים אונ האשט גימאכט טרעטין מיט דיינע פערד אין הויפין פון פיל וואסר שמעתי ותרגז בטני זאגט בבל איך האב גיהערט דעם דין וואש גאט האט גיטאן אין מצרים אזו טוט מיין בויך ציטערין פון וועגין דעם קול וואש איך האב גיהערט טוען מיינע לעפצין קלינגען איינש אין דעם אנדערין פר גרויש ציטערניש • עש טוט קומען איין פוילונג אין מיינע ביינר אונ אויף מיין ארט טוא איך ציטערן דאס איך טוא איצונד רוען אונ בין אן גיבריים צו דעם טאג פון איין צרה צו דעם טאג וואש גאט וועט זאגין דאש דאש פאלק ישראל זאלין פון בבל גיין קיין ארץ ישראל כי תאנה לא תפרח דען דר פייגין בוים וועט ניט בליען דאש מיינט מען דאש מלכות בבל וועט קיין קיום ניט האבן אונ וועט ניט גיוועלטיגן איבער ישראל אונ עש וועלין גיהרגת ווערין די מלכים פון מדי אונ די גבורים פון ישמעאל וועלין ניט באגליקין אונ וועלין פאר לענט ווערין אונ וועלין קיין שפענדילו ניט קענען אויף הויבין אין ירושלים ואני ביי אעלוזה אונ איך ישראל וועל מיך פרייען מיט גאט • אונ וועל מיך פרייען מיט דעם גאט פון מיין הילף גאט דער האר איז מיין שטארקייט אונ ער האט גיטאן מיינע פיס גרינג אזו וויא די אינדין זיינן גרינג אונ אויף מיין הויך האט ער מיך גיטאן שטעלן אונ איך וועל מיך שטארקין מיט מיינע גיזאנגען צו גאט:

הפטרת תשעה באב

אסוף אסיפם נאום יי איך וועל זיי פר לענדין אזו זאגט גאט עש וועט ניט איבער בלייבין קיין וויין טרויבין אין ויין שטאק אונ קיין פייגין אין פייגין בוים אונ די בלעטר וועלן פר וויאלט ווערין דאש עש וועט זיי ניט איבר בלייבן קיין שום זאך אונ דאש איז וויל איך האב זיי גיגעבן מצות אונ זיי האבין עובר גיוועזן אויף זיי זאגט דער נביא על מה אנחנו יושבים פון וועשט וועגין זיצין מיר זאמעלט אייך איין אונ לאמיר קומען אין די פעסטע שטעט אונ מיר וועלין דארטין שטיל שווייגין אונ טרויערין דען גאט האט אונז גימאכט טרויערין אונ האט אונז אן גיטרונקען מיט איין כוס פון קללה וואש איז ביטר אזוא וויא דר גיפט פון איין שלאנג וויל מיר האבין גיזינדיגט צוא אים מיר האפן צו שלום אונ עש איז ניט גוט מיר האפין צו דר צייט פון היילונג אונ עש קומט איין דער שרעקעניש פון וועגין דר עבירה וואש די ישראל האבן גידינט דאס עגל וואש איז גישטאנען אין דן דרום האבן זיי גיהערט דאש קול פון די פערד פון די פיינר פון וועגין דעם קול פון די שטארקע פערד פון זיינע פיינט טוט שטורעמען די ערד אונ זייא וועלין קומען אונ וועלין פאר דארבין דיא ערד מיט די מענטשין וואש דער פילין זיא דיא שטאט אונ די וואש זיצין אין איר וועלין זייא פאר דארבין דען איך גאט וועל אן ר"יצין אין אייך די בייזע שלאנגען וואש הערין קיין שפראך ניט אונ זיי וועלין אייך בייסין אזוא זאגט גאט זאגט דער נביא איך וואלט מיר גיטראכט אויף צו האלטין מיך איך זאל ניט אזוא ארץ טרויערין אבער איך קען ניט ווארום מיין הארץ טוט מיר וויא פון וועגין דאש פורענית וואש איך זעה בנבואה דאש עש וועט קומען אויף ישראל הנה קול שועת בת עמי מארץ מרחקים איך זעה בנבואה דאש דיא ישראל וועלין צום סוף שרייען פון איין ווייט לאנד אונ זיי וועלין זאגין איז דען גאט ניט דא אין ציון אדער איז דען איר מלך ניט אין איר ווארום איז אונז אזוא געלעבט וועט גאט ענטפרן ווארום האבין זיי מיך דער צערינט מיט זייערע בילדער אונ מיט פרעמדע נארישקייט דאש מיינט מען דיא עבודת כוכבים זאגט ווייטער דער נביא מיר האבין גיהאפט צו דר הילף פון מצרים אונ מיר האבין גיזאגט לאז אוועק גיין דיא צייט פון שנים אונ דיא צייט וואש מען טריקנט פייגין אזוא וועלין די מצרים לידיג זיין אונ וועלין קומען צוא העלפין אונז אבער עש איז דר פון ניכשט גיווארן דען עש איז אוועק גיגאנגען די צייט פון שנים אונ דיא צייט וואש מען דארט פייגן אונ מיר זיינן דאך ניט גיהאלפן גיווארין דורך זיי דען די מצרים זיינן ניט גיקומען צוא העלפין אונז על שבר בת עמי השברתי זאגט

ירושלים אויף דעם בראך פון מיין פאלק בין
איך צו בראכן געווארין אונ שווארץ געווארין
אונ עש האט מיך אן גינומן איין פר וואונדרונג
זאגט ירמיה הצרי אין בגלעד איז דען ניט דא קיין
רפואות אין גלעד אדער איז דען דארטין קיין
רופא ניט דא אונ ווארום איז מיין פאלק ניט
גיהיילט געווארן פון זייער בראך דאש מיינט
ער איז דען ניט דא קיין צדיקים צווישן ישראל
וואש מען קען זיך אפ לערנן פון זייערע גוטע
מעשים אונ ווארום זיינן די ישראל ניט פרום
מי יתן ווער וואלט געבין דאש מיין קאפ זאל
זיין פול מיט וואשר אונ מיינע אויגין זאלן זיין
קוואלין פון טרערן וואלט איך גוויינט טאג אונ
נאכט אויף דיא דער שלאגענע פון מיין פאלק
זאגט גאט מי יתנני במדבר ווער וואלט מיך גיגעבן
איך זאל זיין אין דר מדבר אין דעם איבר נעכטונג
פון די אורחים אונ זאל פר לאזין מיין פאלק
אונ זאל אוועק גיין פון זיי ווארום זיי זיינן אלע
בואפים איין זאמלונג פון פעלשער זייא
האבין גיטראכטן זייער צונג אזו וויא איין בויגן
וואש מען גרייט אים אן צוא שיסין מיט אים
אזו טוען זיי אן גרייטין זייער צונג צוא זאגין
ליגין אונ ניט מיט אמת טוען זיי זיך שטארקן
איינער איבר דעם אנדערין אין לאנד דען פון
איין עבירה צו דר אנדערער זיינן זייא ארויש
גינאנגן אונ מיך האבן זייא ניט גיוואלט ווישין
אזו זאגט גאט דאש שטראפט זיי דר נביא וויא
זיי זיינען פאלש אונ זאגט איש מרעהו השמרו איין
מענטש פר זיין חבר זייט גיהיט אונ אויף קיין
שום ברודער זאלט איר אייך ניט פאר זיכערין
ווארום איטליכר ברודר טוט לאקירין צו חאפין
דעם אנדרן ברודר אונ איטליכר חבר טוט גיין
רכילות זאגן אויף זיין חבר אונ איטליכר מענטש
טוט שפעטן פון זיין חבר אונ זיי רידן קיין אמת
ניט זיי גיוואונען זייער צונג צו רידן ליגין זייא
מידין זיך צו פר קרימן זייערע וועגין שבתך בתוך
מרמה דיין זיצונג איז אין פאלשקייט דאש אין
דיין זיצונג טראכטסטו פאלשע מחשבות אונ
איבר דעם פאלשקייט ווילין זיי מיך ניט ווישן
אזוא זאגט גאט לכן כה אמר יי צבאות הנני צורפם
דרום האט אזו גיזאגט גאט דר האר איבר אלע
חיילות איך וועל לייטערן די ישראל מיט יסורים
אונ וועל זיי פרובין ווארום וואש דען זאל איך
טאן פון וועגין דר זינד פון מיין פאלק חץ שוחט

לשונם איין אויש גיצויגענע פייל אדער איין פייל
וואש קוילעט איז זייער צונג דען מיט דעם
לשון הרע וואש זיי רידין מיט זייער צונג טוען
זיי הרגענן פון ווייטין אזו וויא מיט איין פייל
איטליכר פון זיי רעט פאלשקייט מיט זיין מויל
רעט ער שלום מיט זיין חבר אונ אין זיך טוט
ער איין לאקירונג אויף אים. על ההרים אשא בכי ונהי
אויף דעם חורבן פון דיא בערג טוא איך אויף
הויבין איין גיוויין אונ איין קלאג אונ אויף דעם
חורבן פון דעם וואונונג פון די פאכטיכר וואש
זיצין אין דער מדבר טוא איך אויף הויבן איין
קלאג ווייל זיי זיינן פר ווישט דאש קיין מענטש
פארט דארטין ניט איבר אונ מען הערט דארטין
ניט קיין קול פון בהמות אזוא חרוב איז דאש
לאנד. פון די פויגיל וואש פליהן אונטר דעם
הימיל ביז די בהמות זיינען אלע פאר וואגילט
געווארין פון דעם ארט אונ זיינן אוועק גינאנגן
ונתתי את ירושלים לגלים אונ איך וועל געבן ירושלים
צו הויפין שטיינר דאש זייערע מויערין וועלין
צו שטויסין ווערן אונ עש וועט פון זיי ווערין
הויפין שטיינר אונ די שטעט פון לאנד יהודה
וועל איך געבן ווישט דאש קיינר וועט ניט זיצן
אין זיי מי האיש החכם ויבן את זאת ווער איז דר קלוגר
מענטש וואש זאל פר שטיין וואש דא ווייטער
שטייט אדר ווער איז דער נביא וואש גאטש
מויל האט צוא אים גירעט אונ לאז ער דאש
זאגן איבר וואש איז פר לארן אונ חרוב געווארין
דאש לאנד אונ זיא איז וויסט געווארן אזו וויא
איין מדבר דאש קיינער פארט דארטין ניט
איבר האט גאט גיזאגט ווייל זייא האבין פאר
לאזט מיין תורה וואש איך האב גיגעבן פר זיי
אונ זיי האבין ניט צו גיהערט אין מיין קול אונ
זיינן ניט גיגאנגן אין דיא וועגין פון דר תורה אונ
זיינן גיגאנגען נאך דעם קוקין פון זייער הארץ
נאך די אפ געטר בעלים וואש זייערע עלטערן
האבין זיי גיוואונט צו גיין נאך זיי לכן כה אמר יי
צבאות דרום האט אזוא גיזאגט גאט דער האר
איבער אלע חיילות דער גאט פון ישראל איך
וועל מאכין עסין דאש דאזיגע פאלק ווערמיט
דאש איז איין ביטר גראז אונ וועל זיי אן טרינקן
איין כוס פון קללה וואש איז ביטר אזו וויא דר
גיפט פון איין שלאנג אונ וועל זיי פר שפרייטן
צווישין אזעלכע פעלקער וואס זיי אונ זייערע
עלטערין האבין זיי ניט גיקענט כה אמר יי צבאות

הפטרת תשעה באב

אזוא האט געזאגט גאט דער האר איבר אלע תיילות גיט אכטונג אויף דעם ביז אונ רופט צו די קלאגערינס אונ לאזין זיי קומן אונ שיקט צו די קלוגע ווייבר לאזין זיי קומן קלאגין דען אזו איז דר סדר דאס ווייבר קלאגין איבר אמת אונ לאזין זיי איילין אונ לאזין אויף אויבן אויף אונז איין קלאג אונ לאזין זיי מאכן רינן אונזרע אויגין טרערין אונ אונזערע ברעמען זאלן רינען וואשר דען איין קול פון קלאג איז ווארן געהערט פון ציון דאש זיא קלאגין אונ זאגין זעהט וויא מיר זיינן ברויבט געווארין מיר שעמן זיך זייער דאש מיר האבן פר לאזט אונזר לאנד אונ דיא פיינט האבין אום געווארפן אונזר רואונג צו דר ערד כי שבצנה נשים דבר יי הערט איר ווייבר דיא רייד פון גאט אונ לאזן אייערע אויערן פר נעמן דיא רייד פון דעם נביא אונ לערינט אייערע טעכטר קלאגין אונ איין אשה זאל לערנען דיא אנדרע צו קלאגין דען דר טויט איז אויף גיגאנגן אין אונזרע פענשטר ער איז גיקומן אין אונזרע פאלעשין צוא פאר שניידין דאש קינד פון דעם מארק אונ דיא בחורים פון די גאסין זאגט גאט צום נביא דבר כה נאום יי רייד אזו זאגט גאט עס וועט פאלן די גופים פון די טויטע מענטשן אזו וויא מיסט אויף דעם פעלד אונ אזו וויא איין בונד פון די שניטר וואש שניידין תבואה אונ עש וועט ניט זיין ווער עש זאל איין זאמלן דיא הרוגים אין קבר אריין כה אמר יי אזו האט גאט געזאגט עש זאל זיך ניט בארימן איין חכם מיט זיין חכמה ווארום אז זייא האבין ממאס געוועזן גאטש רייד וואש פר איין חכמה איז אין זייא אונ לאז זיך ניט לויבן דר גבור מיט זיין גבורה אונ לאז זיך ניט לויבן דר עושר מיט זיין עשירות כי אם בזאת יתהלל המתהלל נאר דער מיט זאל זיך לויבין דר וואש וויל זיך לויבין דאש ער זעהעט צו קליגין אונ וויים מיך גאט דען איך גאט בין דר וואש טוט חסד אונ משפט אונ צדקה אויף דר ערד דען אין דיא זאכין באגער איך אזוא זאגט גאט. דר בעל העקרים שרייבט דר חכם זאל זיך ניט בארימען מיט זיין חכמה ווען ער וויל זיא זיך אליין האלטין אונ וויל קיינעם קיין חכמה ניט לערנען אונ דער גבור זאל זיך ניט בארימן מיט זיין גבורה ווען ער וויל זיין חבר ניט העלפן מיט זיין גבורה צו מציל זיין אים פון גזלנים וואש בארויבן אים אויך ווייזט עס דאס איין ראש הקהל וואש קאן העלפין מיט משפט געבין צו איין מענטשין אנטקעגן זיין חבר אדר איין פשרה מאכין וואש דאש הייסט גבורה דאש דעם שטארקשטין מענטשין קאן ער ביי קומן מיט משפט אונ ווען דר ראש הקהל גיט קיין משפט ניט זאל ער זיך מיט זיין גבורה ניט בארימן אונ דר עושר זאל זיך ניט בארימן מיט זיין עשירות ווען ער האלט עש צוא זיך אליין אונ וויל דר פון קיין צדקה ניט געבן דאש זאגט דר פסוק כי אני יי עושה חסד ומשפט וצדקה דר מענטש זאל זעהען דאש איך גאט האב מער חכמה פון דר גאנצר וועלט אונ האלט זיא ניט צו מיר אליין נייערט איך טוא חסד מיט מיין חכמה אונ גיב זיא צו לייטן אונ איך טו משפט צו לייטין אונ העלף זייא מיט מיין גבורה אונ האלט ניט די גבורה צו מיר אליין אונ איך האב עשירות אונ האלט דאש אויך ניט צו מיר אליין נייערט איך גיב צדקה צו די לייט אויף דר ערד אונ ווען די ישראל וועלן די דריי זאכן האלטין

אזו וועט משיח קומען אמן:

הפטרת יום א' של ראש השנה

ויהי איש אחד מן הרמתים צופים אונ עש איז גיוועזן

איין מענטש פון רמה אונ זיין נאמען איז גיוועזן אלקנה אונ ער האט גיהאט צוויי ווייבר איינע האט גיהייסין חנה אונ די אנדרע האט גיהייסין פנינה אונ פנינה האט גיהאט קינדער אונ צו חנה איז ניט גיוועזן קיין קינדר ועלה האיש ההוא מעירו אונ דר מענטש פלעגט אויף גיין פון זיין שטאט אלע יאר צו בוקין זיך אונ צו שעכטן קרבנות פר גאט אין שילה אונ ער פלעגט אלע יאר אויף איין אנדר וועג גיין כדי צו לאזן הערן די ישראל זיי זאלין אויך אויף גיין קיין שילה אונ אין שילה איז גיוועזן דיא צווייא זין פון עלי חפני אונ פנחס כהנים צוא גאט דער מדרש שרייבט רבי תחליפא זאגט פון וועגין רבי יצחק דיא תפלה איז גליך אזוא וויא קרבנות דען עש שטייט להשתחות צוא בוקין זיך דאש הייסט תפלה אונ דר נאך שטייט ולזבוח צו קוילן קרבנות ויהי היום אונ עש איז גיוועזן דער טאג פון יום טוב האט אלקנה גישעכט שלמים אונ האט גיגעבין צוא פנינה זיין ווייב אונ צו אלע אירע זין אונ אויך צו אירע טעכטר האט ער גיגעבין חלקים פון דעם פליש אונ צו חנה זיין

גייב האט ער גיגעבן איין חשוב חלק וואס עס איז ראוי צו נעמן עש מיט איין שיין פנים ווארום ער האט חנה ליב גיהאט אונ גאט האט פר שלאסין איר טראכט אונ זיא האט קיין קינדר ניט גיהאט אונ פנינה פלעגט זיא דר צערנען אונ פלעגט איר זאגן ווארום האסטו ניט גקויפט איין מאנטיל צוא דיין גרוישין זון אדער איין העמדיל צו דיין קליינם זון כדי זיא זאל זיא דר צערנען די חכמים זאגין פנינה האט זיך מכוין גיוועזן לשם שמים צוא דר צערנן חנה כדי זיא זאל תפלה טאן צו גאט צוא האבין קינדר אונ חנה האט גיוויינט אונ האט ניט גיוואלט עסין האט איר מאן אלקנה צוא איר גיזאגט ווארום וויינשטו אונ ווילשטו ניט עסין אונ ווארום איז דיין הארץ טרויעריג איך האב דיך ליבר פון די צעהן זין וואש פנינה האט צו מיר גיוואונן ותקם חנה איז חנה אויף גישטאנן נאך דעם עסין אין שילה אונ נאך דעם טרינקן אונ עלי הכהן איז גיזעסין אויף איין שטול ביא דיא ביא שטידלאך פון דעם היכלידען אין דעם טאג האט מען אים גימאכט פר איין שופט איבער ישראל אונ חנה איז גיוועזן מיט איין ביטערע הארץ אונ האט תפלה גיטאן צו גאט אונ האט גיוויינט אונ זיא האט איין נדר גיטאן אונ האט גיזאגט יי׳ צבאות דוא גאט בישט איין האר פון צווייא היילות דו האשט באשאפין אין הימיל מלאכים וואש האבין קיין קינדר ניט אונ זייא לעבין אייביג אונ דו האסט באשאפין מענטשן אויף דר ערד וואש האבין קינדר נאר זיי טוזן שטארבין דרום אויב איך בין פון די מענטשין וואש זיינען ווארין באשאפין אויף דער ערד לאז מיך קינדר האבין אונ אויב איך בין פון די מלאכים וואש זיינען ווארין בשאפין אין הימיל וואש האבן קיין קינדר ניט לאז מיך אייביג לעבן אזו וויא דיא מלאכים וואש לעבין אייביג אונ דרום האט חנה גיזאגט דריי מאל אמתך צו ווייזן איך בין דיין דינשט מיט די דריי מצות וואש די ווייבער זיינען גיבאטין חלה נדה אונ ליכט צינדין אונ איך האב אויף איינע פון זייא ניט עובר גיוועזן דרום דארפשטו מיר געבין איין זון אונ חנה האט גאט גיבעטין אונ האט גיזאגט גיב מיר איין זון איין צדיק אונ איך וועל אים געבין צו גאטש דינשט אין בית המקדש דען אנדרע לוים טוען ערשט זייער עבודה אין בהמ״ק

אז זיי זיינען אלט דרייסיג יאר אבער איך וועל מיין זון געבן צו צוויי יאר אין בית המקדש אונ קיין גאל מעסער זאל ניט אויף גיין אויף זיין קאפ אונ זיא האט גימערט תפלה צו טאן אונ עלי האט גיווארט ווען זיא וועט אויף הערין צו ריידין מיט איר מויל אונ חנה האט גירעט אין איר הארץ נאר אירע לעפצן האבן זיך גשאקילט אבער איר קול איז ניט ווארין גיהערט האט עלי גיטראכט דאש זיא איז שיכור דען פאר צייטין פלעגין זיי הויך מתפלל זיין אונ עלי האט צוא איר גזאגט ביז וויא לאנג נאך וועסטו זיין שיכור טוא אפ דיין וויין פון דיר האט חנה גענטפרט ניט מיין האר דו בישט ניט קיין האר אין דער זאך כלומר דו האשט גיוויזין דאש דער רוח הקודש רוהט ניט אויף דיר דען איך בין ניט שיכור נאר איך בין איין אשה וואש האט איין שווער גימיט אונ איך האב קיין וויין ניט גטרונקן אונ איך טוא פאר גיסין מיין הארץ פאר גאט אונ ווייל זיא האט אים גירעט בייזע רייד האט זיא אים איבר גיבעטין אונ האט גיזאגט אל תתן את אמתך דו זאלשט דיין דינשט ניט געבין צו איין שאנד פאר מיין צרה פנינה ווארום מחמת מיין פיל קלאג אונ צארין האב איך גירעט צוא דיר ביז אהער שארפע רייד אדר מחמת דעם צארין וואש מיין צרה פנינה האט מיר גיטאן דר צערענן האב איך גירעט אזו לאנג אין מיין תפלה ׃ ויען עלי ויאמר האט עלי גיענטפערט אונ האט צו איר גיזאגט גייא צו שלום אונ דר גאט פון ישראל וועט געבן דיין גבעט וואש דו האסט גיבעטין פון אים האט חנה גיזאגט לאז דיין דינשט גיפינען חן אין דיינע אויגין דאש דוא זאלשט פר מיר גאט בעטין אונ חנה איז גיגאנגן צוא איר וועג אונ האט גיגעסין אונ האט שוין מער קיין טרויעריג פנים ניט גיהאט אונ זייא האבין זיך גיפעדערט אין דר פריא אונ האבין זיך גיבוקט פאר גאט אונ זיינן גיגאנגן אהיים קיין רמה אונ גאט האט דר מאנט חנה אונ עש איז גיוועזן נאך זעקס חדשים מיט צווייא טעג דאש זיא איז מעוברת גיווארן האט זיא גיוואונן איין זון אונ האט אים איין נאמן גיגעבן שמואל ווארום זיא האט גיזאגט איך האב אים גיליען פון גאט אונ אין די אותיות שמואל איז דא דיא אותיות שאול דאש איז טייטש ליען ׃ ויעל האיש אלקנה אונ דר מאן אלקנה איז אויף גיגאנגן מיט

גאר זיין הויז גיזינט צו שעכטן פאר גאט די קרבנות פון ימים טובים און די קרבנות וואש ער האט מנדר גיוועזן צווישן די ימים טובים האט ער גיבראכט אום יום טוב. און חנה זיין ווייב איז ניט אויף גיגאנגן זיא האט גיזאגט צו איר מאן איך וועל ווארטין ביז דר יונג וועט ווערין אנטוויינט נאך פיר און צוואנציג חדשים אזו וועל איך אים אויך ברייננגן און מיר וועלין ווערין גיזעהן פאר גאט און ער וועט דארטין זיצין ביז אייביג׃ די חכמים זאגן דר אייביג פון די לוים איז פופציג יאר דען זיי זיינען גיוועזן אין בית המקדש ביז זייא זיינען אלט גיווארין פופציג יאר און אזו איז שמואל גיוועזן אין בית המקדש זינט ער איז גיבראכט גיווארין ביז ער איז גישטארבן דען צוויי יאר איז ער אלט גיוועזן אז מען האט אים גיבראכט אין בית המקדש און צוויי און פופציג יאר איז ער אלט גיוועזן אז ער איז גישטארבן אך יקם יי את דברו נאר גאט זאל מקיים זיין זיינע רייד דען אז דוא האשט גיבעטין גאט ער זאל דיר געבין איין זון איין צדיק האט דיר עלי בנבואה גיזאגט דאש גאט וועט טאן דיין גיבעט דאש זאל דיר גאט מקיים זיין און דער מדרש שרייבט דאש אלע טאג פלעגט ארויש גיין איין בת קול אויף דר גאנצר וועלט און האט גיזאגט עש וועט איין צדיק גיבארין ווערין וואש וועט הייסין שמואל דרום איטליכע אשה וואש האט גיהאט איין זון האט זיא אים איין נאמען גיגעבין שמואל דען זיא האט גיטראכט טאמר וועט ער זיין איין צדיק׃ אבר אז מען האט גיזעהן זיינע מעשים האט מען גיזאגט דאש איז ניט דר שמואל׃ אבר אז דר שמואל איז גיבארין גיווארין און מען האט גיזעהן זיינע מעשים האט מען גיזאגט עש דאכט זיך דש ער איז שמואל הצדיק דרום האט אלקנה גיזאגט גאט זאל מקיים זיין זיינע רייד דאש ער זאל זיין אצדיק און חנה איז גיזעסין אין דר היים און האט גיזייגט איר זון ביז זיא האט אים אנטוויינט ותעלהו עמה כאשר גמלתו און זיא האט אים אויף גיבראכט מיט זיך אז זיא האט אים אנטוויינט מיט דריי אקסין און איין מאס מעל און איין לאגיל וויין אויף נסכים און זיא האט אים גיבראכט אין גאטש הויז קיין שילה און שמואל איז נאך גיוועזן יונג און מען האט גקוילעט דעם אקס און מען האט גבראכט

דאש קינד צו עלי דאש ער זאל זעהן דאש זיין נבואה איז מקוים גיווארין׃ די גמרא זאגט דאש שמואל האט גיפסקנט דאש איין ישראל מעג קולין קרבנות דרום האט מען אים גיבראכט צו עלי דען ער האט אים גיוואלט שטראפין ווייל ער האט גפסקנט אדין פר זיין רבי און חנה האט אים אפ גיבעטין ותאמר און חנה האט גיזאגט צו עלי איך בעט דיך מיין האר דו זאלשט דיין השגחה געבין אויף דעם קינד דאש ער זאל זיין דיין תלמיד און נאך דר גמרא נאך האט זיא אים גזאגט איך בעט דיך דוא זאלסט אים ניט שטראפן דאש שווער איך ביא דעם לעבן פון מיין האר דאש איך בין די אשה וואש איז דא גשטאנען מיט דיר צו בעטין צו גאט׃ און דו עלי זאלשט ניט זאגין דוא וועסט אים שטראפין ער זאל שטארבין און וועסט גאט בעטין ער זאל מיר געבין איין אנדערין זון זאג איך דיר דוקא צו דעם יונג האב איך גיבעטין און גאט האט מיר גיגעבין מיין גיבעט וואש איך האב גיבעטן פון אים און איך האב אים גיליען צו גאט אלע טעג וואש ער וועט זיין אויף דר וועלט איז ער גליען צו גאט דרום מוז גאט אים ווידער אום קערין מיר טארשטו אים ניט שטראפין און שמואל האט זיך דארטין גיבוקט צו גאט ותתפלל חנה און חנה האט תפלה גיטאן און האט גילויבט גאט און האט גזאגט מיין הארץ טוט זיך פרייען מיט דר הילף פון גאט מיין הערשאפט איז דר הויבן גיווארין דורך דער הילף פון גאט מיין מויל איז דער ברייטערט גיווארין אויף מיינע פיינט דאש איז פנינה און אנדערע פיינט דען איך טוא מיך פרייען מיט דיין הילף וואש דו האסט מיר גיהאלפין פון מיינע פיינט און האשט מיר גיגעבין איין זון עש איז ניט דא קיין הייליגער אזוא וויא גאט און עש איז ניט דא קיינער הוץ דיר דאש ער זאל ראוי זיין מען זאל בעטין פון אים און עש איז ניט דא קיין מלייער אזו וויא אונזער גאט דאש ער מאלט אויש איין צורה אין דער אנדערער דאש איז איין קינד אין דער מוטערש לייב איר זאלט ניט מערין צו ריידין הויך און גרוישקייט עש זאל מער ניט ארויש גיין שטארקע רייד אדער אפ קערונג פון אייער מויל דען גאט ווייסט אלץ וואס ביי דעם מענטשין איז אין הארצן און אלע מעשים פון דעם מענטשין ווערין גיצילט פא׳ גאט און

אזוי

אזו איז דער מנהג פון גאט דעם בויגן פון די גבורים וואש פאר לאזין זיך אויף זייער בויגין טוט גאט אים צו ברעכין אונ די שלאפע טוען זיך אן גורטין מיט כח אונ אויך די זאטע מאכט ער ארים דאש זיי מוזין זיך פאר דינגען פאר ברויט אונ די וואש זיינען הונגעריג אונ טוען זיך מידין צו פאר דינגען ברויט ווערין פר מיטין פון צו מידין זיך דען גאט שיקט זייא צו זייער ברויט אן מידיקייט ביז דיא עקרה חנה האט גיוואונען זיבין קינדר אונ די וואש האט גיהאט פיל קינדר דאס איז פנינה וואש זיא האט גהאט צעהן קינדר איז זיא ווארין פר שניטין פון אירע קינדער דען עש זיינען ביי פנינה אכט קינדער גישטארבין אונ עש איז איר נאר צווייא קינדר גיבליבין וואש חנה האט זיי אויש גיבעטין ביי גאט דרום זיינען זיי גירעכינט גלייך וויא חנם קינדר אבער חנה אליין האט נאר גיהאט פינף קינדר ה׳ ממית ומחיה גאט טוט טייטין אונ מאכט ווידער לעבעדיג ער מאכט נידערן אין דר גרוב אונ ברייגנט ווידער אויף גאט מאכט ארים אונ מאכט רייך ער מאכט איין מענטשין אראפ נידערין אונ טוט אים דר הויבין גאט טוט אויף שטעלין פון דר ערד דעם ארימאן פון די מישטין טוט ער אויף הויבין דעם אביון צו זעצין אים מיט די שררות אונ איין שטול פון כבוד טוט ער זיי מאכין ירשנן דען צו גאט זיינען די גרונד פעסט פון דער ערד אונ ער האט גיטאן אויף זיי די וועלט רגלי חסידיו ישמר די פיס פון זיינע חסידים טוט גאט היטין אונ דרום שטייט חסידו אן איין יו״ד דאש איז טייטש נאר איין חסיד אונ לייענן לייענט מען מיט איין יו״ד דאס איז טייטש פיל חסידים צו ווייזין סיי פיל אדר ווייניג ווען אפילו נאר איינער טוט תשובה אונ איז גוט טוט אים גאט היטין אבער די רשעים ווערין פאר שניטין אין דער פינצטערניש דען ניט מיט כח קען זיך איין מענטש שטארקין אנטקעגין גאט עש ווערין צו בראכין די וואש קריגין זיך מיט גאט דאש מיינט מען דר וואש קריגט מיט איין צדיק איז גלייך וויא ער קריגט מיט גאט אונ אויף דעם רשע טוט גאט שטורימען אין הימיל דאש אפילו ווען דער רשע איז דר הויבין ביז אין הימל טוט אים גאט אראפ ווארפין גאט וועט משפטין די הארין פון דער וועלט אונ ער וועט געבין שטארקייט צו זיין מלך אונ וועט דער הויבין דאש הערשאפט פון זיין גיזאלבטין מלך דאש איז דער מלך המשיח דיא גמרא זאגט אין כתובות רבי יהודה זאגט מען זאל ניט פיל וויין געבין צו ווייבר טרינקן אונ אויך ניט אנדערע גיטראנקן וואש מאכין שיכור אונ דאש לערינט מען פון חנה דאש עש שטייט ביי איר גישריבן אחרי שתה נאך זיין טרינקן דאש דער מאן האט וויין גיטרונקן אבער זיא ניט · איין בעכער וויין איז גוט צו איין אשה צוויי בעכר איז מיאוס איין אשה זאל טרינקען ווען זיא טרינקט דריי בעכער שעמט זיא זיך ניט צו אן מוטין מיט איר מויל ווען זיא טרינקט פיר בעכר אזו איז איר קיינער ניט מיאוס זאגט רבא דאש איז נאר גיזאגט אז דער מאן איז ניט מיט איר אבער אז דער מאן איז מיט איר מעג זיא פיל וויין טרינקן פרעגט די גמרא אונ ווארום האט חנה קיין וויין ניט גיטרונקן אין שילה אמער איר מאן אלקנה איז דאך גיוועזן ביי איר ענטפערט דיא גמרא ווייל אונטער וועגין איז גלייך וויא דער מאן איז ניט ביי איר זאגט רבי יהודה פון דאנען לערנן מיר דאש איין אורח איז אסור בתשמיש די גמרא זאגט אין ברכות איין מענטש זאל זיך אנדערש ניט שטעלין דאוונען סיידין ער זאל זיך פריער אן נעמן איין מורא אין הארץ אונ זאל איין בייגין דעם קאפ אונ ניט מיט איין גרינג דעה אונ דאש אלץ לערנען מיר אפ פון חנה דאש עם שטייט ביי איר והיא מרת נפש זיא האט תפלה גיטאן מיט איין ביטערין הארץ מיט מורא רב המנונא זאגט מען קען פון דר פרשה פון חנה פיל דינים אפ לערנן וויא אזו מען זאל זיך נוהג זיין אין דער תפלה דאש ערשטע איז עש שטייט ביי חנה גישריבין וחנה היא מדברת על לבה דאס ווייזט דאש איין מענטש דארף איין כוונה האבין צו גאט מיט זיין הארצין אין זיין תפלה דאש אנדערע שטייט ביי חנה רק שפתיה נעות דאש ווייזט מען זאל מיט די לעפצין ריידין אין דר תפלה ניט מען זאל טראכטין אין הארצין אליין דאס דריטע שטייט ביי חנה וקולה לא ישמע דאש ווייזט איין מענטש זאל ניט מאכין הערין זיין קול ווען ער טוט תפלה דאס פערטע שטייט ביי חנה ויחשבה עלי לשכורה דאש ווייזט דאש איין שיכור טאר קיין תפלה ניט טאן דאש פינפטע לערנן מיר פון דאנען דאש ווען איינער טוט תפלה אונ איז שיכור איז גלייך וויא ער

ז״ינט

דינט עבודת כוכבים דען עש שטייט ביי חנה געשריבן דאש זיא האט גיזאגט אל תתן את אמתך לפני בת בליעל זאלשט מיך ניט האלטין דאס איך בין שיכור אונ טוא תפלה וואס דאש איז גלייך וויא איך וואלט גידינט עבודת כוכבים וואש דאש הייסט אויך בליעל דאש זעקסטע לערנן מיר פון דאנען דאש ווען מען איז איינם חושד מיט איין עבירה זאל ער זיך פאר ענטפערין אנטקעגין לייט אזו וויא חנה האט גיזאגט צו עלי איך האב קיין וויין ניט גיטרונקן דו ביסט מיך ניט רעכט חושד דאש זיבעטע איז ווען איין מענטש איז אום זישט חושד זיין חבר אזו מוז ער אים איבער בעטין אזו וויא עלי האט איבר גיבעטין צו חנה אונ האט צו איר גיזאגט לכי לשלום רבי אליעזר זאגט עש שטייט אין פסוק וחנה היא מדברת על לבה דאש מיינט מען זיא האט גירעט פון וועגין די בריסט וואש דיינען אויף דעם הארץ דען זיא האט גזאגט רבונו של עולם דו האסט פיל גלידער אין דעם מענטשן בשאפן אונ עש איז ניט קיין שום גליד אום זיסט אונ דו האשט מיר בשאפין אויף מיין הארץ בריסט דאש איז גיוויס דאש איך זאל זייגין איין קינד דרום גיב מיר איין קינד צו זייגין :

הפטרת יום ב׳ של ראש השנה

כה אמר יי אזו האט גאט גזאגט דאס דור המדבר האט גיפונען חן אין מיינע אויגין אין דער מדבר דאש פאלק וואש איז איבער גיבליבין פון דער שווערד פון פרעה אונ פון עמלק אונ פון כנען די האבין גיפונען חן אין מיינע אויגין אונ גאט איז גינאנגען צו גיפינען זיי איין רואונג אין ארץ ישראל זאגט ירמיהו מרחוק יי נראת לי פון ווייטין כלומר פון וועגין זכות אבות האט זיך גאט צו מיר באוויזין אונ האט צו מיר גזאגט איך זאל צו דיא ישראל מיט דעם לשון זאגין איין איביג לבשאפט האב איך גאט דיך ישראל ליב איבער דעם האב איך דיך גיצויגין אונ גיפירט מיט חסד אונ וויל דער בית המקדש איז צוויי מאל גיבויט גוואריין דורך מענטשין דרום איז ער חרוב גיווארין אבער היינט וועל איך גאט אליין דאש בית המקדש בויען אזו וועט ער אויף איביג בלייבין עוד תעדי תופיך דו וועסט נאך אן ציריין דיינע פויקין צו גיין מיט

חברותות צו טאנצין עוד תטעי כרמים דו וועסט נאך פלאנצין ווין גערטנער אויף דיא בערג פון שומרון אונ וועסט דיא פירות פון דעם פערטין יאר אויש לייזין צוא ברייננען דאש געלט קיין ירושלים כי יש יום קראו נוצרים בהר אפרים דען עש וועט זיין איין טאג וואש די היטר פון דר תורה וועלין זאגין איינר צום אנדערין שטייט אויף אונ לאמיר אויף גיין קיין ציון צו גאטש הויז צו לויבין גאט אויף דיא גרוישע טובות וואש ער טוט אונז כי כה אמר יי רני ליעקב שמחה אזו האט גאט גיזאגט צום הויז גיזינד פון יעקב זינגט מיט איין קול פון שמחה אונ קלינגט מיט איין גרויש קול אויף די הויכע ערטר וואש אין די לענדר פון די פעלקר כדי מען זאל וויים הערין דאש קול מאכט הערין די בשורה אונ לויבט גאט אונ זאגט גאט דו האשט גיהאלפין דיין פאלק דאש איבער בלייבונג פון ישראל דען איך גאט וועל זיי ברייננן פון צפון לאנד אונ איך וועל זיי איין זאמלען פון די עקין פון דר ערד אונ אין זיי וועט זיין די בלינדע אונ די הינקעדיגע אונ די טראגעדיגע ווייבר אונ די גיווינערנש אלע מיט אנאנדר כלומר אפילו די שלאפע וואש צווישין זיי איז וועל איך אויך ניט ממאס זיין אונ וועל זיי אויך איין זאמלען מיט איין גרויש איין זאמלונג וועלין זיי זיך אום קערין אהער בבכי יבואו ובתחנונים אובילם פון וועגין דעם גיוויין וואש זיי וועלין וויינן אונ וועלין תשובה טאן וועלין זייא קומען פון דעם גלות אונ מיט גרויש דער בארימקייט וועל איך זייא פירין פון דעם גלות איך וועל זיי פירין בייא טייכין וואסער אונ אין איין גלייכין וועג דאש זיי זאלין ניט גישטרויכילט ווערין אין דעם וועג ווארום איך בין צו ישראל אזו וויא איין פאטער אונ די עשרת השבטים וואש זייער ערשטר מלך איז גיוועזן פון שבט אפרים די זיינען מיר אזו ליב אזו וויא איין עלצטר זון איז גיליבט ביי זיין פאטער שמעו דבר יי גוים הערט צו גאטש רייד איר פעלקר אונ זאגט צו דיא עובדי כוכבים וואש זיצין אויף די אינזלען פון דעם ים אין איין ווייט לאנד אונ אזו זאלט איר צו זייא זאגין דר גאט וואש האט פר שפרייט די ישראל אין גלות דר וועט זיי ווידר איין זאמלען אונ ער וועט זיי היטין אזו וויא איין פאסטוך היט זיין שטאדע כי פדה יי את יעקב דען גאט וועט

אויש לייזין דאש הויז גיזינט פון יעקב אונ ער ווערט זיי אויש לייזין פון דר האנט פון די וואש זייגען שטארקר פון זיי ובאו ורננו במרום ציון אונ זיי ווערין קומן אונ וועלין גאט לויבין אין בית המקדש וואש ער ווערט גיבויט ווערין אויף דעם הויכין בארג וואש אין ציון איז אונ זייא וועלין זיך איין זאמלען אונ וועלין זיך ציהען אזו וויא איין טייך צו דעם גוטש וואש גאט ווערט זיי געבין צו דעם קארין אונ צו דעם ויין אונ צו דעם בוימל אונ צוא יונגע שאף אונ רינדר וואש גאט ווערט זיי געבין אונ זייערע לייבער וועלין זיין אן גיזעט מיט תענוגים אזוא וויא אנגארטן וואש איז גיזעט מיט פיל וואשר זיי וועלין נים מער טרויערין אז תשמח בתולה במחול דענסט מאל ווערט זיך פרייען איין בתולה אין איר טאנץ׳ יונגע אונ אלטע וועלין זיך מיט אנאנדער פרייען אונ איך גאט וועל פר קערין זייער טרויערקייט צו פרייד אונ וועל זייא דער פרייען פון זייער טרויערקייט ורויתי נפש הכהנים דשן אונ איך וועל אן זעטן די לייבר פון די כהנים מיט פעטע קרבנות וואש מען ווערט ברייגגען אין בית המקדש אונ מיין פאלק וועלין זיך אן זעטין מיט דעם גוטש וואש איך וועל געבן צו די אזו זאגט גאט כה אמר ה׳ אזו זאגט גאט איין קול איז ווארין גיהערט אין דר הויך פון דער וועלט ראש איז ראש קול וואש די ישראל טוען וויינן אויף ירמיה הנביא וואש נבוזראדן האט אים אום גיקערט פון דעם גלות צו גדליה בן אחיקם איין קלאג אונ איין ביטערע גיוויין איז ווארין גיהערט אונ רחל אונזר עלטר מוטר טוט וויינען אויף אירע קינדער זיא וויל נים גיטרייסט ווערין אויף אירע קינדר ווייל זיי זיינן גיט אין זייער לאנד דר מדרש זאגט די אבות אונ די אמהות זיינן גיגאנגן צו איבר בעטן גאט אויף דעם וואש מנשה האט גישטעלט איין דמות אין היכל האט גאט נים גיוואלט מוחל זיין איז רחל אריין גיגאנגן אונ האט גיזאגט פר גאט רבונו של עולם דיין רחמנות איז דאך גרעסר פון דעם רחמנות פון איין בשר ודם אונ איך האב דאך אריין גיבראכט איין צרה אין הויז אריין דען יעקב האט ביי מיין פאטר לבן פר מיר גידינט אונ אז עס איז גיקומען די צייט מען זאל פירין אונטר דר חופה האט מען [illegible] גיפירט מיין שוועסטר לאה אונ ניט

גינוג וואש איך האב גישוויגן האב איך איר נאך מוסר גיוועזן די סימנים וואש יעקב האט מיר מוסר גיוועזן כדי ער זאל וויסן אויב איך בין דאש אונ אויב ניט ׳ דרום אויך אז מיינע קינדר האבין ארין גיבראכט איין דמות אין היכל גיהערשטו אויך שווייגן, אונ מוחל זיין צו זייא כה אמר ה׳ אזו האט גאט גזאגט אונ האט גענטפרט צו רחל דו האסט מלמד זכות גוועזן אויף ישראל פר מייד דיין קול פון גיוויין אונ דיינע אויגן פון טרערן דען עש איז דא איין גוטן שכר צוא דיינע מעשים וואש דו האסט מוסר גוועזן דיינע סימנים צו דיין שוועסטר אזו זאגט גאט ׳ אונ דיינע קינדר וועלין זיך אום קערן פון דער לאנד פון דעם פיינט אונ עש איז פר האנדן איין האפנוג צו דיין סוף אזוא זאגט גאט אונ דיינע קינדער וועלין זיך אום קערין צו זייער גבול ׳ זאגט גאט שמוע שמעתי אפרים מתנודד איך האב גהערט אפרים טוט זייער קלאגין אונ ער זאגט צוא מיר גאט דו האסט מיך גיטאן שטראפין מיט יסורים אונ איך בין ווארין גישטראפט איך בין גיוועזן ווילד אזו וויא איין קאלב וואש איז ניט גוואונט צו ציהען אין דער משא דרום האב איך גיזינדיגט היינט בעט איך דער וועק מיין הארץ איך זאל מיך אום קערין צוא דיין דינסט וועל איך מיך אום קערן ווארום דו ביסט דאך מיין גאט דרום איז ראוי מען זאל זיך אום קערן צו דיין דינסט כי אחרי שובי נחמתי דען נאך מיין אום קערין צוא דיין דינסט אונ צוא דיין תורה האב איך חרטה אויף מיינע מעשים רעים וואש איך האב גטאן אונ נאך דעם אז איך האב גיוואוסט דאס איך האב גיפעלשט אין דיר האב איך גקלאפט מיין האנט אויף מיין דיך אזו וויא איינר וואס האט חרטה אויף איין זאך ׳ אונ איך בין מבויש אונ פאר שעמט גיווארין וואש איך טראג די שאנד פון מיין יוגינט דען די פיינט זיינן מיך מבזה אויף די זינד וואש איך האב גיטאן אין מיין יוגינט אזו קלאגט אליץ אפרים זאגט גאט דרויף הבן יקיר לי אפרים דר אפרים איז מיר אזו טייער אזו וויא איין בן יחיד וואש מען טוט אים אליץ זיין ווילן ער איז פר גלייך אזו וויא איין קינד וואש דער פאטער שפילט זיך מיט אים דען ווען איך רייד פון אים טוא איך אים דער נאך אויך דער מאנען אונ דרום טוען מיינע גידערים ברומען אויף אים רחם

ארחמנו

אברהם נאם יי איך טוא מיך איבער אים דער בארימען אזו זאגט גאט :

הפטרה לצום גדליה

אונ אויך אויף אנאנדער תענית צבור

דרשו יי בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב פארשט גאט ווען ער לאזט זיך געפינען צו אייך דאש איז אידער עש ווערט נגזר דער דין רופט אים אז ער איז נאהענט צו אייך יעזוב רשע דרכו לאז דר רשע פר לאזין זיינע שלעכטע מחשבות אונ לאז ער זיך אום קערן צו גאט ווערט זיך גאט דר בארימן איבר אים אונ ער זאל זיך אום קערין צו אונזר גאט דען ער טוט מערן צו פר געבין די עבירות • כי לא מחשבותי מחשבותיכם דען ניט אזו וויא מיינע מחשבות זיינן אייערע מחשבות אונ ניט אזו וויא אייערע וועגין זיינן מיינע וועגן דרום הייס איך דער רשע זאל פאר לאזין זיין שלעכטין וועג אונ זאל גיין אין מיין וועג אונ דר אום רעכטער זאל פר לאזין זיינע שלעכטע מחשבות אונ זאל טראכטן צו טאן וואש עש וואול גיפעלט אין מיינע אויגין כי גבהו שמים מארץ דען אזו וויא הויך די הימלן זיינן פון דער ערד אזו הויך זיינען מיינע וועגן פון אייערע וועגין אונ מיינע מחשבות פון אייערע מחשבות דען איר טראכט צו מורד זיין אין מיר אונ איך גיב אין מיין הארץ צו אום קערן אייך צו מיר אונ דר מדרש זאגט כי לא מחשבותי מחשבותיכם מיינט מען מיין דין איז ניט גלייך צוא אייער דין דען ביי אייער דין ווען איינער איז מודה בלייבט ער חייב אונ ביי מיין דין ווען איינר איז מודה איז ער פטור אונ ווערט נאך דר ברימט כי כאשר ירד הגשם והשלג מן השמים דען אזוא וויא דר רעגן אונ דר שניי נידערט פון דעם הימיל אונ קערט זיך ניט אום ליידיג נאר ער מאכט וואקסין תבואה אונ פירות אונ גיט ברויט צוא עסין אזו זיינען מיינע רייד וואש גייען ארויש פון מיין מויל דאס איך בין אייך מודיע דורך מיינע נביאים ווערין זיך צו מיר ניט אום קערין ליידיג נאר זיי ווערן טאן דאש וואש איך וויל • אונ זייא ווערין באגליקין דאש וואש איך האב אים גישיקט נאר איר זאלט צוא הערין אין די רייד פון דיא נביאים כי בשמחה תצאו ובשלום תובלון דען מיט פרייד וועט איר ארויש גיין פון גלות אונ מיט שלום וועט איר גיבראכט ווערן צו אייער לאנד דיא בערג אונ די הויך ווערין עפענן פאר אייך איין גיזאנג דאש עש וועט אויף זיי וואקסן גוטע פירות דאש מענטשין ווערין זינגן איבר זיי אונ אלע בוימער פון דעם פעלד ווערן רוישין מיט זייערע צווייגן • תחת הנעצוץ יעלה ברוש ותחת הסרפד יעלה הדס אויף דעם ארט פון דעם דארין וואש הייסט נעצוץ וועט אויף גיין איין באקסערן בוים אונ אויף דעם ארט פון דעם דארין וואס הייסט סרפד וועט אויף גיין איין הדס דאש מיינט מען אויף דעם ארט פון די רשעים ווערן אויף גיין צדיקים דאש די רשעים ווערן פר לארין ווערין אונ די זאך וועט זיין צו גאט צו איין איביגין שם דאש ער וועט ניט פר שניטין ווערן כה אמר יי אזוא האט גאט גיזאגט היט דעם משפט אונ טוט גירעכטיקייט דען מיין הילף איז נאהענט צו קומן אונ מיין גירעכטיקייט איז נאהענט צו אנפלעקט ווערן ווען איר וועט טאן גוטע מעשים אשרי אנוש יעשה זאת וואול דעם מענטשין וואש טוט דיא זאכין וואש ווערין ווייטר שטיין אונ וואול צו דעם מענטשין וואש נעמט אן אין די זאכין דאש ער היט שבת פון מחלל זיין אונ היט זיין האנט דאש ער זאל ניט טאן דאש וואש בייז איז :

הפטרת שחרית של יום כפור

ואמר סולו סולו פנו דרך הרימו מכשול מדרך עמי דער נביא זאגט פון גאטש וועגין טרעט אין דעם וועג ראמט אויש דעם יצר הרע פון אייער וועג הויבט אויף דאש שטרויכלונג פון דעם וועג פון מיין פאלק כלומר טוט אפ אייערע שלעכטע מחשבות וואש איר ווערט אין זיי גישטרויכילט כי כה אמר רם ונשא דען אזוא האט גיזאגט דער הויכער אונ דר גיהויבענער גאט וואש ער רועט ביז איביג זיין נאמען איז הייליג האט ער גיזאגט מרום וקדוש אשכון הויך אונ הייליג טוא איך רוען אונ פון דארטין בין איך מיט דעם פאר שטויסענעם • אונ מיט דעם וואש האט איין נידעריג גימיט צוא דער נערין דאש גימיט פון די נידעריגע אונ צו דער נערין דאש הארץ פון דיא פאר שטויסענע • דען ניט אויף איביג קריג איך מיט דעם מענטשין • אונ ניט אויף איביג טוא איך צערענען דען וויא באלד דר רוח פון דעם מענטשן וואש איז ווארין גיגעבין פון פאר מיר נאט ווערט נכנע אונ איז מודה דאש ער

האט

האט גיזינדיגט אנטקעגין מיר אונ די נשמות
וואש איך האב בשאפין ווערין אונטער טעניג
פאר מיר גאט · אזו באלד בין איך מבטל מיין
קריג אונ מיין צארין · בעון בצעו קצפתי איבר דר
עבירה פון זיין גזילה האב איך גאט פריער
גיצערינט אויף אים אונ האב אים גישלאגין ·
אונ איבער דר עבירה האב איך פאר בארגין
מיין פנים פון זיין צרה אונ האב גיטאן צערענן
אויף אים ווייל ער איז גיגאנגען ווילד אין דער
וועג פון זיין הארצין אבער היינט דרכיו ראיתי
וארפאהו האב איך גיזעהען זיינע וועגין דאש ער
איז אונטער טעניג גיווארין פאר מיר דרום וועל
איך אים היילין פון זיינע צרות אונ וועל אים פירן
אין איין וועג פון רפואה אונ וועל אים מאכין
רועען אונ וועל בצאלין איין טרייסטונג צו אים
אונ צו די וואש האבין גיטרויערט אויף זיינע
צרות בורא ניב שפתים איך וועל צו אים בשאפין
נייע רייד פון לעפצין אנטקעגין דעם וואש ביז
אהער איז גיקומען אויף אים צרות אונ אלע
האבין גיקריגט אויף אים וועלין היינט רופין
אלע צו אים שלום שלום צו דעם ווייטן דאש איז
דר וואש איז גוואנט פון דר יוגינט אן אין תורה
אונ מעשים טובים אונ צו דעם נאהענטן וואש
האט זיך ניט לאנג מקרב גיוועזן צוא גאט אונ
האט תשובה גיטאן אויף די בייזע גלייך זאגט
גאט איך וועל אים היילין פון זיין קראנקייט אונ
פון זיינע עבירות והרשעים כים נגרש אונ די רשעים
וואש ווילין קיין תשובה ניט טאן די זיינן גלייך
אזו וויא דר ים וואש ער ווערט תמיד גטריבן
פון דעם ווינט ער קען ניט גישטילט זיין · אונ
זיינע וואסערין טוען תמיד ארויש טרייבן מיסט
אונ ליים · אזו זיינען די רשעים דען דער סדר
איז פון דעם ים דאש זיינע אינדין דער הויבין
זיך אין דר הויך אונ ווילין ארויש גיין חוץ דר
זאמד וואש איז גימאכט גיווארין פאר איין גבול
צום ים אונ אז איין אינד קומט צום זאמד ווערט
זיא צו בראכין · אונ די אנדרע אינדין זעהען
דאש אונ טוען דאך אזו וויא יענע אינד האט
גיטאן אזו זיינען אויך די רשעים חאטשע זייא
זעהען אנדרע רשעים ווערין גישטראפט איבר
זייער רשעת פון דעסט וועגין טוען זייא דאך
רשעת · אונ אזו וויא ביי דעם ים ליגט דאש
מיסט אונ ליים אויף דעם מויל דאש איז זיין
בארטין אזו אויך ליגט בייא די רשעים זייערע
שלעכטע רייד אויף זייערע מיילר אונ צו דיא
רשעים האט מיין גאט גיזאגט דאש עש ווערט
קיין שלום ניט זיין צו זיי · זאגט גאט צום נביא
קרא בגרון אל תחשוך רוף מיט דיין האלז אונ זאלסט
ניט פאר מידין פון צו רופין אזו וויא דאש קול
פון איין שופר הויב אויף דיין קול אונ זאג צוא
מיין פאלק דאש זיינן די תלמידי חכמים זייערע
פשעים וואש זיי טוען במזיד דען איין תלמיד
חכם אפילו ווען ער טוט איין עבירה בשוגג
ווערט עש גירעכינט וויא איין מזיד אונ צוא
דעם הויז גיזינט פון יעקב דאש זיינען די עמי
הארצים זאלסטו זאגין זייערע חטאים וואש זיי
האבין גיטאן בשוגג דען ווען אפילו זיי זינדיגן
במזיד איז דאש נאר גירעכינט פאר איין שוגג
ווייל זיי ווייסין ניט אויב די עבירה איז אסור
צו טאן · זאגט גאט ואותי יום יום ידרשון מיך טוען
זייא אלע טאג פארשטין אונ ווילין וויסין מיינע
וועגין דען זיי פרעגין שאלות צו תלמידי חכמים
גלייך וויא זייא ווילין ווישין מיינע וועגין צוא
מקיים זיין זייא אזו וויא איין פאלק וואש טוט
גירעכטיקייט אונ דעם משפט פון זיין גאט האט
ער ניט פאר לאזט אזוא פרעגין זייא מיך אלץ
גירעכטע משפטים אונ ווייזין זיך גלייך וויא זיי
ווילין זיך מקרב זיין צו גאט אונ ווילין ווישין
זיינע משפטים אונ מצות אבר זייער דעה איז
ניט צו מקיים זיין זיי אונ אז זייא פאסטין אונ
ווערין ניט גיענטפערט זאגין זיי למה צמנו ולא ראית
ווארום האבן מיר גיפאסט אונ דוא גאט האשט
דאש ניט גיזעהן מיר האבן גפייניגט אונזערע
לייבער אונ דו גאט מאכשט דיך גלייך וויא דו
ווייסט עש ניט אונ העלפשט אונז ניט פון דר
זאך וואש מיר האבין דרויף גיפאסט ענטפערט
גאט דרום בין איך ניט מקבל אייערע תעניתים
הן ביום צומכם תמצאו חפץ ווייל אין דעם טאג וואש
איר פאסט גייט איר נאך אייערע בדערפינעש
אונ אויב איר קענט זייא ניט קריגין בהיתר
קריגט איר זיי באיסור מיט גזילה אונ מיט אום
רעכט אונ אלע אייערע בעלי חובות טוט איר
באצווינגען אין דעם טאג וואש איר פאסט
דאש איר מאנט שטארק אייערע חובות · נון צו
קריג טוט איר פאסטין אונ צו שלאגין מיט דר
פויסט פון רשעת לא תצומו כיום איר פאסט ניט
אזו וויא דר משפט איז פון איין פאסט טאג
דאש איר זאלט צו ברעכין אייער הארץ כדי
איר

איר וואלטעט מַכְבִּין הערין אין הימל אייער קול
הֲכָזֶה יִהְיֶה צוֹם אֶבְחָרֵהוּ זאל איך דען אין אזו איין
פאסט־טאג אויש דר וויילין אזו איין טאג וואש
דר מענטש טוט פייניגין זיין לייב וויל איך דען
דאש דר מענטש זאל איין בייגן זיין קאפ אזו
ווי א איין ווערבע וואש מען האפט דר מיט פיש
אונ איין זאק אונ אש זאל ער אויש בעטן אונטער
זיך ווילסטו דען אזו איין טאג אן רופין איין
פאסט טאג אונ איין יום רצון פאר גאט הֲלוֹא זֶה
צום אֶבְחָרֵהוּ פאר וואר דאש איז איין פאסט טאג
וואש איך טוא אין אים אויש דער וויילין צוא
עפענען די קניפין פון רשעות אונ צו אויף בינדן
די בונד פון די פאלשע משפטים אונ צו שיקין
פרייא די קנעכט אין זיבעטין יאר אונ אלע אפ
קערונג פון דין זאלסטו אפ טאן הֲלוֹא פָרֹס לָרָעֵב
לַחְמֶךָ דו זאלשט צו ברעכין צום הונגעריגין דיין
ברויט אונ דיא ארימע לייט וואש קלאגין אויף
דייער ארימקייט זאלסטו ברייגן אין דיין הויז
ווען דו ווערשט זעהען איין נאקעטין זאלסטו אים
צו דעקין אונ פון דיין קרוב זאלסטו ניט פאר
הוילין דיינע אויגין אָז יִבָּקַע כַּשַּׁחַר אוֹרֶךָ דענשט
מאל ווערט אויש גישפאלטין ווערין דיין ליכט
אזו ווי א דר מארגין שטערין שפאלט דורך די
וואלקינש אונ לייכט אויף דר וועלט אונ דיין
רפואה ווערט גיך שפראצין אונ עש ווערט גיין
פאר דיר דיין גרעכטיקייט אונ גאטש כבוד ווערט
דיך איין זאמלען נאך דיין טויט אין דעם ארט
וואש די נשמות פון די צדיקים זיינען דארטין
איין גיזאמלט אָז תִּקְרָא וַה' יַעֲנֶה דענשט מאל
ווערשטו רופין צוא גאט אונ גאט ווערט דיר
ענטפערן דו ווערשט שרייען אונ גאט ווערט זאגן
דא בין איך צו געבין דיין גיבעט נאר אויב דו
ווערשט אפ טאן פון צווישן דיר דאש אפ גיינונג
פון דעם דין · אונ צו ווינקין מיט דעם פינגער
אויף שלעכטש אונ צו ריידין אום רעכט וְתָפֵק לָרָעֵב
נַפְשֶׁךָ אונ דוא ווערשט אויש ציהען צוא דעם
הונגעריגין דיין גוטין ווילין דאש דו ווערשט מיט
אים ריידין גוטע רייד אונ דאש נפש וואש איז
גיפייניגט איבר הונגער ווערשטו אן זעטין אזו
ווערט שיינען אין דער פינצטערנעש דיין ליכט
כלומר ווען עש ווערט קומען איין פינצטערנעש
אויף דר וועלט ווערט דיר ליכטיג זיין אונ דאש
פינצטערנעש פון דיין צרה ווערט אזו ליכטיג
ווערין אזוא ווי א דיא ליכט פון אין מיטין טאג

וְנָחֲךָ ה' תָּמִיד אונ גאט ווערט דיך תמיד פירין אין
דעם גוטין וועג עש זאל דיר גוט זיין אונ ווען
עש ווערט אויף דר וועלט זיין הונגר אונ דארשט
ווערט גאט דיין לייב אן זעטין אונ דיינע ביינער
ווערט ער שטארקין מיט כח · אונ דו ווערשט זיין
אזו ווי א איין גארטין וואש איז זאט מיט וואשר
אונ אזו ווי א איין אויש גאנג פון וואשער וואש
גייט ארויש פון איין קוואל דאש זיינע וואשערן
ווערין ניט אויף גיהערט פון דאנען לערנן מיר
אפ דאש עש העלפט ניט פאסטין אליין נאר
מען מוז גוט אונ פרום זיין אונ צדקה געבין
ווייל אלע עבירות קומען פון דעם געלט דרום
איז רעכט מען זאל צדקה געבין פון זיין געלט
דען דורך דעם ווערלין זיך אפ טאן פון אים די
בייזע מעשים וואש קומן דורך געלט אונ ווייל
דר טאג פון יום כפור איז איין טאג וואש מען
טאר זיך קיין תענוגים אין אים ניט אן טאן אזו
ווי א אין אנדרע ימים טובים דרום האבן אונזרע
חכמים אפ גילערינט פון דעם פסוק לִקְדוֹשׁ ה'
מְכֻבָּד דאש איז טייטש דעם הייליגן טאג יום
כפור זאלשטו ערלאך האלטן מיט שיינע קליידר
אונ אום יום כפור זאל איטליכר זיך צום הארצן
נעמן אויב ער האט איין עבירה גיטאן מיט איין
מחשבה אויף איין אשה דען מיט דר מחשבה
טוען פיל לייט עבירות בפרט אויף ווייבער איז
דר יצר הרע זייער גרויש דרום לייענן מיר אין
שול די פרשה פון עריות דאש רעט פון זנות
מען זאל ניט ליגין ביי קיין פרעמדע ווייבר אונ
מען זאל קיין מחשבה אויף זיי ניט האבן איצונד
ווערלין מיר שרייבין מנהגים פון יום כפור מען
זאל שטיין ווען מען זאגט אשמנו אונ האטשע
ער האט פריער אליין גיזאגט אשמנו זאל ער
מיט דעם חזן נאך איין מאל זאגין · אונ ווען
איינער האט איין עבירה גיטאן פאר דעם יאר
וואש דא איז גיוועזן · אונ האט אויף איר מתודה
גיוועזן דעם יום כפור וואש איז גוועזן פאר דעם
יאר זאל ער פון דעסט וועגין אין דעם יום כפור
אויך אויף איר מתודה זיין אונ זאל גאט בעטין
ער זאל זיא אים מוחל זיין · אונ מען דארף זיך
טובל זיין אום ערב יום כפור אונ מען דארף זיך
נאר איין מאל אונטר טונקן אונ אן איין ברכה
אונ האטשע ער איז איין אבל מעג ער זיך דאך
אום ערב יום כפור טובל זיין ווען עש איז שוין
נאך שבעה האטשע איין אבל טאר זיך ניט

וואשין

וואשין אבער צו איין מצוה מעג מען זיך טובל זיין אונ מען זאל עסין אום ערב יום כפור גרינגע זאכין וואש מען קען עש גרינג פאר דייען אונ מען זאל ניט צו פיל עסין אונ מען זאל קיין פיל בשמים ניט עסין דאש ער זאל זיך ניט דר היצין אונ מען זאל קיין מילך ניט עסין אום ערב יום כפור · ווען איינעם ווערט זיין ליכט פאר לאשין אום יום כפור טאר מען ניט הייסן אן צינדין נאר נאך יום כפור זאל ער זיא אן צינדן אונ זאל זיא לאזין אויש ברענען אונ זאל שוין אלע יאר לאזין די ליכט אויש ברענען נאך יום כפור · איין גיווינערין מעג גיין אין שיך פאר פיר וואכין דען עש איז איר איין סכנה בארוועס צו גיין זיא זאל זיך ניט פאר קילין אונ ווען עש גייט איין רעגין מעג מען גיין אין שיך ביז אין שול · איין גיווינערין די ערשטע דריי טאג נאך איר גווינן מעג זיא עסין אום יום כפור אונ ווען אפילו עש איז איין ספק אויב יום כפור איז דר דריטער טאג אדר דר פערטער טאג מעג זיא אויך עסין אונ ווען איינער איז קראנק אונ דר רופא זאגט עש איז אים איין סכנה ווען ער וועט ניט עסין מעג מען אים געבין עסין חאטשע דער חולה זאגט ער בדארף ניט עסין אונ ווען דער חולה זאגט ער דארף עסין אזוא אפילו ווען הונדערט רופאים זאגין ער דארף ניט עסין פאלגט מען דאך דעם חולה אונ מען גיט אים עסין אונ ווען איין רופא זאגט דר חולה דארף עסין אונ דר אנדערער רופא זאגט ער דארף ניט עסין אזוא פאלגט מען דעם וואש זאגט ער דארף עסין אונ מען זאל גיווארינט זיין ווען מען גיט אגיווינערן אדר איין חולה עסין אום יום כפור זאל מען זיי ניט געבין פיל אין איין מאל נאר ביסליך ווייש איצונד וועלין מיר שרייבין צוא דער מאנען דעם מענטשין ער זאל תשובה טאן אין אזוא איין טאג וואש גאט האט אונז גיגעבין צוא פאר געבין אונזערע עבירות דרום זאל ער זיך באדיינקען תשובה צוא טאן איידער ער שטארבט ווארום נאך דעם טויט העלפט שוין קיין תשובה ניט אזוא וויא דער פרקי רבי אליעזר שרייבט רבי שמעון בן לקיש האט גהאט צווייא חברים וואש ער פלעגט מיט זייא פיל גזלען אונ אנדערע בייזע מעשים טאן אונ רבי שמעון האט גרויש תשובה גיטאן מיט פאסטין אונ מיט תפלה אונ מיט תורה לערנען אונ האט שוין מער קיין בייזע מעשים ניט גיטאן אונ ער איז אין איין טאג גישטארבין מיט זיינע צוויי חברים אזו איז רבי שמעון גיקומן אין גן עדן אונ די צווייא חברים זיינן גיקומען אין גיהנם האבין זיינע חברים גיזאגט רבונו של עולם איז דען איין אום רעכט אין הימיל דאש רבי שמעון קומט אין גן עדן אונ מיר אין גיהנם האט גאט גיענטפערט רבי שמעון האט תשובה גיטאן אונ איר האט קיין תשובה ניט גיטאן האבין דייא גיזאגט מיר וועלין נאך תשובה טאן האט גאט גיענטפערט נאך דעם טויט טוט מען קיין תשובה ניט עש איז איין משל איינער פארט איבער דעם ים ווען ער קויפט זיך ניט קיין ברויט אויף דר יבשה האט ער ניט צו עסין אין ים אזו אויך ווען איינר טוט ניט קיין תשובה בייא זיין לעבין דער קאן נאך דעם טויט קיין תשובה ניט טאן אונ דער וואש שטארבט אן תשובה דר ווערט זייער גישטראפט אויף יענר וועלט אזו וויא עש שטייט גישריבין אין ספר המוסר דרויף איין משל איין מלך האט גיהאט פיל שרים אונ האט זיי זייער ליב גיהאט אונ האט זיי זייער ערליך גיהאלטין אונ די שרים האבין צווישין זיך איין עצה גיהאלטין דאש זיי זאלין אויש גנבנן דעם אוצר פון דעם מלך אונ זיי האבין ביי נאכט אויש גיבראכין די טיר פון דעם אוצר אונ האבין אלע בעסטע כלים ארויש גיגנבת אמאל קומט דר מלך אין זיין אוצר אונ זעהט דאש מען האט אים אויש גיגנבת אזוא האט דר מלך גיהיישין מען זאל נאך פרעגין אונ נאך זוכין ווער עש האט אים בייא גנבת אזו האט מען דעם מלך גיזאגט די שרים וואש דו האשט צום ליבשטין ליב די האבין דאש גיטאן האט דעם מלך זייער באנק גיטאן זיינע גוטע כלים נאר פון וועגין גרויש ליבשאפט האט ער גיזאגט עש איז שקר די שרים זיינען ערליכע שרים זיי וועלין דאש ניט טאן האבין די לייט צו אים גיזאגט דוא וועשט דיין גניבה בייא די שרים גיפינען אזו האט זיך דער מלך גיטראכט וואש זאל איך טאן ווען מען וועט בייא זיי די גניבה גיפינען וועט מען זיי הרגנן אונ איך וועל זיי ניט קענען מציל זיין אזו האט דר מלך גבאטן מען זאל זיי צום משפט ברייגנן אויב זיי האבין די גניבה ביי זיך אונ אין זייער וועג וויא זיי האבין גידארפט קומן צום מלך איז

גיוועזן איין וואַשער האָט דר מלך געשיקט צו
די שרים בסוד זיי זאָלן די גניבה אין וואַשער
וואַרפֿן און ער וועט זיי מוחל זיין דיא גניבה
און לאָז אייך ניט באַנק טאָן דאָס געלד און
זילבער און אבנים טובות כדי איר זאָלט לעבן
בלייבן האָבן די שרים אַזוי געטאָן און האָבן
די גניבה אין וואַסער אַריין געוואָרפֿן נאָר איינער
פֿון זיי האָט דיא גניבה ביי זיך געהאַלטן און
אַז זיי זיינען געקומען פֿאַר דעם מלך האָט מען זיי
באַזוכט און מען האָט ביי זיי ניט געפֿונען דיא
גניבה און אַז מען האָט באַזוכט דעם איינעם
האָט מען ביי אים געפֿונען אבנים טובות אַזוי
איז דר מלך אויף אים זייער ברוגז געוואָרן און
האָט געזאָגט וואָרום האָסטו דיא גניבה ניט
געוואָרפֿן אין וואַסער אַזוי וויא דיא אַנדערע
שרים האָבן געטאָן און דרום מוזטו געטייט
ווערן דען די אַנדערע עבירה איז גרעסער פֿון
דער ערשטער עבירה דען צום ערשטן האָסטו
גינגבת ווייל דער יצר הרע האָט דיך אָן
גירעט אָבער איצונד האָב איך דיר געזאָגט דו
זאָלסט דיא גניבה אַוועק וואַרפֿן כדי דוא
זאָלסט ניצול ווערן פֿון דעם טויט ובפֿרט דוא
האָסט געזעהן דיינע חברים וואַרפֿן אַוועק
דיא גניבה אין וואַשער וואָרום האָסטו אויך
אַזוא ניט געטאָן און האָסט מבזה געוועזן מיין
געבאָט דרום זאָלסטו געטייט ווערן און מען
האָט אים געטייט און די איבעריגע שרים האָט
דר מלך געשיקט רופֿן און האָט זיי גרויס כבוד
אָן געטאָן און איז מיט זייא פֿריילך געוועזן אַזוי
אויך האָט גאָט געבאָטן מען זאָל תשובה טאָן
כדי מען זאָל ניט שטאַרבן דעם אייביגן טויט
וויא אין פּסוק שטייט שובו שובו מדרכיכם הרעים
ולמה תמותו בית ישראל דאָס איז טייטש טוט
תשובה פֿון אייערע בייזע וועגן איר בית ישראל
און וואָרום זאָלט איר שטאַרבן דרום דאַרף
מען תשובה טאָן מיט פֿאַסטן און מיט תפֿלה
טאָן און מיט צדקה געבן דען דיא צדקה איז
מכפּר די עבירות און מאַכט דעם מענטשן רייך
אַזוי וויא מיר געפֿינען אין מדרש רבתי אין פּרשת
בחוקותי איין מעשה דאָס צוויי ברידר זיינען
געוועזן איינער האָט פֿיל צדקה געגעבן און דער
אַנדערער האָט קיין צדקה ניט געגעבן און דר
האָט פֿאַר קויפֿט זיין הויז און וואָס ער האָט
געהאַט און האָט צדקה דער פֿון געגעבן איין
מאָל אום הושענא רבה האָט אים זיין ווייב
געגעבן צעהן גילדן ער זאָל די קינדער עפּיס
קויפֿן האָט אים באַגעגנט דר גבאי צדקה וואָס
האָט צו נויף גענומען געלט חתונה צו מאַכן
איין כלה איין יתומה האָט דער גבאי צו אים
געזאָגט גיב עפּעס אויף דר יתומה האָט ער גענומען
די צעהן גילדן און האָט זיי אַוועק געגעבן צום
דעם גבאי און האָט זיך געשעמט אַהיים צו קומען
און איז געגאַנגען אין שול אַריין און די יונגע
קינדער האָבן זיך געוואָרפֿן מיט אתרוגים דען
דער מנהג איז געוועזן דאָס אום הושענא רבה
פֿלעגן זיך די יונגע קינדר מיט אתרוגים שפּילן
האָט דר מענטש די אתרוגים גינומען און האָט
זיי אין איין זאַק געלייגט און איז אַוועק געפֿאָרן
איבער דעם ים און איז געקומען אין איין שטאָט
און דער מלך פֿון דער שטאָט איז געוועזן שלאַף
אויף זיין בויך איז אים געקומען צו חלום דאָס
ער מוז עסן די אתרוגים וואָס די יהודים האַלטן
אום סוכות אין שול האָט דר מלך געהייסן נאָך
זוכן נאָך דעם און מען האָט עס ניט געקענט
געפֿינען און מען האָט געזוכט אין אַלע שטעט
און אין אַלע שיפֿן פֿון דעם ים און מען האָט
ניט געפֿונען און אַז מען איז געקומען צו דעם
יהודי האָבן זייא אים געפֿרעגט וואָס האָסטו
צו פֿאַר קויפֿן האָט ער געזאָגט איך בין איין
אָרימאַן זיינען די לייט פֿון דעם מלך איבער זיין
זאַק געגאַנגען און האָבן געפֿונען די אתרוגים
האָבן זייא אים געפֿרעגט וואָס פֿאַר איין אתרוגים
איז דאָס האָט ער געזאָגט דאָס זיינען די אתרוגים
וואָס די יהודים בענטשן אום סוכות האָבן זיי
גענומען דעם זאַק מיט אתרוגים און האָבן אים
געבראַכט צום מלך און דער מלך האָט פֿון זיי
געגעסן און איז געזונד געוואָרן האָט דער מלך
געהייסן מען זאָל דעם יהודי דעם זאַק מיט
גאָלד גילדן דער פֿילן און דער מלך פֿרעגט
דעם יהודי וואָס באַגערסטו נאָך מער האָט
דער יהודי געזאָגט איך באַגער מען זאָל מיר
אום קערן מיין הויז און מיינע כלים וואָס איך
האָב פֿאַר קויפֿט און איך וועל זיי זייער געלט
אום קערן און דיא גאַנצע שטאָט זאָלן מיר
אַנטקעגן גיין האָט דער מלך געשאַפֿט עס זאָל
אַזוי ווערן געטאָן און וויא באַלד ער איז געקומען
צו זיין שטאָט האָט מען אויס געשריען מען זאָל
אים אַנטקעגן גיין אַזוי איז מען אים אַנטקעגן

גיגאנגן די גאנצע שטאט אונ זיין ברודער מיט זיין ווייב אונ קינדער זיינען אויך אים אנטקעגין גיגאנגן אזו איז גיווארין איין גרוים וואשער אין וועג ׳ איז דער ברודער מיט גאר זיין הויז גיזינקר דער טרונקין גיווארין אונ דר וואש האט צדקה גיגעבין האט גירשת גאר דאש גוטש אונ געלט פון זיין ברודער דאש זאגט דער פסוק כי פועל אדם ישלם לו דאש איז טייטש וויא דער מענטש פאר דינט באצאלט אים גאט אונ זעהעט וואש צדקה איז גורם :

הפטרה למנחה של יום כפור

ויהי דבר יי אל יונה בן אמתי לאמר אונ עס איז גיוועזן די רייד פון גאט צו יונה בן אמתי צו זאגין גייא אין דער שטאט נינוה אונ זאלשט זיי זאגין זיי זאלין תשובה טאן אונ די נבואה איז דרום גיווארין אן גישריבין צו ווייזין דאש די עובדי כוכבים האבין באלד תשובה גיטאן וויא דער נביא האט צו זייא גיזאגט דאש גאט וועט זייא שטראפין אונ דיא ישראל האבין פיל נביאים צווישן זיך אונ ווילין דאך קיין תשובה ניט טאן אונ ער לאזט אונז ווישין דעם גרוישין נס וואש דער נביא האט גיהאט דאש ער איז גיוועזן דריי טעג אין איין פיש אונ האט גילעבט אונ דער נאך האט אים דער פיש אויש גישפויגין אויף דער יבשה אויך לאזט ער אונז ווישן דאס גאט איז מוחל די עבירות צו דער גאנצר וועלט אונ גאט האט גיזאגט צו יונה גיי אונ רוף אין נינוה די גרוישע שטאט דאש גאט וועט זיי איבר קערין פון וועגין זייערע עבירות ויקם יונה איז יונה אויף גישטאנען אונ איז אנטלאפין קיין תרשיש צו בהאלטן זיך פר גאט אין חוץ לארץ דאס די שכינה זאל אויף אים ניט רוען אזו וועט ער ניט דארפן גיין צו שטראפן די שטאט נינוה דען יונה האט זיך גיטראכט ווען איך וועל די עובדי כוכבים שטראפין אונ זיי וועלין באלד תשובה טאן אונ די ישראל טוא איך אלע טאג שטראפין אונ זיי האבין נאך פיל נביאים וואס שטראפין זייא אונ זיי קערין זיך ניט דער צו אזו וועט גאט חס ושלום שטראפין די ישראל מיט יסורים דרום האט ער ניט גיוואלט שטראפין די עובדי כוכבים פון דער שטאט נינוה וירד יפו אונ ער האט גינידערט צום ים יפו אונ האט דארטין גיפונען איין שיף וואש וויל גיין קיין תרשיש אונ ער האט אליין בצאלט דעם שכר פר דער גאנצר שיף כדי זיי זאלין ניט ווארטין אויף נאך סוחרים אונ אז זיי זיינען גיקומען אין מיטין ים איז גיווארין איין גרוישער שטורעם ווינט אונ די שיף לייט האבין גיטראכט דאש די שיף וועט צו בראכין ווערין אונ וויא זיי האבין דאס גיזעהן האבן זיי זיך זייער גפארכטן אונ איטליכר האט גישריען צו זיין גאט דען עש איז אין דר שיף גיוועזן פון שבעים אומות אונ זיי האבין גיווארפין די כלים פון דער שיף אין ים אריין צו גרינג מאכין די שיף אונ דער עלצטער פון דר שיף איז גיקומן צו יונה אונ זאגט צו אים ווארום שלאפסטו שטיי אויף אונ רוף צו דיין גאט טאמר וועט ער אונז ענטפערין דאש מיר זאלין ניט פר לארין ווערין אונ זיי זאגין איינער צום אנדערין לאמיר גורל ווארפין פון וועסט וועגין דיא שיף וויל אונטר גיין אונ אנדערע שיפין לעבין אונז גייען גוט אוועק עס מוז צווישן אונז איין זינדיגר מענטש זיין דרום וועלין מיר גורל ווארפן אויף וועמען דער גורל וועט גיפאלן וועלין מיר אים אין ים אריין ווארפין איז דר גורל גיפאלין אויף יונה אזו האבין די לייט אים גיפרעגט וואש פר איין בעל מלאכה בישטו טאמער טושטו לייט רמאות מיט דיין מלאכה אדער פון וואסר שטאט בישטו טאמער איז איין גזירה נגזר גיווארן אויף דיין שטאט אונ דו בישט אויך אין דר גזירה אדער פון וואש פאר איין פאלק בישטו טאמר איז איין גזירה נגזר גיווארין אויף דיין פאלק האט יונה גיענטפערט איך בין איין יהודי אונ איך האב מורא גיהאט פאר גאט וואס ער האט בשאפין דעם ים אונ די יבשה אונ ער האט זיי דר ציילט די מעשה אזו האבן זיך די שיף לייט זייער גיפארכטין אונ זאגין צו יונה וואש זאלין מיר טאן דאש דער ים זאל שטיל בלייבין האט יונה צו זיי גזאגט נעמט מיך אונ ווארפט מיך אין ים אריין וועט עס שטיל ווערין דען איך ווייש דאס דורך מיר איז דאס בייז צו אייך אונ די לייט האבין זיך גרודערט צו קומן צום בארטין אונ האבין ניט גיקאנט אזו האבין זייא גישריען צו גאט לאמיר ניט פאר לארין ווערין פון דעם מענטשין וועגן אונ זיי האבין גינומען יונה אונ האבין אים אריין גיווארפין אין ים אריין אזוא האט דער ים אויף גיהערט צו שטורימען ויגמו יי די אונ גאט האט אן גיברייט איין גרוישן

פיש צו איין שלינגן יונה און דר פיש איז גווען
אן גיברייט פון ששת ימי בראשית דר צו און
יונה איז גיגאנגן אין דעם מויל פון דעם פיש אזו
וויא מען גייט אין אגרוישן טויער פון איין שול
און עש איז אים דארטין זייער ליכטיג גיוועזן
רבי מאיר זאגט איין אבן טוב איז גיוועזן אין
דעם פיש און ער האט גלויכטין צו יונה דאס ער
האט אלץ גיזעהן וואש אין ים איז אזוא באלד
האט יונה תפלה גיטאן און האט גיזאגט רבונו
של עולם וואו אהין זאל איך גיין און וואו אהין
זאל איך אנטלויפן דיין שטול איז אין הימל און
דו בישט איין מלך איבר אלע מלכים און דיא
ערד איז דאש בייבקלע פון דיינע פיס אלע
מעשים פון דר וועלט זיינן צו דיר אנטפלעקט די
טריט פון דעם מענטשין פרובשמו איך בעט
דיך טוא מיר ענטפערין פון דעם מיטין גרוב
און העלף מיר אין דר טיפעניש דו גאט וואש
דוא זיצט ווייט פון מיר ענטפר מיר אין דער
באהענט דו טושט טייטן און מאכשט לעבעדיג
אזו באלד האט גאט גיזאגט צום פיש צו אויש
שפייען צו יונה האט דר פיש יונה אויש גשפויגן
ניין הונדערט און פינף און זעכציג מייל ווייט
אויף דר יבשה און די שיף לייט האבן גיזעהן
די וואונדר פון גאט וואש גאט האט גיטאן מיט
דעם נביא אזוא באלד זיינען זייא גיגאנגן קיין
ירושלים מיט זייער הויז גיזינד און זיי האבן
זיך מגייר גיוועזן אויף זייא זאגין מיר אין דער
תפלה ועל גרי הצדק : ויהי דבר יי אל יונה שנית און
גאט האט נאך איין מאל גיזאגט צו יונה גייא
קיין נינוה און זאג דאש זיי זאלין תשובה טאן
און אויב ניט וועלין זיי פר לארין ווערן נאך אין
פערציג טאג און די שטאט נינוה איז גרויש גוועזן
דריי טאג גאנג און יונה איז גיגאנגן איין טאג
גאנג אין דר שטאט און שרייט טוט תשובה און
אויב ניט וועט איר פר לארין ווערין אין פערציג
טאג ארום און זיי האבין אים באלד גיגלויבט
דען עש איז אין דער שטאט גיוועזן דיא לייט
וואש זיינן גיוועזן מיט יונה אין דר שיף און
זיי האבין גיפאסט און האבין זיך אן גיקלייד
אין זעק פון גרויש ביז קליין און וויא דר מלך
איז דאש גיוואר גיווארין איז ער אויף גישטאנגן
פון זיין שטול און האט אראפ גיווארפין זיינע
קליידר און האט אן גיטאן איין זאק און האט
זיך גיזעצט אין אש און האט גיבאטין מען זאל

ניט געבין עסין קיין מענטשן און קיין בהמה
און אזוא האט דער מלך גיבאטין זייא זאלין
פאסטין און מען זאל שטעלין מאנען באזונדער
און ווייבר באזונדער און בהמות באזונדער און
קעלבר באזונדר און קינדר האבן גזעהען זייער
מוטר און האבן גיוויינט דאש זיי האבן גוואלט
זייגין און די מוטער האבין אויך גיוויינט און
עש איז גיוועזן הונדערט און דריי און צוואנציג
טויזנט זייגעדיגע ווייבער און זייא האבין אויף
גיהויבן זייערע קינדער אנטקעגן דעם הימיל
און האבין גיזאגט רבונו של עולם טוא פון די
קינדערש וועגן וואש זיי האבן נאך קיין עבירות
ניט גיטאן און אין דעם דריטין טאג האבן זייא
גרויש תשובה גיטאן ווען איינער האט עפעש
גיגזלת ביי זיין חבר האט ער אים אום גיקערט
אפילו ווען איינער האט גיגזלת איין באלקן און
האט אים איין גיבויט אין זיין הויז האט ער צו
ווארפין דאש הויז און האט דעם באלקין אום
גיקערט און אויך איין שטיין פון זיין טויער
האט ער צו בראכין דעם טויער צו אום קערין
דעם שטיין מי יודע ישוב ונחם האלהים זייא האבן
גישריען ווער עש וייש וואש פר איין עבירה
ער האט גיטאן זאל ער תשובה טאן אזוא וועט
זיך גאט דער בארימען איבער אונז דאש מיר
זאלין ניט פאר לארין ווערין און אז גאט האט
גיזעהן זייערע גוטע מעשים האט ער זיך מרחם
גיוועזן איבר זיי און האט זיי גילאזט לעבין איז
יונה הנביא זייער טרויעריג גיווארין דאש זיין
נבואה איז ניט מקוים גיווארין און ער האט
גיזאגט צו גאט איך האב דרום ניט גיוואלט
גיין ווייל איך האב גיוואושט דאש דו בישט
איין דר בארמיגר גאט און ווערשט זיי מוחל זיין
און איך וועל איין נביא שקר בלייבין דרום
טייט מיך ליבערשט איידער איך זאל זעהן די
צרות פון ישראל וואש זיי וועלין ליידן ווייל זיי
טוען קיין תשובה און די עובדי כוכבים האבין
יוא תשובה גיטאן האט גאט צו אים גענטפערט
דו בישט ברוגז וואש איך האב גומש גיטאן און
האב מיך דר בארימט איבער דער שטאט · איז
יונה ארויש גיגאנגן פון דר שטאט און האט זיך
גימאכט איין סוכה פון ווייטין צו זיצין דרינן צו
זעהן וויא עש וועט דר שטאט אויש גיין האט
גאט גילאזט אויש וואקסין איין גרוישע בלאט
איבר זיין קאפ צו מציל זיין אים פון דער היץ

האט

האט יונה זיך מצמח געווען מיט דר בלאט דר
נאך האט גאט געשיקט איין ווארים אונ האט
פר דארבין די בלאט אונ די זון האט געשלאגין
אויף זיין קאפ האט יונה געוויינט אונ איז חלש
געבליבין אונ זאגט צו גאט טייט מיך דען דער
טויט איז מיר בעסר פון דעם לעבין האט גאט
צו אים געזאגט דו בישט דיך מצער אויף דער
בלאט׃ וואש דו האשט דיך ניט גימידעט מיט
איר צו אקערין אונ זייען נאר אין איין נאכט איז
זיא אויף געוואקסין אונ אין איין נאכט איז זיא
פאר לארין געווארין אונ וויא זאל איך מיך ניט
מצער זיין אויף נינוה וואש אין איר איז פיל
טויזינט מענטשין וואש איך האב זיי באשאפין
אונ פיל טויזינט קינדר וואש האבין קיין עבירה
ניט געטאן נאר זייא האבין געמוזט ליידין דיא
עבירות פון זייערע פאטר אונ היינט אז דיא
פאטרש האבין תשובה געטאן האבין די קינדער
אין זיך קיין שום עבירה ניט׃

הפטרת יום א׳ של סוכות

הנה יום בא ליי וחולק שללך בקרבך עש וועט קומען
איין געליבטר טאג צו גאט דאס עש וועט
ווערין צו טיילט דיין רויבונג וואש דו וועשט
רויבין פון די עובדי כוכבים צווישין דיר ירושלים
ואספתי את כל הגוים אונ איך וועל איין זאמלין אלע
פעלקר קיין ירושלים צו מלחמה האלטין אונ די
שטאט וועט איין גינומען ווערין אונ דיא הייזר
וועלין בארויבט ווערין אונ דיא ווייבר וועלין
באלעגערט ווערין אונ איין האלבע שטאט וועט
גיין אין גלות אונ דאש איבעריגע פאלק וועט
ניט פר שניטין ווערין פון דר שטאט אונ דרום
וועט גאט לאזין איין האלבע שטאט פר טרייבין
כדי די עובדי כוכבים זאלין זיך ניט קענן פאר
ענטפערין מיר זיינן ניט גיקומען מלחמה האלטין
נאר צו בוקין זיך צו גאט אונ גאט וועט ארויס
גיין אונ וועט מלחמה האלטין מיט דיא עובדי
כוכבים אזוא וויא דער טאג וואש ער האט
מלחמה געהאלטין מיט דיא מצרים ביי דעם ים
סוף ועמדו רגליו ביום ההוא אונ דיא פיס פון גאט
וועלין שטיין אין דעם טאג אויף דעם הר הזיתים
וואש פאר ירושלים איז אין מזרח זייט אונ דער
הר הזיתים וועט צו שפאלטין ווערין פון דער
מיטין ביז קיין מזרח זייט אונ ביז קיין מערב
זייט אונ עש וועט זיין אין מיטין איין גרויסר
טאל אונ עש וועט זיך אוועק רוקין איין האלבר
בארג קיין צפון אונ איין האלבער בארג קיין
דרום׃ אונ דורך דעם וואש די בערג וועלן זיך
צו גיין פון זייערע ערטר וועלין פאר שטאפט
ווערין די טאלין פון די בערג וואש זיינן ארום
ירושלים דען עש וועט גרייכן די טיף פון דעם
טאל צו די הויך פון דיא שפיץ בערג׃ אונ אז
איר וועט זעהן דעם וואונדר וועט איר אנטלויפן
אזו וויא איר זייט אנטלאפין פר דעם רעש וואס
איז געוועזן אין דיא טעג פון עוזיהו מלך יהודה׃
וואש ער איז מצורע געווארין ווייל ער האט
גיוואלט מקטיר קטורת זיין׃ אונ גאט וועט קומען
אונ אלע מלאכים וועלין זיין מיט אים׃ והיה
ביום ההוא לא יהיה אור יקרות וקפאון אונ אין דעם
טאג וועט ניט זיין קיין טונקלע אונ קיין פינצטערע
ליכט אונ עש וועט זיין איין טאג ער איז גיווים
צו גאט דאש ער איז ווארין אן גיברייט צוא
זיין הילף עש וועט אין אים ניט זיין די ליכט פון
ביי טאג כלומר דאש גוטש פון עולם הבא אונ
ניט דאש פינצטערנש פון ביי נאכט כלומר די
צרות פון דעם גלות אונ אייבער עש וועט זיך
אויש לאזין דיא זעקסטע טויזינט יאר וועט זיין
גאר דאש גוטש וואש איז גיזאגט גיווארין אויף
ישראל׃ והיה ביום ההוא אונ עש וועט זיין אים
דעם טאג וועלין ארויש גיין קוואלין וואשר פון
ירושלים האלב וועלין גיין צום ים וואש איז אין
מזרח זייט פון דר וועלט אונ האלב וועלן גיין
אין דעם ים וואש גייט אין מערב זייט פון דר
וועלט אום זומר אונ אום ווינטר וועלין זיי גיין׃
דר אבן שועב שרייבט אין פרשת פנחס דאש
דאש וואשער וועט ארויש גיין פון דעם בית
המקדש אונ וועט פר טרינקן דעם טייך שטים
וואש די ישראל האבין דורך אים מזנה געווען
דען עש איז דא וואשערין ווען מען טרינקט
זיי מוז מען נאך גיין נאך זנות ווייל די וואשר
גייט איבר אזעלכע קרייטר וואש האבין אין דר
טבע צו בריינגן צו זנות׃ אונ עש איז דא אטייל
קרייטר וואש טוען אפ דעם מענטשין פון זנות
דאש זאגט דער פסוק וזרקתי עליכם מים טהורים
איך וועל אויף אייך שפריינגן ריינע וואשר דאס
איר וועט מער ניט נאך גיין נאך דעם יצר הרע
פון זנות דרויף זאגט דר פסוק בלע המות לנצח דר
יצר הרע וועט מער ניט זיין אויך זאגט דר פסוק
ואת הצפוני ארחיק מעליכם איך וועל פון אייך אפ

פאן דעם יצר הרע וואש ער איז באהאלטין אין דעם מענטשין דאש זאגט דר פסוק יצאו מים חיים עש ווערט פון דעם בית המקדש ארויס גיין קוואלין וואשר וואש ווערין געבין דאש לעבין דאש דר יצר הרע ווערט דורך זייא בטל ווערין והיה יי למלך על כל הארץ אונ גאט ווערט זיין איין מלך איבר גאר דר וועלט אין דעם טאג ווערט גאט זיין איין גאט דאש אלע עובדי כוכבים ווערין מודה זיין דאש קיין אנדערער גאט איז ניט דא אונ זיין נאמן ווערט זיין גיאיינציגט יסוב כל הארץ כערבה גאט ווערט פר קערין די גאנצע וועלט צו איין גלייכין פלאץ אונ ירושלים ווערט שטיין אויף איין בארג אזו ווערט מען זיא ארויס זעהן אויף דער גאנצר וועלט ווייל קיין בערג ווערין זיא ניט פר שטעלין אונ די ישראל ווערין זיצין אין איר אונ זיא ווערט שוין מער ניט פר וויסט ווערין אונ ווערט זיצין זיכר וזאת תהיה המגפה אשר יגוף יי אונ אזו ווערט גאט שלאגין די עובדי כוכבים וואש ווערין קומן מלחמה האלטין אויף ירושלים עש ווערט אפ פאלין זייערע גלידר פון זייער לייב אונ זיי ווערין שטיין אויף זייערע פיס אונ זייערע אויגן ווערין צו גיין אין זייערע לעכר אונ זייער צונג ווערט צו גיין אין זייער מויל והיה ביום ההוא אונ עש ווערט זיין אין דעם טאג ווערט פר מישט ווערין דר שכל פון די עובדי כוכבים וואש ווערין קומן מלחמה האלטין אויף ירושלים אונ איינר ווערט אן נעמן אין דעם אנדערן אונ ווערט אים הרגענען אונ דאש פאלק פון יהודה וואש ווערין זיין פר טריבין אין גלות ווערין מוזין קומען מיט דיא עובדי כוכבים מלחמה האלטין אויף ירושלים אונ עש ווערט ווערין איין גיזאמילט גאר דאש גוטש פון דיא עובדי כוכבים ארום ירושלים גאלד אונ זילבער אונ קליידער גאר פיל וכן תהיה אונ אזוא אויך ווערין גיטייט ווערין דיא פערד אונ די מויל איזלען אונ די קעמלין אונ די איזלין אונ אלע בהמות וואש ווערין זיין אין דר מחנה ווערין גיטייט ווערין מיט דער מגפה וואש די עובדי כוכבים ווערין מיט איר גיטייט ווערין · והיה כל הנותר מכל הגוים אונ די וואש ווערין איבר בלייבן פון אלע פעלקער אין דר מלחמה די ווערין אלע יאר אויף גיין קיין ירושלים צו בוקין זיך פאר גאט אונ צו האלטין חג הסוכות דרום ווערין זיי מאכין איין זכרון ווייל זיי זיינען ניצול גיווארין פון דער מלחמה אונ וועלכע משפחה פון דיא עובדי כוכבים וואש ווערט ניט אויף גיין קיין ירושלים ווערט אויף זיי קיין רעגין ניט גיין אונ זיי ווערין פאר הונגער שטארבין · ואם משפחת מצרים לא תעלה אונ ווען די מצרים ווערין ניט גיין קיין ירושלים אום סוכות אונ זיי דארפין קיין רעגין ניט דען דער טייך נילוס טרינקט אן זייערע פעלדער וועל איך מאכין דאש דר נילוס ווערט ניט אן טרינקן זייערע פעלדר אונ זיי ווערין אויך פאר הונגער שטארבין גלייך וויא אלע עובדי כוכבים ביום ההוא יהיה על מצלות הסוס קודש ליי אין דעם טאג ווערין אפילו די גלאקין פון די פערד זיין הייליג צו גאט דען זיי ווערין אלץ מקדיש זיין צו מאכין דר פון כלי שרת אין בית המקדש ווייל מען ווערט בדארפין פיל טעפ ווארום מען ווערט פיל קרבנות בריינגן אין דיא טעג והיה כל סיר בירושלים וביהודה קודש ליי צבאות עש ווערט אום סוכות אזו פיל קרבנות זיין דאש מען ווערט ניט האבין אין עפעש צו קאכין אונ מען ווערט פון די הייזער פון ירושלים נעמן טעפ צו קאכן קרבנות אונ עש ווערט קיין סוחר ניט זיין אין גאטש הויז אין דעם דאזיגין טאג · אדר כנעני מאכט כאן עני קיין ארימאן ווערט ניט זיין אין גאטש הויז דען אלע ווערין זיין רייך דר תנחומא שרייבט אויף דעם פסוק ויצא יי ונלחם בגוים ההם רבי לוי זאגט די רשעים ווערין קלוג זיין צוא טראכטין בייז אויף ישראל אונ איטליכער זאגט איך בין קליגער פון יענעם · עשו האט גיזאגט קין איז איין שוטה גיוועזן דאש ער האט גהרגת הבל זיין ברודר אז דר פאטר האט נאך גלעבט אונ ער האט ניט גיטראכט דאש זיין פאטער ווערט נאך קינדר האבין אונ ניט ער אליין ווערט ירשענן די וועלט אזו וויא ער האט גימיינט · אבר איך וועל ווארטין ביז מיין פאטער ווערט שטארבין אונ דר נאך וועל איך מיין ברודער יעקב הרגנן · אונ פרעה האט גיזאגט עשו איז איין שוטה גיוועזן אונ איך בין איין חכם ער האט גווארט ביז זיין פאטר יצחק ווערט שטארבן אונ האט ניט גיוואושט דאש יעקב קען פיל קינדר האבין ביז יצחק ווערט שטארבן אונ וואש ווערט אים העלפין וואש ער ווערט הרגענען צו יעקב אז זיינע קינדר ווערין לעבין בלייבין אבר איך וועל הייסין די קינדר הרגענן וויא באלד זיי גייען ארויש פון זייער מוטערש לייב · המן

האט

האט געזאגט פרעה איז איין שוטה גיוועזן דאש ער האט גיהרגת דיא זכרים אונ האט גילאזט לעבין די נקבות אונ האט ניט גיטראכט דאש די נקבות וועלין מאנען נעמען אונ וועלין פיל קינדר האבן׳ אבר איך וועל ישראל טייטן מאנן אונ ווייבער אונ קליין אונ גרויש עש זאל קיינר ניט איבער בלייבין׳ אונ אז גוג ומגוג וועט קומען וועט ער זאגין אלע ויינען שוטים גיוועזן דען זיי האבין ניט גיזעהן דאש די ישראל האבן איין מלך איבער זיך דאש איז גאט אין הימיל דרום וועל איך פריער מיט גאט מלחמה האלטן דר נאך וועל איך מיט די ישראל מלחמה האלטן אזו וועט גאט ענטפערין דוא ווילשט מיט מיר מלחמה האלטין איך וואלט גערין דוא זאלשט מיט מיר מלחמה האלטין דאש זאגט דר פסוק יי׳ כגבור יצא גאט וועט ארויש גיין צו דר מלחמה אזוא וויא איין גבור :

דיא הפטורת פון דעם אנדערין טאג סוכות גיפינט מען אין פרשה פקודי ותשלם כל המלאכה

הפטרת שבת חול המועד סוכות

והיה ביום ההוא ביום בוא גוג על אדמת ישראל אונ עש וועט זיין אין דעם טאג וואש גוג ומגוג וועט קומען אויף ארץ ישראל וועט אויף גיין מיין צארין אין מיין נאז אונ עש וועט זיין איין גרוישער שטורעם פון דונערין אונ בליצין אונ עש וועלין ציטערין פאר מיר די פיש אין וואשר אונ די פויגיל וואש פליען אונטער דעם הימיל אונ דיא חיות פון דעם פעלד אונ אלע שרצים וואש טוען קריכין אויף דער ערד אונ אלע מענטשין וואש זיינען אויף דער ערד אונ עש וועלין איין פאלין די שטאפלען אונ אלע הויכע מויערין וועלין פאלין צו דער ערד אונ איך וועל אויף אים אן ברייטין איין שווערד אויף אלע מיינע בערג דאש איינער וועט דעם אנדערן דר הרגנן ונשפטתי אתו בדבר ובדם אונ איך וועל אים משפטן מיט מארד אונ מיט בלוט אונ מיט גרוישע רעגין וואש פלייצין גלייך וויא איין מבול אונ מיט גרוישע האגיל שטיינר די חכמים זאגן דר האגיל וואש איז גיגאנגן אין מצרים אונ משה האט תפלה גיטאן ער זאל אויף הערין אזו איז דר האגיל גיבליבין הייגנען אין דר לופטין דר האגיל וועט קומן אויף גוג ומגוג אונ פייער אונ שוועביל וועל איך מאכין רעגינען אויף אים אונ

אויף זיין פאלק אונ אויף די פיל פעלקער וואש וועלין זיין מיט אים והתגדלתי והתקדשתי אונ איך גאט וועל גיאכפערט אונ גיהייליגט ווערין אונ וועל גיוואוסט ווערין צו די אויגין פון פיל פעלקר אונ זיי וועלין ווישן דאש איך בין גאט ואתה בן אדם אונ דו בן אדם זאג נביאות אויף גוג ומגוג אונ זאלשט זאגין אזו הט גאט גזאגט איך בין אן גיבריט צו דיר גוג דער האר פון משך ותובל אונ איך וועל דיך פאר ווילדין אונ וועל דיך אן רייצין אונ וועל דיך אויף ברייגגן פון די זייטין פון צפון אונ וועל דיך ברייגגן אויף דיא בערג פון ישראל אונ וועל אויש שלאגין דיין בוגן פון דיין לינקער האנט אונ דיינע פיילין וועל איך פון דיין רעכטער האנט מאכין ארויש פאלין אויף די בערג פון ישראל וועשטו פאלין מיט דיינע הארין אונ גאר דיין פאלק וואש מיט דיר וועלין פאלין פאר די פויגיל וואש האבין פליגיל אונ צו די חיות פון דעם פעלד וועל איך דיך געבין צוא עסין אויף דעם פעלד וועשטו פאלין דען איך האב גירעט אזו זאגט גאט אונ איך וועל שיקין איין פייער אין מגוג אונ אין דיא וואש זיצין אויף די אינזלען זיכער אונ זיי וועלן ווישן דאש איך בין גאט ואת שם קדשי אודיע אונ מיין היילגין נאמען וועל איך מודיע זיין צווישן מיין פאלק ישראל אונ וועל שוין מער ניט פאר שוועכין מיין היילגין נאמען עש וועט קומען אונ עש וועט זיין דר טאג אזו זאגט גאט דאש איז דער טאג וואש איך גאט האב גירעט ויצאו יושבי ערי ישראל אונ זייא וועלין ארויש גיין דיא זיצער פון די שטעט פון ישראל אונ וועלן ברענגן אונ הייצין מיט דעם כלי זיין פון די עובדי כוכבים זיבין יאר אונ וועלין ניט טראגין קיין האלץ פון דעם פעלד אונ וועלין ניט האקין פון די וועלדער דען פון די כלי זיין וועלין זיי ברענגן פייער אונ זיי וועלין רויבין זייערע בארויבר אזו זאגט גאט דר האר׳ והיה ביום ההוא אתן לגוג מקום שם קבר בישראל אונ עש וועט זיין אין דעם טאג וועל איך גאט געבין צו די הרוגים פון גוג ומגוג איין ארט צוא איין קבר דעם טאל וואש מען פארט דארטין ארום צום ים כנרת צו ברייגגען די פירות פון גינוסר פון מזרח זייט ים גינוסר אונ עש וועט דארטין זיין אזו פיל הרוגים דאש עש וועט פאר שליסין אונ פאר מיידין די איבר פארער דאש זיי וועלין ניט קענן דורך פארין

אונ

אונ מען וועט דארטין באגראבין גוג מיט גאר
זיין חיל אונ מען וועט דאש ארטו רופין דער
טאל פון דעם חיל פון גוג אונ דרום וועט ער
זוכה זיין צו קבורה ווייל ער וועט זיין פון דיא
קינדער פון יפת וואש ער האט צוא גידעקט
מיט זיין ברודער שם די שאנד פון זיין פאטער
אז ער איז גילעגין שיכור דרום האט אים גאט
זיין שכר באצאלט דאש די ערד האט אים צוא
גידעקט אונ דיא ישראל וואש זיינען פון דיא
קינדער פון שם האבין דר פאר זוכה גיוועזן צוא
באדעקט ווערין מיט איין טלית מיט ציצית ווייל
שם האט מיט מער לושט צו גידעקט זיין פאטר'
אונ ווייל דיא ישראל האבין זוכה גיוועזן צוא
ציצית דורך דעם וואש שם האט ניט גיוואלט
זעהען זיין פאטערש שאנד · איבער דעם איז זיי
דיא ציצית מציל פון זנות · אזוא וויא עש האט
זיך איין מעשה גיטראפין דאש איין מענטש איז
נזהר גיוועזן אין דער מצוה פון ציצית אונ האט
גיוואלט זיין בייא איין זונה אזוא האבין אים די
ציצית ניט דר לאזט אונ דאש איז גיוועזן די כוונה
פון תמר אז יהודה האט גיוואלט ביי איר ליגין
האט זיא זיך גהיישין געבין זיין טלית מיט ציצית
ווייל זיא האט מורא גיהאט די ציצית זאלין אים
ניט לאזין בייא איר זיין · אונ דאש זאגט דיא
גמרא אין שבת פון וועגין דער עבירה וואש
מען האלט ניט רעכט די מצוה פון ציצית דורך
דעם שטארבין זייגע קינדר אזוא וויא אין פסוק
שטייט גם בכנפיך נמצאו דם נפשות ווייל מען האלט
ניט די ציצית אין ארבע כנפות דרום שטארבין
דיא קינדער ווייל דער וואש האלט ניט די מצוה
פון ציצית דער קומט צוא זנות דרום שטראפט
אים גאט דאש זיינע קינדער שטארבין דאש איז
מדה כנגד מדה ווייל ער איז מזנה צו האבין
קינדער פון זנות דרום נעמט גאט צוא זיינע
רעכטע קינדער · אונ ווער עש איז נזהר פון
זנות דער האט קינדער אזוא וויא מיר גיפינען
בייא איין סוטה ווען זיא איז ריין גיבליבין פון
דער וואשער וואש דער כהן האט איר גיגעבין
טרינקען אונ זיא האט ניט מזנה גיוועזן אזוא אז
זיא האט קיין קינדר ניט גיהאט האט איר גאט
דער נאך גיגעבין פיל קינדער אונ ווען זיא האט
גיהאט פריער טעכטער · האט זיא דער נאך
גיהאט זין · וקברום בית ישראל למען טהר את הארץ אונ
דאש הויז גיזינד פון ישראל וועלין זייא
באגראבין צו רייטיגין דאש לאנד · אונ זיבין
חדשים וועלין זייא עוסק זיין אין זייער קבורה
אונ דאש וועט זייא זיין צוא איין נאמין שם
דאש אלע וועלין צוא ישראל לויבין דאש עש
איז ניט דא אזוא איין דער בארמיג פאלק וויא
די ישראל דאש זייא באגראבין זייערע שונאים
וואש האבין זייא גיוואלט הרגנן אונ דאש וועט
זיין אין דעם טאג וואש איך גאט וועל גיערליכט
ווערין אזוא זאגט גאט ואנשי תמיד אונ די ישראל
וועלין אפ שיידין מענטשין זיי זאלין באגראבין
דיא הרוגים וואש זיינן פאר שפרייט אויף דעם
פעלד אונ זייא וועלין זייא באגראבין מיט דיא
וואש וועלין איבער פארין דעם ים כנרת אונ
דיא הרוגים פאר האלטין זייא דעם וועג וועלין
זייא אויך העלפין צוא באגראבין זייא · אונ די
וואש וועלין זיין ווייט פון דעם וועג פון דיא
איבער פארער די וועלין באגראבין דיא לייט
וואש וועלין ווערין דער צו אפ גישייד צו ריין
מאכין דאש לאנד אונ נאך זיבין חדשים דאש
עש וועט שוין אזוא פיל הרוגים ניט זיין אויף
דעם פעלד אזוא וועלין זייא נאך זוכין אין דיא
פאר בארגענע ערטער צווישין דערנער אונ זיי
וועלין באגראבין די וואש זייא וועלין גיפינען
ועברו העוברים בארץ אונ די איבער פארער וועלין
איבער פארין אין לאנד אונ דער וואש וועט
זעהען ליגין איין ביין פון איין מענטשין וועט ער
מאכין לעבין אים איין צייכין מען זאל ווישין אז
דא ליגט איין מת כדי עש זאלין זיך פון דעם
ארט אפ שיידין די איבער פארער אונ די וואש
מאכין טהרות ביז עש וועלין קומען די לייט
וואש זייגען דר צו וואורין אפ גישייד אונ וועלין
אים באגראבין אין טאל וואש היישט המון גוג
וגם שם עיר המונה אונ אויך דיא שטאט וואש
היישט המונה ווייל עש איז אין איר איין ברונענ
פון פיל לייט די וועלין זייערע טויטע לייט אויך
אין דעם טאל באגראבין אונ די ישראל וועלין
ריין האלטין אין לאנד זייערע טהרות אונ
תרומות דאש זייא וועלין היטין זייא זאלין ניט
טמא ווערין :

הפטרת שמיני עצרת

ויהי ככלות שלמה להתפלל אונ עש איז גיוועזן אז
שלמה האט אויף גיהערט צו מתפלל זיין
צו גאט אונ פון צו קניען אויף זיינע קניא אונ

זייַנע הענט זייַנען גיוועֶן פאַר שפּרייט צום הימל פון דאַנען לערנען מיר אָפּ דאָש איין מלך האָט גימוזט דיא גאַנצע תּפלה שטיין איין גיבויגן ויעמוד ויברך את כל קהל ישראל איז ער אויף גישטאַנען אונ האָט געבענטשט כל ישראל אונ האָט גזאָגט גילויבט איז גאָט וואָש ער האָט גיגעבן מנוחה צו זייַן פאָלק ישראל אונ האָט מקיים גיוועֶן זייַנע רייד וואָש ער האָט צו גיזאָגט דורך משה רבינו דאָש די ישראל וועלין מנוחה האָבן אונ גאָט זאָל זייַן מיט אונז אַזוי וויא ער איז גיוועֶן מיט אונזערע עלטערין ער זאָל אונז ניט פאַר לאָזין מיר זאָלין גיין אין אַלע זייַנע וועגין אונ צו האַלטין זייַנע מצוות ויהיו דברי אלה אונ מייַנע רייד די דאָזיגע וואָש איך האָב גיבעטין פאַר גאָט זאָלין זייַן נאָהינט צו גאָט אונזער גאָט ער זאָל אונז שפּייזן אונ זאָל אונז געבין גאָר אונזער באַדערפעניש · למען דעת כל עמי הארץ כדי אַלע פון דער ערד זאָלין ווישין דאָש גאָט איז איין גאָט · עס איז ניט דאָ קיין אַנדערער · אונ דאָס האַרץ פון ישראל זאָל זייַן גאַנץ מיט גאָט צוא האַלטן זייַנע מצוות · והמלך וכל ישראל עמו אונ דער מלך מיט גאָר דעם פאָלק האָבן גיקוילט קרבנות אונ שלמה האָט גיקוילעט צווייא אונ צוואַנציג טויזנט אָקסין אונ הונדערט אונ צוואַנצג טויזנט שאָף אונ מען האָט באַנייט דעם מזבח ביום ההוא אין דעם טאָג האָט דער מלך גיהייליגט דעם הויף פון דעם בית המקדש צו ברייַנגען דרינען קרבנות דען דער קופּערנער מזבח איז קליין גיוועֶן צו ברייַנגען דרויף די אַלע קרבנות · ויעש שלמה אונ שלמה המלך האָט אין דער צייַט גימאַכט איין בנייאונג צום בית המקדש מיט כל ישראל איין גרויש פאָלק זיבין טאָג פאַר סוכות אונ זיבין טאָג סוכות וואָש דאָס איז מיט אַנאַנדר פערצן טאָג אונ זיי האָבין די קרבנות גיגעסין אום יום כפור · ביום השמיני שלח את העם דעם אַכטין טאָג דאָש איז שמיני עצרת האָט דער מלך גישיקט דאָש פאָלק ניט זיי זייַנען גיגאַנגען אום יום טוב נאָר זיי האָבין רשות גינומן פון דעם מלך צו גיין אָבער זיי זייַנען גיגאַנגען נאָך יום טוב אונ זיי האָבין געבענטשט דעם מלך אונ זייַנען אַהיים גיגאַנגען פריילך אונ מיט גוטע הערצר אויף דיא אַלע טובות וואָש גאָט האָט גיטאָן צו זייַן קנעכט דוד דאָש ער האָט אים מוחל גיוועֶן די עבירה פון בת שבע אונ האָט דאָש גילאָזט צו אַלע ווישין אַז ער האָט אים די עבירה מוחל גיוועֶן דען אַז שלמה האָט גיוואָלט דעם ארון אַריין טראָגין אין קדשי קדשים האָבין זיך דיא טויערין באַהעֶפט אייגר צום אַנדערין אונ האָבן זיך ניט גיוואָלט עפענן אַזוי האָט שלמה המלך גיזאָגט פיר אונ צוואַנציג גיבעט אונ זיי האָבין זיך ניט גיעפינט ביז ער האָט גיזאָגט טוא פון וועגין דעם זכות פון מיין פאָטר דוד אַזוי באַלד האָבין זיך די טויערין גיעפינט אַזוי האָט מען גיוואוסט דאָש גאָט האָט צו דוד מוחל גיוועֶן די עבירה אונ אויך די טובות וואָש גאָט האָט גיטאָן צו זייַן פאָלק ישראל דאָש ער האָט זיי מוחל גיוועֶן די עבירה וואָש זיי האָבן גיגעסין אום יום כפור דען עש איז אַרויש גיגאַנגען איין בת קול פון דעם הימל אונ האָט גיזאָגט איר אַלע זייט אָן גיברייט צו עולם הבא:

סליק ההפטרות על סדר נכון מסודרות